

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Ν Ε Ο Σ
Ε Λ Λ Η Ν Ο Μ Ν Η Μ Ω Ν

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ ΤΟΥ
ΣΠΥΡ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Κ ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ

*Ἡξιώθη τοῦ Ζαπκείου βραβείου ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου
πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.*

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α' — 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1923

— 675 —

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Ο ΦΟΙΝΙΣ» — ΣΤΑΔΙΟΥ 38

ΝΕΑΡΑΙ ΑΛΕΞΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν Ι'ΞΙΙ' κατάλοιπον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ὀκτώ περιέχει τὰ ἀκόλουθα:

1. Διάταξις τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

Ἄρχ. «Ἡ βασιλεία μου καὶ νόμῳ στοιχοῦσα καὶ θεοῦ φόβῳ στοιχειουμένη χρυσόβουλλον λόγον ἐξέθετο τῷ μεγαλειπρηνεστάτῳ πρωτοκουροπαλάτῃ καὶ μεγάλῳ δρουγγαρίῳ τῆς Βίγλας».

καὶ τελευτᾷ «οὔτε δικαστῆς οὔτε βασιλεὺς δυσσεβέστατον ἑαυτῷ κακοδοξίας προσάψειεν ἔγκλημα διὰ θάψιν τῶν νεωτέρων τὸ θεῖον ὑβρίζεσθαι μὴ ἀπαρνούμενος ὄνομα».

2. Ἔτερα νομοθεσία τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν δυοὶ κεφαλαίοις ἀπηρτισμένη.

Ἄρχ. Ἐνὶ μεν. τῶν ὑποθέσεων τεμνομένων διόρκου καὶ διὰ τριμήνου ἐκβιβαζομένων εἰ ἐν τῶν μερῶν εὐρίσκεται ἀπειθοῦν»

καὶ τελευτᾷ «καὶ τοῖς κατ' αὐτὰς συναλλάγμασι προβαίνειν ὀφείλοντας ὄρκους ἐπὶ προαιρέσει τάχα τῆς ἀποκαταστάσεως διὰ τοῦ παρόντος θεσπίσματος ἐκφυλοφορήσας τοὺς λοιποὺς κατὰ τὴν τῶν νόμων ἰσχὺν ἐρρῶσθαι ἐπέτρεψεν:—»

Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἀντιγράφου σημειοῦται «Παντοκράτορος κ. 234 φ. 423α» καὶ ἐν τέλει «Πρὸς τὴν ῥάχιν ὁ κῶδιξ βραχεῖς ποτε, ὡς φαίνεται, ἔπαθε βλάβην τινὰ καταστάσεως τῆς ἀνα-
 ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΖ'.

γνώσεως λέξεων τινων πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἀδυνάτου. Ὁ κ. ἔχει φ. 547 εἰς ἃ προσθετέα 10 ἄσχετα καὶ κείμενα ἐν ἀρχῇ καὶ τῷ τέλει αὐτοῦ».

Τὸ πρῶτον, ἡ νεαρά τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, ἔχει ἔκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Zachariæ a Lingenthal ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ Jus Graeco-Romanum Pars III Novellae Constitutiones σελ. 342 ἐ ὑπὸ τῆν ἐπιγραφὴν «Ἡ γεγонуῖα νεαρά παρὰ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ περὶ ὄρκου σωματικοῦ τῶν ἀρηλικῶν καὶ τοῦ μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἀποκατάστασιν μετὰ το τελεσθῆναι παρ' αὐτῶν τὸν τοιοῦτον ὄρκον». Συγκρίνοντες τὸ ἡμέτερον κείμενον πρὸς τὸ ἐκδοθὲν εὐρίσκομεν ὅτι τὸ ἡμέτερον εἶνε ἀκέφαλον καὶ κολοβόν. Ἴδου πῶς ἀρχίζει τὸ ἡμέτερον κείμενον «Ἡ βασιλεία μου καὶ νόμῳ στοιχοῦσα καὶ θεοῦ φόβῳ στοιχειουμένη χρυσοβουλλον λόγον ἐξέθετο τῷ μεγαλεπιφανεστάτῳ πρωτοκουροπαλάτῃ καὶ μεγάλῳ δρουγγαρίῳ τῆς βίγλας τῷ περιποθῆτῳ αὐτῆς γαμβρῷ δι' οὗ διωρίσατο γενικῶ καὶ καθολικῶ διατάγματι παρὰ δικαστηρίῳ παντὶ τὴν κατὰ σωματικοῦ ὄρκου ἀποκατάστασιν ἀπρόσδεκτον εἶναι καὶ ἀπαράδεκτον καὶ διάταγμα κελεύει ὑμῖν πᾶσι τοῖς τῶν δικαστηρίων προεστηκόσι τὸν τοιοῦτον χρυσοβουλλον καταστρῶσαι λόγον ὡς ἔχει τὴν εἰδήσιν τοῦ γενικῶς ἐκρῶνηθέντος θεοπλίσματος τοῦ κράτους ἡμῶν καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ περίληψιν τῶν τοιουτοτρόπως παρεμπιπτόντων φάκτων τῆν ἀπόφασιν ἐκφέρηται μηνὶ Ἰουνίῳ γ' ἰνδικτιῶνος ἔτους σιφπθ. Ὁ πρωτοκουροπαλάτης κύρ Μιχαήλ καὶ τῆς βίγλας μέγας δρουγγάριος τὴν ὅλην τῆς οὐσίας οἰκονομίαν ἀναδεξάμενος»

Μετὰ τὴν διάφορον ταύτην ἀρχὴν συμφωνεῖ πρὸς τὸ ἐκδομένον κείμενον (ἐν. ἀν. σελ. 344ε). Τελευτᾶ δὲ τὸ ἡμέτερον κείμενον εἰς τὸ «διὰ θάληψιν τῶν νεωτέρων τὸ θεῖον ὑβρίζεσθαι μὴ ἀπαρνούμενος ὄνομα» ἐνῶ τὸ ἐκδομένον προσθέτει ἐτι ὀχτῶ ἐντύπους στίχους (πρβλ. ἐν. ἀν. σελ. 347). Συγκρίνον-

τες τὰ δύο κείμενα εὐρίσκομεν διαφορὰς τινὰς ἀποτελουμένας ἰδίᾳ ἐκ παραλείψεων τοῦ ἡμετέρου κειμένου οὔτινος καὶ τούτου ἔνεκα καθίσταται περιττὴ ἡ ἔκδοσις.

Τὸ δεύτερον ἔχει ἐκδοθῆ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Κ. Ράλλη ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Zwei unedirte Novellen des Kaiser Alexios Komnenos (Athen, 1898 σ. 7—8) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 88 κώδικος τῆς ἐν Ἀνδρῶν μονῆς τῆς Ἀγίας (πρβλ. Καταλογ. κωδ. τῆς ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀνδρῶν μονῆς τῆς Ἀγίας Σπ. Λάμπρου ἐν Ἐπετηρίδι Παρνασσοῦ Β' (1898) σελ. 218). Τὸ ὑπὸ τοῦ Ράλλη ἐκδοθὲν κείμενον ἀποτελεῖ μικρὸν μέρος τῆς νεαρᾶς τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ,¹ ἣν τούτου ἔνεκα ἐκδίδομεν κατωτέρω.

Κ. Ι. Δ.

**Ἐτέρα νομοθεσία τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.
ἐν δυοὶ κεφαλαίοις ἀπηρτισμένη. —**

Ἐνὶ μὲν . . . τῶν ὑποθέσεων τεμνομένων δι' ὄρκου καὶ διὰ τριμήνου ἐκβιβάζομένων, εἰ ἐν τῶν μερῶν εὐρίσκεται ἀπειθοῦν, μὴ τρισ[σά]κις ἐπιφωνεῖσθαι διὰ μαρτύρων ὡς πρὶν ἦν καθ' ἕκαστον μῆνα τῆς ἐπιφωνήσεως γινομένης, ἀλλὰ μετακαλεῖσθαι τὸν ἀπειθοῦντα παρὰ τοῦ δικάζοντος καὶ διὰ σημειώματος τοῦτο ἐπιφωνεῖσθαι ἄχρι τρίτου καὶ οὕτω χωρὶς ὄρκου καταδικάζεσθαι· ἐτέ[ρω δὲ κεφαλαίῳ] ὥστε μὴ γίνεσθαι ὄρκους σωματικούς παρὰ τῶν ἀρηλικῶν, εἰ δὲ φθάσοιεν τοῦτο ποιῆσαι, μὴ ἀποκαθίστασθαι δὲ καὶ τοὺς ἤδη φθάσαντας προβῆναι ὄρκους, ἀλλὰ καὶ τοὺς παραβαλόντας ὑποβάλλει ποιναῖς. Ὅσον τὸ τῆς ἡμετέρας φύσεως σύγκριμα ὀλισθηρόν πως εἶναι δοκεῖ πρὸς τὰ χείρονα τῆς ἐπικρατείας

1. Τὸ ὑπὸ τοῦ Ράλλη ἐκδοθὲν κείμενον ἀρχ. «Ὁ προβεβασιλευκὸς κύρ Μιχαήλ ὁ Δούκας πρὸς πονηρίαν ἀνθρώπων καὶ γνώμης δυσχέρειαν» καὶ τελευτᾶ «κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν δικαστῶν διάγνωσιν καταδικαζομένου» τοῦ δὲ πρὸς τὸν ὄρκον μὴ ἀναποδίζοντος ἀντὶ ὁμομοκότος λογιζομένου».

τῆς ὕλης νικώμενον τοσαῦτα φύεσθαι τὰ κακὰ καὶ γόνιμον εἶναι τὴν πονηρὰν προαίρεσιν παρ' ἡμῖν, ἐπόμενόν ἐστιν καὶ ἀκόλουθον πολύχουν δὲ σπέρμα κακίας, τὴν βλάστην ὁσημέραι ποιοῦμενον ἀποτίλλειν ἅπαν καὶ ἀνασπᾶν, ὡς λίαν ἐστὶν δύσεργόν τι καὶ δυσχερὲς· ὡς μόνη πάντως τῆς τελευταίας ἡμετέρας τῆς κοσμικῆς ἀλλοιώσεως παυσόμενον τῆς φουρᾶς κατὰ δὲ γε τὸ ἐγχωρεῖν τέμνειν τε καὶ κολοῦειν τὴν αὔξησιν· καὶ ὅπη παρείκοι τὴν φουρᾶν ἐμποδίζουσιν, ὅσιον τοῦτο καὶ θεοφιλές, ἀλλὰ τὶ δῆποτε ὁ λόγος ταυτὶ προαναφώνεει: Ὁ προβεβασιλευκὸς κύριος Μιχαήλ ὁ Δούκας πρὸς πονηρίαν ἀνθρώπων καὶ γνώμης δυσχέρειαν προθύμηθεις ἀντιτάξασθαι, ὡς ἐν νεαρῷ θεσπίσματι διετάξατο, τοὺς ἐξ ἀποφάσεως δικαστικῆς εἰς ὄρκον συνωθουμένους μὴ ἐπὶ μακρόν τὸν τῆς δίκης ἐκβεβασμένον ὑπερτίθεσθαι, ἀλλὰ τὸν ὁμόσαι ἀναγκαζόμενον κἂν ἐνάγων κἂν ἐναγόμενος ἢ τῷ δικαστικῷ κελεύσματι πειθαρχεῖν, κατὰ δὲ τοῦ ἀπειθοῦντος καὶ ὑπερτιθεμένου τριμηνιαίας ἐγγράφους ἐπιφωνήσεις γίνεσθαι καὶ οὕτω τούτου μὴ εὐπειθοῦντος κατὰ τοῦ [δυσχερ]οῦς πρὸς πειθῶ ἐξάγεσθαι τὴν ἀπόφασιν. Καὶ ταῦτα νομοθετήσας ᾤθητι καίριον καταπράξασθαι· [ἐλάνθανε] δ' ἀρα τοὺς τῶν ἀνθρώπων πονηροτέρους, μηδὲν ἐπέχειν δυναμένους· ὡς γὰρ οἱ ἐγκαταδεδυκότες μῦες τῆς γῆς τοῖς χηραμοῖς τῆς ὑπ' ὄψιν συγχωσθείσης ὀπῆς παρὰ τῶν γεωργῶν ἄλλην ὀρύττουσι καὶ πρὸς ῥῶς πάλιν ἐξαναδύονται. οὕτω καὶ οὗτοι, τῆς ἐπὶ ταύτην ἀνασταλέντες, ἐτέραν ἐτρέποντο· καὶ οἱ πλείους ἢ σχεδὸν ἀπαξάπαντες τὰ κατὰ τούτων ἐπιφωνητήρια ἐγγράφα ἀνεπίγνωστα εἶναι τούτοις διενιστάμενοι, ὄρκῳ τῶν ὑπογραψάντων βεβαιοῦσθαι αὐτὰ διατείνονται· οἱ δὲ μοχθηρότεροι τῶν ἐγκαλουμένων καὶ διαβολὴν κατὰ τῶν μεμαρτυρηκότων ζητοῦσι . . . καὶ συμβαίνει τὸ τῆς δίκης τέλος ἀρχὴν ἐτέρας γίνεσθαι δίκης· ἀλλὰ δὴ καὶ ὄρκου μὴ γινομένου ἐνός, ὄρκους ἐτέρους τῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ὑπογραψάντων ἀκολουθεῖν· κἀντεῦθεν ἐπὶ πλεόν τὸ θεῖον

καινοτομεῖσθαι οἷα περ ἀνθ' ἐνός ὄρκου ἐξ ἀνάγκης πολλῶν τελειουργουμένων οἷς ἡ βασιλεία μου περιαλγήσασα ἐπεὶ περ εἰς γνώσιν ἤλθε τῶν γινομένων δίκαις ἐνθεμιστεύουσα καὶ στήναι πρὸς τοιαύτην χύσιν κακίας καθ' ὅσον οἷόν [τε] μηχανωμένη, κάλλιστόν τι τοῦτο ἐσκέψατο· καὶ ὡς ἐν τύπῳ γενικοῦ διατάγματος τὸ κατασκεφθὲν ἐκθέσθαι εὐδόκησε· διορίζεται· γὰρ μηκέτι ἀπὸ . . . τῆς ἀρχῆς τοῦ μαρτίου μηνός τῆς νῦν ἐνισταμένης ἰνδικτιῶνος ἐπιφώνησιν ἐμμάρτυρον καθ' οἰουδήτινος προσώπου προβαίνειν ὄρκον τετελεχέναι ὀφείλοντος, ἀλλὰ τὸν δικαστὴν ὅς τὸν ὄρκον ἐπάγει δι' ἀποφάσεως τρισσάκις ἐν μηνιαίοις δικαστήμασι μετὰ τὴν τοῦ παρεκβολαίου ἀπόλυσιν μετακαλεῖσθαι τὸν ἀπειθῆ καὶ αὐτοπροσώπως τοῦτον ἐπὶ δικαστηρίου ἐπιφωνεῖσθαι καὶ τὴν ἐπιφώνησιν διαλαμβάνειν ἐν σημειώματι καὶ οὕτως τριμηνιαίου παρερχομένου καιροῦ καὶ τῆς αὐτοπροσώπου τοῦ δικαστοῦ διαλαλιᾶς εἰς οὐδὲν ἀνύσιμον καταπτώσεως παρὰ τοῦ ἀπειθοῦς αὐτοτελεῆ τὴν καταδίκην κατὰ τούτου ἐκφέρεσθαι τοῦ μὲν ὁμόσαι ὀφείλοντος καὶ μὴ ὁμνύοντος κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ δικαστοῦ διάγνωσιν καταδικαζομένου, τοῦ δὲ πρὸς τὸν ὄρκον μὴ ἀναποδίζοντος ἀντὶ ὁμωμοκότος λογιζομένου ἄγει παρ' αἰτίαν τοῦ ἀντιδικοῦντος αὐτῷ τὸν ὄρκον τελέσαι οὐ δύναται. Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἡ βασιλεία μου καθολικῶς διετάξατο λόγῳ· καὶ οὕτως ἔσται παρὰ τοῖς δικαστηρίοις πᾶσι τὸ διάταγμα τοῦτο κρατοῦν καὶ πολιτευόμενον. Ἐπεὶ δὲ κατὰ σωματικοῦ ὄρκου μὴ δίδεσθαι τοῖς νεωτέροις ἀποκατάστασιν ὁ παλαιὸς νόμος ἐπέσκηπτε καὶ ἡ βασιλεία μου ἀμφιβολία διαιτήσασα δίκης, τῷ θεῷ μέλει(;) τὴν ῥοπὴν ἐχαρίσατο καὶ διὰ χρυσοβούλλου γραφῆς ὡς ἐν τύπῳ γενικοῦ διατάγματος τὴν ἀποκατάστασιν τοῖς ὁμωμοκόσι νέοις ἤρνησατο, οἱ δὲ γε ταβελλίωνες ἀνεπιστημόνως τὸ διάταγμα ἐκλαβόμενοι ὑπώπτευσαν ἐπιτρέπειν τὴν βασιλείαν μου κατὰ τὸ ἀκώλυτον τοὺς νεωτέρους ὁμνύειν καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν γινόμενα κυροῦν συναλλάγματα· κἀντεῦθεν ὄρκων τοιούτων παρακολουθούντων τοῖς

συμβολαίοις ἐγγράφειν τοὺς ἀφήλικας τὸν σωματικὸν ὄρκον τελεῖν ἐπὶ τῆς νομοθεσίας τῆς βασιλείας μου· ἀλλὰ καὶ οἱ μοχθηρότεροι τῶν ἀνθρώπων τὴν τῶν συμβολαιογράφων ἀνεπιστημοσύνην ὡς ἔρμαιον ἐνταυθοῖ λογιζάμενοι τοὺς ἀφήλικας ὑποτρέχουσι καὶ τῷ βάρει τοῦ ὄρκου τούτους συσφιγγούσιν, οὐ μὲν οὖν ἔδοξεν ἀνεκτὸν τῇ βασιλείᾳ μου ἀθεράπευτον τουτὶ παραλειφθῆναι καὶ διορίζεται τοὺς μὲν ἤδη φθάνοντας συντελεσθῆναι σωματικούς ὄρκους ἔχειν τὸ ἐνεργὸν καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν νόμων ἰσχύν, ἀρνητέαν εἶναι τὴν ἀποκατάστασιν τοῖς ἀφήλιξι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦδε ὄρκου σωματικὸν τελούμενον παρὰ ἀτελοῦς ἐπὶ συναλλάγματι γινομένῳ πρὸς ἐντελῆ, μηδαμῶς πολιτεύεσθαι· εἰ καὶ ὁ παλαιὸς τοῦτο νόμος ἐπέσκηπτε μηδὲ ἄδειαν εἶναι τοῖς τελείοις ὄρκον σωματικὸν λαμβάνειν ἐξ ἀτελοῦς, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐννομον ἡλικίαν εἰ γε πράττειν μέλλοιεν τὸ συνάλλαγμα ἀνεπισφαλῶς ἢ καὶ τῶν χρόνων ἐνδιδόντων ἴσως διὰ κουρατώρων ἐννόμ[ως] ἐξασφαλίζεσθαι καὶ δικαστικῆς ἀκριβοῦς διαγνώσεως, ἀλλὰ μὴ τὴν τῶν νέων ὑποσύρειν ἀπλότητα καὶ τὰ δίκαια τούτων διὰ τοῦ ὄρκου ὑποσυλᾶν· ὅτι καὶ τοῖς νόμοις πολλή τις ἐστὶν ἢ φροντὶς μὴ περιγράφεσθαι τοὺς ἀφήλικας· οἷς καὶ ἡ βασιλεία μου ἐπομένη, τὸ ἀζήμιον μὲν τούτοις περιποιεῖται κατὰ τὴν ἐκεῖθεν ἀκρίβειαν· πλὴν ἐν τοῖς συναλλάγμασι ἐνθα κουράτωρος ἀύθεντία εὐρίσκεται, οὐδὲν ἀπεικὸς καὶ περιγραφὴν ἀναφαίνεσθαι, τοῦτο οἰκονομεῖ καὶ ὡς ἐν γενικῷ διατάγματι τύπῳ ἵνα εἰ μὲν ἄχρι μοίρας δεκάτης τοῦ ὄλου πράγματος ἐφ' ᾧ τὸ συνάλλαγμα γίνεται ἢ περιγραφὴ ἀναφαίνεται, τὸ μὲν γεγονὸς πάγιον μένει καὶ ἀπαρεγχείοιτον, τὸ δ' ἀζήμιον περιποιῆται τῷ νέῳ διὰ τῆς τοῦ κουράτωρος ἀγωγῆς, μηδὲν τοῦ συναλλάττοντος ἐνταῦθα ὄλως εὐθυνομένου ἢ τοῦ γεγονότος περιτροπὴν δεχομένου τινά, εἰ καὶ ὁ παλαιὸς νόμος τάναντία ἐνταῦθα διαταττόμενος φαίνεται· εἰ δὲ ὑπὲρ τὴν δεκάτην ἢ περιγραφὴ ἀναφαίνεται ἐντεῦθεν συναλλάξαντος καὶ τῆς ἀπὸ

τῶν νόμων τυγχάνειν ῥοπῆς· καὶ ἤ τούτων οὕτω διαταχθέντων, εἰ τις ἀπὸ γε τοῦ νῦν ὄρκου τοιοῦτον ἐξ ἀτελοῦς δεξεται, καὶ συμβολαιογράφος τὸ συνάλλαγμα ἀπαρτίζων μνημονεύσει τοῦ ὄρκου, ἐνταῦθα ὁ μὲν νέος τῷ δεσμῷ τοῦ ὄρκου περισχεθεὶς ἐπὶ τὴν ἀποκατάστασιν οὐκ ἐλεύσεται, ὁ δὲ τοιοῦτον ὄρκον δεξάμενος καὶ τὸ ἀσφαλὲς δῆθεν ἐαυτῷ ἐκεῖθεν πραγματευσάμενος οὐδὲν ἐαυτῷ κέρδος ἐκ τούτου περιποιήσεται, ἀλλ' ἐφ' οἷς ὁ νέος λαμβάνειν ὀφείλων ἀποκατάστασιν κερδήσαι ἐμελλε, ταῦτα τῷ δημοσίῳ περιελύσσονται· ἵνα ἐντεῦθεν ὁ τε ὄρκος διὰ τὸ σεβάσμιον μὴ παραβαθῆ καὶ ὁ καταφρονητῆς τοῦδε τοῦ διατάγματος, ἐκ περιεργίας κερδίσει, μηδὲν ὀφείλοντος καὶ τοῦ συμβολαιογράφου ὃς ἐπὶ τοιοῦτῳ σωματικῷ ὄρκῳ συμβόλαιον ἀπαρτίζει τῆς ἰδίας στα[τίω]νος παρὰ τοῦ ἐπάρχου μετακινεῖσθαι τῶν ἄλλως προβαινόντων ὄρκων ἐπὶ κινητοῖς παρὰ ἀφήλικων, ὡς ἡ τῶν νόμων δίδωσιν ἀύθεντία, μηδεμίαν ἐκ τούτου τοῦ νόμου περιτροπὴν δεχομένων τινά· μόνους γὰρ τοὺς ἐν ἐκποιήσεσιν ἀκινήτων καὶ τοῖς κατ' αὐτάς συναλλάγμασι προβαίνειν ὀφείλοντας ὄρκους ἐπὶ περιαιρέσει τάχα τῆς ἀποκαταστάσεως διὰ τοῦ παρόντος θεσπίσματος ἐκφυλοφορήσας, τοὺς λοιποὺς κατὰ τὴν τῶν νόμων ἰσχύν ἐρρῶσθαι ἐπέτρεψεν.

ΠΛΑΣΤΑ ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΑ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΞΗ' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ τῶν ἐξῆς φακέλλων

1. Φάκελλος φέρων ἐξωθεν ἐπιγραφὴν «Κριτήρια γνησιότητος χρυσοβούλλων». Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ εὐρίσκομεν α) διατριβὴν τοῦ Λάμπρου φέρουσαν ἐπιγραφὴν «Γὰ κριτήρια τῆς γνησιότητος τῶν αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων». Ἡ διατριβὴ αὕτη ἀποτελουμένη ἐξ ἑξ φύλλων γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψέως δὲν ἔχει δυστυχῶς περατωθῆ. Ἐν τούτοις εἶνε ἀξία, ὡς νομίζω, δημοσιεύσεως. Δημοσιεύεται λοιπὸν αὕτη κατωτέρω¹ καὶ β) διατριβὴν τοῦ Λάμπρου φέρουσαν ἐπιγραφὴν «Ἡ δῆθεν ἐπιστολὴ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου». Ἡ διατριβὴ αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ πέντε φύλλων γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψέως δημοσιεύεται κατωτέρω.

Ἐκτὸς τῶν δύο τούτων διατριβῶν εὐρίσκομεν ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ α) βιβλιογραφικὰ δελτία, ἐφ' ὧν σημειοῦνται διατριβαὶ πραγματευόμεναι τὰ περὶ πλαστότητος τῶν χρυσοβούλλων β) μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Λάμπρου πρὸς τὸν Γρ. Καμπούρογλου καὶ δύο τοῦ Γρ. Καμπούρογλου πρὸς τὸν Λάμπρον σχετικὰς πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Καμπούρογλου δημοσιευθεῖσαν ἐν τοῖς Παναθηναίοις ἐπιστολὴν τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου καὶ γ) τρία φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ Λάμπρου ἔχουσι γραφῆ αἱ κεντρικαὶ ιδέαι, τὰς ὁποίας εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ποιούμενος ἀνακοίνωσιν περὶ πλαστῶν χρυσοβούλλων.

2. Φάκελλος οὐδεμίαν φέρων ἐξωθεν ἐπιγραφὴν. Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ εὐρίσκομεν α) φύλλον τῆς φιλολογικῆς πατρίδος (Χανιά 30 Ἰουλίου 1900) ἐν τῷ ὁποίῳ ἔχει δημοσιευθῆ ὑπὸ τοῦ Ν. Παπαδάκη μετὰ μικρᾶς εἰσαγωγῆς χρυσόβουλλον

τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου καὶ β) διατριβὴν τοῦ Λάμπρου φέρουσαν ἐπιγραφὴν «Πλαστὸν χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου». Ἡ διατριβὴ αὕτη ἀποτελουμένη ἐξ ὀκτώ φύλλων γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψέως δὲν ἔχει δυστυχῶς περατωθῆ. Ἐν τούτοις εἶνε ἀξία, ὡς νομίζω, δημοσιεύσεως. Δημοσιεύεται λοιπὸν καὶ αὕτη κατωτέρω.

3. Φάκελλος φέρων ἐξωθεν ἐπιγραφὴν «Ἀνέκδοτα χρυσόβουλλα σιγίλλια κ.τ.λ.». Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ εὐρίσκομεν α) τὰ ἀκόλουθα δύο ἀποσπάσματα χρυσοβούλλων¹.

1

[.] τῆ βασιλείᾳ μου πριμμικήριος [.]
 Ἰωάννης ὁ Παλαιολόγος τὴν δηλωθεῖσαν [γῆν μετὰ τῶν] γεννησομένων βελτιώσεων. Καὶ [.] καθίστα ἐν αὐτῇ ἐλευθέρων καὶ ξένων [.] ἀνεπιγνώστων. Καθεξῆς δὲ καὶ οὐ [.] κληρονόμοι αὐτοῦ, ἀναφαιρέτως [.] ἀδιασείστως, καθὼς ὡς εἴρηται παρε[.] ὄν καὶ ὡς κατέχει καὶ νέμεται ταύτην καὶ [.] παρ[.] τινος ὑφιστάμενοι τῶν ἀπάντων [.] εἰς ἡ ἐπιζήμιον καὶ ἄδικον. Τούτου γὰρ [ἐνεκα] ἐλύθη καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος [τῆς βασιλείας μου] ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα [.] τῆς ν]ὺν τρεχούσης ὀγδόης ἰνδικτιῶνος [τοῦ ἑξακισχιλίουστοῦ] ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ τρίτου [ἔτους. Ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆ]νατο κράτος . . . εἶ]χε καὶ δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασι[λικῆς καὶ θείας χειρὸς] τὸ Ἀνδρόνικος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ [πιστὸς βασιλεὺς καὶ] αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος.—

2

Ἡ βασιλείᾳ μου διὰ παντός εὖ ποιεῖν αἰρουμένη καὶ τούτῳ

1. Ὡς πρὸς τὰ χρυσόβουλλα ταῦτα πρβλ. Plan eines Corpus der griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit S. 19 Nr. 16 καὶ 17. Εἶνε φανερόν ὅτι τὸ πρῶτον εἶνε τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ II τὸ δὲ δεύτερον τοῦ Ἀνδρονίκου III. Ἀμφότερα ἐκ κώδ. Μονάχου 882.

χαίρουσα καὶ μηδενὸς ἴττον τῶν εὐπατῶντων ἡδομένη. ἄτε προσήκον αὐτῇ κρίνουσα τὸ διὰ πάντων ταῖς εὐπείαις διαίκειν, πῶς ἂν ἄρα πρὸς αὐτῆς εἶδε τὸ τὸν οἰκεῖον αὐτῇ μέγαν δρουγγάριον τῆς βίγλης κύρ Ἰωάννην τῆς κασαγρίας εὐμενῶς τε τὴν εταί ἡ βασιλεία μου καὶ ἐπιχορηγε[. .] τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγ[ον. . .] καὶ διορίζεται κατέχειν καὶ νεμ[εσθαι . . .] τὴν εἰρημένην γῆν ἀνενοχλήτως . . .] ἔτι τε ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπά[στωσ . . .] καὶ νέμεται ταύτην μέχρι τοῦ νῦν [.] αὐτὴν, καθὼς ἂν προαιροῖται καὶ δυ[.] τὰς ἐν αὐτῇ γενησομένους ἑελτι[ώσεις] ὁμοιον τρόπον καὶ μὴ εὐρίσκειν [.] ἐπὶ τῇ τούτων κατοχῇ καὶ νομῇ ἀν[.] καὶ καταδυναστείαν καὶ ἐπήρεια[ν] διορίζεται ἡ βασιλεία μου ἵνα θ[.] καὶ προσκαθίσῃ ἐπὶ τῇ εἰρημέν[η] ὄντας καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώ[.] ἀνενοχλήτως παντάπασιν καὶ [.] καὶ παραπέμπη ταύτην δὴ τὴν γῆν [.] θησόμενα καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ὀσφύος [συγγενεῖς] αὐτοῦ, ὡς ἂν κατέχωνται ταῦτα [.] αὐτὸν καὶ ὁμοιον τρόπον ἀνενοχ[λήτως] τῇ γούν ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος [λόγου] τῆς βασιλείας μου καθέξει καὶ νεμ[ηθήσεται]

τρόπον καθίζουσι τοῦτο καὶ νεμηθήσονται καὶ οἱ τούτου διάδοχοι καὶ κληρονόμοι μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ γενησομένων βελτιώσεων, ὡς διορίζεται ἡ βασιλεία μου. Τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ὁ παρῶν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα Ἰούλιον τῆς νῦν τρεχούσης Ἰνδικτιῶνος ἐβδόμης τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους. Ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος. Εἶχε καὶ δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς τὸ Ἀνδρόνικος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αυτοκράτωρ Ρωμαίων ὁ Παλαιολόγος.

β) «Διάταξις τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ». Ἡ διάταξις αὕτη ἀρχεται «Ἡ βασιλεία μου καὶ νόμῳ στοιχοῦσα καὶ θεοῦ φόβῳ στοιχειουμένη» καὶ τελευτᾷ «οὔτε δικαστῆς, οὔτε βασιλεὺς δυσσεβέστατον ἑαυτῷ κακοδοξίας προσάψειεν ἔγκλημα διὰ θλίψιν τῶν νεωτέρων τὸ θεῖον ὑβρίζεσθαι μὴ ἀπαρνούμενος ὄνομα». Ἡ διάταξις αὕτη καταλαμβάνει ὀκτὼ φύλλα γεγραμμένα ἐπὶ μιᾶς ὀψευς. Τὴν διάταξιν ταύτην ἔχει ἤδη ἐκδώσει ὁ Zaharic a Lingenthal ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ Jus graeco-Romanum (Part III Novellae Constitutiones σελ. 342—348) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ γεγυνηῖα νεαρὰ παρὰ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ περὶ ὄρκου σωματικοῦ τῶν ἀφηλίχων καὶ τοῦ μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἀποκατάστασιν μετὰ τὸ τελεσθῆναι παρ' αὐτῶν τὸν τοιοῦτον ὄρκον». Συγκρίνοντες τὰ δύο κείμενα εὐρίσκομεν ὅτι τὸ ἡμέτερον εἶνε κολοβὸν περατούμενον ἐν σελίδι 317 τοῦ ἐκδομένου κειμένου καὶ ἐνιαχοῦ ἑλλιπές. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περιττὴ καθίσταται ἡ ἐκδοσις τῆς νεαρᾶς ταύτης ἥτις προφανῶς εἶνε ἀντίγραφον τοῦ ἀντιγράφου τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΞΗ' καταλοίπῳ ἐτοιμασθὲν πρὸς ἐκδοσιν.

γ) «Ἐτέρα νομοθεσία τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐν δυοὶ κεφαλαίοις ἀπηρτισμένη». Ἡ νομοθεσία αὕτη ἀρχεται «Ἐνὶ μὲν . . . τῶν ὑποθέσεων τεμνομένων διόρκου καὶ διὰ τριμήνου ἐκδιβαζομένων» καὶ τελευτᾷ «ἐπὶ τῇ περιαιρέσει τάχα τῆς ἀποκαταστάσεως διὰ τοῦ παρόντος θεσπισματος ἐκφυλοφορήσας τοὺς λοιποὺς κατὰ τὴν τῶν νόμων ἰσχύον ἐρρῶσθαι ἐπέτρεψεν». Ἡ νομοθεσία αὕτη καταλαμβάνει ὀκτὼ φύλλα γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψευς, περιέχεται δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμῷ ΡΞΗ' καταλοίπῳ, ἐξ οὗ καὶ ἔχει ἐνταῦθα ἀντιγραφῇ.

Τὴν νομοθεσίαν ταύτην τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ ἐξεδώκαμεν ἀνωτέρω (σελ. 323ε) εὐρόντες ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Γάλλου ἐκδοθὲν κείμενον ἀποτελεῖ μικρὸν μέρος αὐτῆς.

δι «Χρυσόβουλλον τοῦ ἀοιδίου ἐν βασιλεύσει κυρ Ἀνδρονίκου καὶ αὐτοκράτορος Ἰωμάων τοῦ Παλαιολόγου». Τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο ἄρχεται «Πᾶσι μὲν νοητῇ κτίσει καὶ αἰσθητῇ ὁ ταύτην κατ' ἀρχῆς οὐσιώσως ἀρρήτῳ λόγῳ καὶ συστησάμενος ὁρῶν» καὶ τελευτᾷ «μετ' αὐτὸν δὲ καὶ τοῖς καθεξῆς γενησομένοις πρώτοις· κατὰ μῆνα Νοέμβριον τῆς ἐνισταμένης ἐνδεκάτης ἐπινεμήσεως». Τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο καταλαμβάνει ἐνδεκά φύλλα γεγραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀψείας. Τὸ χρυσόβουλλον τοῦτο ἔχει ἐκδώσει ὁ Ph. Meyer ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster» (σελ. 198—199). Συγκρίνοντες τὰ δύο κείμενα εὐρίσκομεν ὅτι τὸ ἡμέτερον εἶνε κολοβὸν μηδεμίαν ἄλλην ἀξίαν λόγου διαφοράν ὀεικνῶν. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περιττὴ καθίσταται καὶ ἡ ἐκδοσις τοῦ χρυσόβουλλου τούτου.

4. Φάκελλος οὐδεμίαν φέρων ἐξώθεν ἐπιγραφὴν. Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ εὐρίσκομεν αὖτὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Λάμπρον τοῦ Θωμά Κ. Παπαθωμά·

«**Σεβαστὲ Καθηγητά μου**

Μ' ὄλον ὅτι πολλαὶ με ἐπεβάρυναν οἰκογενειακαὶ ὑποχρεώσεις κατὰ τὴν ἐν τῇ πατρίδι μου Καστορίᾳ διαμονὴν εἶρον καιρὸν ἵνα ἐργασθῶ πως ἐρευνῶν καὶ ἀντιγράφων Βυζαντιακὰ χειρόγραφα, ἅτινα ἐθειώρουν ἀξία λόγου.

Σᾶς ἐσωκλείω ξεσηκωμένον ἐπὶ διαφανοῦς Βυζαντιακὸν χειρόγραφον (Χρυσόβουλλον;) καὶ θερμῶς Σᾶς παρακαλῶ νὰ τὸ ἀναγνώσητε. Θὰ ἔφερον τὸ ἴδιον ἂν ὁ κύριός του δὲν δισχυρίζετο ὅτι ἀνήκεν εἰς Τοῦρκον.

Δέξασθε, σεβαστὲ Καθηγητά, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρετικῆς πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως.

Προσκυνῶ

Ὁ μαθητὴς Σας

Θωμάς Κ. Παπαθωμάς

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ 7 βρίου

1901»

β) Τὸ ὑπὸ τοῦ Παπαθωμά σταλὲν πανομοιότυπον ἐπὶ διαφανοῦς χάρτου. Ἀνωθεν τούτου ἔχει ὁ Λάμπρος σημειώσει διὰ μέλανος·

6590

5508

1082

Ἄλεξ. Κομνηνοῦ»

δ. Ἀντίγραφον τοῦ Τάκη Κανδηλώρου ἀρχόμενον «Δι' ἐπικουρίας καὶ βοηθείας τοῦ παναγίου καὶ τελεταρχικοῦ πνεύματος βασιλεύων ἐγὼ ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς ἐν τῷδε ἐννεακοσιοστῷ ἐξηκοστῷ τετάρτῳ χριστεπωνύμῳ ἔτει».

Τὸ ἀντίγραφον προέρχεται ἐκ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Προδρόμου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν ἀρχῇ ἔχει σημειώσει ὁ Λάμπρος «Μονὴ Προδρόμου ἐν Πελοποννήσῳ». Πρόκειται προφανῶς περὶ τοῦ γνωστοῦ χρυσοβούλλου τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκᾶ περὶ τῆς μονῆς «τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Βαριτάδος» τῶν Σερρών, ὅπερ ἐδημοσίευσεν ἤδη ὁ Μπουρνιάς ἐν τῷ Σωτήρι (τόμ. 12 τοῦ 1889 σ. 314—317) θεωρηθὲν εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν καὶ δικαίως ὡς πλαστὸν (πρβλ. Plan eines Corpus der gr. Urkunden des Mittelalt. und der Neuere Zeit σελ. 123).

Κατὰ ταῦτα δημοσιεύονται κατωτέρω

1. «Τὰ κριτήρια τῆς γνησιότητος τῶν αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων».

2. «Ἡ δῆθεν ἐπιστολὴ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου» καὶ

3. «Πλαστὸν χρυσοβούλλον τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου»

Κ. Ι. Δ.

1

**Τὰ κριτήρια τῆς γνησιότητος
τῶν αὐτοκρατορικῶν Χρυσοβούλλων.**

Ἡ ἐξέτασις τῶν κριτηρίων τῆς γνησιότητος τῶν περιωρισμένων μέχρις ἡμῶν χρυσοβούλλων τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων δὲν εἴλη-

κυσσε μέχρι τοῦδ' ἐπαρκῶς τὴν προσοχὴν. Λέγοντες δ' Ἑλληνας αὐτοκράτορας ἐννοοῦμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κυρίως τοὺς τοῦ Βυζαντίου, ἐπειδὴ τούτων μάλιστα ἔχομεν σωζόμενα χρυσόβουλλα, τῶν δὲ τῆς Τραπεζοῦντος καὶ τῆς Νικαίας πάνυ ὀλίγα τὸν ἀριθμὸν περιήλθον μέχρις ἡμῶν.

Ἑσσαρες δ' εἶνε οἱ τρόποι, καθ' οὓς περιεσώθησαν χρυσόβουλλα αὐτοκρατορικά. Καὶ δὴ ἔχομεν

α') Χρυσόβουλλα σωζόμενα αὐτὰ αὐτόματα ἐν πρωτοτύπῳ.

β') Χρυσόβουλλα ἀντιγεγραμμένα ἐπὶ τοίχων ἐν ἐκκλησίαις εἰς ἃς ἀναφέρονται.

γ') Αὐτοκρατορικὰς διαγνώσεις ἀντιγεγραμμένας ἐπὶ λίθων.

δ') Χρυσόβουλλα ἐν ἀντιγράφοις περιλαμβανομένοις ἐν συλλογαῖς νομικαῖς.

ε') Χρυσόβουλλα δι' ὧν ἐπικυροῦνται συνθήκαι πρὸς τὴν Βενετικὴν πολιτείαν, σωζόμενα ἐν ἀντιγράφῳ καὶ ἐν μεταφράσει λατινικῇ, ἅτινα, ἅτε ὑπὸ ἰδίους ὄρους ἐκδοθέντα καὶ εἰδικῆς ἀξιωθέντα πραγματείας,¹ ἀποκλείομεν τοῦ ἐνταῦθα λόγου.

Τῶν δὲ εἰς ἡμᾶς περιελθόντων χρυσοβούλλων τῶν τεσσάρων πρώτων εἰδῶν (α'—δ') τὰ πλεῖστα κατ' ἀριθμὸν εἶνε τὰ διὰ τῶν νομικῶν συλλογῶν παραδοθέντα. Ἔπονται δὲ ὀλιγώτερα μὲν, ἀλλ' οὐχὶ σπάνια ὄντα τὰ ἐν πρωτοτύπῳ περιωθέντα.

Ὀλίγιστα δ' εἶνε τ' ἀντιγεγραμμένα ἐπὶ τοίχων ἐκκλησιῶν. Τοιαῦτα δὲ εἶνε. 1) Τὸ ἐν τῇ κατὰ τὸν Μυστραῶν Θεοτόκῳ Ὁδηγητρίᾳ τοῦ Βροντοχίου χρυσόβουλλον τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου Α' τοῦ ἔτους ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τρίτου ἀπὸ κτίσεως κόσμου (1314—1315).² 2) Τὸ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ χρυσόβουλλον τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου τὸ ἀπολυθὲν κατ' Αὐγουστον τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ εἰκοστοῦ ἑβδόμου ἔτους (1319).³ 3) Τὸ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου Α' τὸ χρονολογούμενον ἀπὸ Φεβρουαρίου τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ εἰκο-

1. C. Neumann Über die urkundlichen Quellen Zur Geschichte der byzantinisch-venetianischen Beziehungen vorzüglich im Zeitalter der Konnenen ἐν Byzantinische Zeitschrift Τόμ. Α' (1892) σ. 366 κ.έ.

2. Κωνσ. Ζησίου Σύμμικτα σ. 45—51. Gabriel Millet Inscriptions byzantines de Mistra ἐν Bulletin de Correspondence Hellénique Τόμ. 23 (1899) καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει σ. 100—106.

3. Ζησίου Σύμμικτα σ. 51—57. Millet ἐνθ' ἀν. σ. 106—112.

στοῦ ὀγδόου ἔτους (1320).⁴ 4) Τὸ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου Β' τὸ ἀπολυθὲν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ πρώτου ἔτους (1322).⁵ 5) Τὰ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ ἀποσπάσματα ἀχρονολογήτου χρυσοβούλλου τοῦ ἑτέρου τῶν Ἀνδρονίκων Παλαιολόγων ἢ τοῦ Μιχαήλ.⁶ 6) Τὸ ἐν τῇ νάρθηκι τῆς ἐκκλησίας τῆς Καλαμπάκας ἐπιγεγραμμένον χρυσόβουλλον τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου τὸ ἀπολυθὲν τὸν Μάρτιον τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τετάρτου ἔτους (1334).⁷

Ἄν γινώσκω ἄλλα ἐπιτοίχια ἀπόγραφα χρυσοβούλλων, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Περὶερῶν δ' εἶνε, ὅτι ἅπαντα τὰ γνωστὰ ἀπελύθησαν ἐπὶ τῶν δύο Ἀνδρονίκων Παλαιολόγων καὶ τοῦ Μιχαήλ. Εἶνε ἄρα τοῦτο τυχαῖον ἢ ἔχει τινὰ λόγον ἢ ἐπὶ τούτων τῶν αὐτοκρατόρων ἀντιγραφή τῶν εἰς ἐκκλησίας ἀναφερομένων χρυσοβούλλων ἐπὶ τῶν τοίχων αὐτῶν;

Ἔλεος δ' ἐπὶ λίθου ἔχομεν ἀναγεγραμμένας τρεῖς μόνον, ὅσον γινώσκω, διαγνώσεις αὐτοκρατορικὰς, καὶ δὴ 1) τὴν διάγνωσιν τοῦ αὐτοκράτορος Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου (491—518) περὶ τῶν τύπων τῶν δοθέντων εἰς τὴν Πεντάπολιν τῆς Λιβύης, ἐν ἣ καὶ εὐρέθη ὁ τούτους ἀναγράφων λίθος ἀποκείμενος νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Λούβρου. 2) τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποκείμενον αὐτοκρατορικὸν τύπον ἢ νόμον τοῦ Ἰουστινιανοῦ μὲν κατὰ τὸν Mordtmann,⁶ τοῦ Ἀναστασίου δὲ κατὰ τὸν Zacharie von Lingenthal⁷ περὶ τῶν

1. Ζησίου Σύμμικτα σ. 57—60. Millet ἐνθ' ἀν. σ. 112—115.

2. Ζησίου Σύμμικτα σ. 60—63. Millet ἐνθ' ἀν. σ. 115—118.

3. Millet ἐνθ' ἀν. σ. 118.

4. Heuzoy et Daument Mission archéologique en Macédoine. Ἐν Παρισίῳ, 1876 Παραρτήματα σ. 453. Miklosich—Müller Aeta et diplomata. Ἐν Βιέννῃ, 1887 Τόμ. Ε' σ. 270—273. Κ. Ρούβαλη ἐν τῇ ἐφημερίδι Καιροὶ ἀρ. 4308 τῆς 29 Νοεμβρίου 1900 σ. 4.

5. Zacharie von Lingenthal Die von Kaiser Anastasius für die Libya Pentapolis erlassenen Formae ἐν τοῖς Sitzungsberichte der Berliner Akademie. Phil.—historische Klasse. 1879 σ. 134 κ.έ. ἐνθα ἴδε μνημονευόμενα καὶ τὰς ἀρχαιοτέρας ἐκδόσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐν τῷ Corpus Inscriptionum Graecorum ὅα' ἀρ. 5187. Πρὸβλ. W. Froehner Les inscriptions Grecques (du musée impérial du Louvre). Ἐν Παρισίῳ, 1865 σ. 319 κ.έ.

6. Ein Edict Justinians ἐν ταῖς Mittheilungen des Archäologischen Instituts in Athen. Τόμ. Δ' (1880;) σ. 308 κ.έ.

7. Zum «Edict Justinians» αὐτόθι σ. 312 κ.έ.

εἰς τὸν στόλον τὸν φυλάσσοντα τὰ ἑλλησπόντια στενὰ ὑπὸ τῶν διαπλεόντων ταῦτα πληρωτέων τελῶν. β) Χρυσόβουλλον ἐπὶ λίθου ἀποκειμένου νῦν ἐν τῷ Καπιτωλίῳ μουσεῖῳ τῆς Ῥώμης, δι' οὗ ὁ δεσπότης Ἡπειροῦ Θεόδωρος Ἄγγελος ἐπικυρόνει εἰς τὸν Γεώργιον Βαρδάνην μητροπολίτην Κερκύρας τὰ προνόμια καὶ τὰς κτήσεις ταύτης τῆς ἐκκλησίας.¹

Κατ' ἀντίθεσιν δὲ πρὸς τὰς ποικίλας καὶ πλουσίας μελέτας περὶ τῆς συντάξεως καὶ τῶν γνωρισμάτων τῶν διπλωμάτων τῆς Ἑσπερίας ἡ ἔρευνα μόλις πού καὶ ἀκροθιγῶς ἐπιλήφθη τῆς ἐξετάσεως τῶν ἑλληνικῶν χρυσοβούλλων. Κυριώτατος δὲ λόγος τοῦ γεγονότος τούτου εἶνε ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν περιωθέντων χρυσοβούλλων παρεδόθησαν εἰς ἡμᾶς ἐν ἀντιγράφοις, ἕνια μὲν παρὰ Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσι, πολὺ δὲ πλείονα ἐν χειρογράφοις νομικῶν συλλογῶν, ἔξ' ὧν καὶ ἐξεδόθησαν ἢ ἐν μεταγενεστέροις ἀπογράφοις ἀποκειμένοις ἐν τοῖς κώδιξι τῶν μονῶν ἢ ἀλλαχοῦ. Πρωτόγραφα δὲ χρυσόβουλλα, οἷα ἐξεδόθησαν ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γραφείου ἔχομεν ὀλίγα καὶ τούτων τὰ πλεῖστα φυλάσσονται μάλιστα ἐν τοῖς θησαυροφυλακείοις τῶν ἀνὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος μονῶν, ὧν δὲν εἶνε πάντοτε καὶ εἰς πάντας εὐχερῆς ἡ ἐξέτασις.

2

Ἡ δὴθεν ἐπιστολὴ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου

Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἡς πανομοιότυπον ἐξέδωκεν ὁ ἔφορος τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης κ. Δημ. Καμπούρογλου ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τῶν Παναθηναίων σ. 72 καὶ 73, οὐδέποτε διεμφισβητήθη ἢ ὑπαρξίς, ὅσον οἶδα. Οὐδέ ἦτο τοῦτο δυνατὸν ἀφ' οὗ ἐξέδωκε μὲν

1. Ol. Biagi ἐν τοῖς Monumenta Graeca et Latina ex museo . . . Nani. Ἐν Ῥώμῃ. 1787. Μουστοξύδου Delle Cese Corciresi Ἐν Κερκύρα 1848. Appendice σ. LVI κ.έ. Ign. Guidi Iscrizione Greca medievale Cercirese ἐν τῷ Bulletin della Commissione Archeologica, Comunale di Roma 1881 σ. 189 κ.έ. μετὰ φωτογραφικοῦ πίνακος, καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει. Miklosich—Müller Acta et diplomata. Ἐν Βιέννῃ. 1887. Τόμ. Ε' σ. 14 κ.έ. Ὄνομασιν ἐν τῷ κειμένῳ χρυσόβουλλον τὴν διάγνωσιν ταύτην τοῦ Θεοδώρου Ἀγγέλου, καθ' ὅτι οἱ δεσπότης τῆς Ἡπειροῦ ἤξουν αὐτοκρατορικὴν ἀρχὴν ἠετῶς δ' ἐν τέλει τοῦ ἐπὶ τοῦ λίθου ἀντιγράφου λέγεται ὅτι τὸ πρωτότυπον κατησφάλισθη τῇ χρυσοῦ βούλλῃ.

αὐτὴν τὸ πρῶτον ἀνὴρ ἐντιμότητος, ὁ κ. Κωνσταντῖνος Παπαμιχαλόπουλος (Πολιορκία καὶ ἄλωσις τῆς Μονεμβασίας σ. 16) παρουσιάσθεισαν δ' εἰς ἐμὲ τῷ 1874 καὶ ἔπειτα τῷ 1886 ἐπέδειξα αὐτὴν αὐτοτάτην ἐν συνεδρίῳ τοῦ φιλολογικοῦ καὶ ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Παρνασσοῦ (Ἴδε Παρνασσοῦ Τόμ. Γ' 1886 σ. 203). Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον διεμφισβητήθη, καὶ διεμφισβητήθη ἑλλογώτατα καὶ ἀναμφιλέκτως, εἶνε ἡ γνησιότης τῆς ἐπιστολῆς. Ὁ δὲ διαμφισβητήσας τὴν γνησιότητα ὑπῆρξα ἐγώ. (Οἱ δὲ λόγοι τῆς πλαστότητος, ἡ παλαιογραφικὴ τε καὶ ἑσωτερικὴ, ἐξετέθησαν ὑπ' ἐμοῦ οὐ μόνον ἐν τῇ συνεδρίῳ ἐκείνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐπανειλημμένως καὶ δημοσίᾳ πρὸ τῶν μαθητῶν μου ἐν τῷ ἐμῷ πανεπιστημιακῷ φροντιστηρίῳ καὶ τελευταῖον τῷ 1902 ἐν μακρῇ σημειώσει τῆς ἐμῆς μεταφράσεως τῆς Εἰσιγωγῆς εἰς τὰς ἱστορικὰς μελέτας τοῦ Langlois καὶ Seignobos ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ Μαρασλῆ. Ὡς κυριωτάτους δὲ λόγους τῆς πλαστότητος πλὴν τῆς ἀντιστρατεύσεως τοῦ κειμένου πρὸς πᾶν ὅ,τι γινώσκωμεν περὶ τῆς Βυζαντιακῆς ἱεραρχίας καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Ἀνδρονίκου ἐξήνεγκον, ὅτι «ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐπιγράφεται ἄνωθεν Δυνάμει Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἀνδρόνιμος ὁ βασιλεὺς τῶν Χριστιανῶν, ἐν τῷ ἐν τοῖς γνησίοις κειμένοις οὐ μόνον ἐν τέλει φέρεται ἡ ὑπογραφή τοῦ αὐτοκράτορος, ἀλλὰ καὶ ὁ τύπος ὡφείλε νὰ εἶνε οὗτος: Ἀνδρόνικος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Παλαιολόγος (ἔπρεπε δὲ νὰ εἶνε ἄλλως κοκκίνη ἢ ὑπογραφή). Ἄλλο δὲ δεῖγμα πλαστότητος τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, ἣν αὐτὸς ἰδὼν τῷ 1874 ἐν χερσὶ τοῦ ἐνταῦθα ἐκ Μονεμβασίας ὑποδηματοποιοῦ Καπιτσίνη διέγνωμεν περὶ πάντα πλαστῶς ἔχουσαν διὰ τ' ἑσωτερικοῦ καὶ ἑσωτερικοῦ λόγους, εἶνε ἡ ἐν μὴ προσηκούσῃ ἄλλως θέσει καὶ παρὰ πάντας τοὺς συνήθειαις τύπους γεγραμμένη χρονολογία Ἐτει τῷ σωτηρίῳ Μαρτίου γ'

Α'
Τ'
Κ'

ἦτοι τῷ 1320. Ἄλλ' οἱ Βυζαντινοὶ ἔχρονολογοῦν κατὰ Ἰνδικτιῶνας καὶ ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου. Καὶ τὸ ἄλλο δὲ γνώρισμα πλαστοῦ ἐγγράφου εἶχε ἡ ἐν χερσὶ τοῦ Καπιτσίνη περγαμινῆ, τὴν ἄνω τοῦ χαρακώματος γραφὴν τῶν γραμμάτων παρὰ τὰ εἰωθότα ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΖ'. 22

» παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς, οἵτινες ἔγραφον κάτω τοῦ χαρακώματος.
 » Χειρόγραφα ἐν' οἷς τὰ γράμματα φέρονται ἄνω τοῦ χαρακώματος εἶνε ὡς σπυριώτατα καὶ μετροῦνται ἐπὶ τῶν δακτύλων». (Εἰσαγωγή εἰς τὰς ἱστορικὰς μελέτας σ. 11) κ.έ.) Οὐδὲ δύναται νὰ ῥηθῆ ὅτι ἠδυνάμεθα ἐν ἐπιστολῇ φερούσῃ ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα νὰ ἔχωμεν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν συνήθων τύπων τῶν χρυσοβούλλων, ἀφ' οἷς γράμματα τῶν Παλαιολόγων περισπέντα τοῖς αὐτοῖς φέρουσι γνωστοῦς τύπους. Οἱ τοῖς πάντες οἱ λόγοι εἶχον ἀμέσως πείσει καὶ τὸν μακαρίτην ἐπιμελητὴν τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἰωάννην Σακελλίωνα νὰ ποδεχθῆ ἐν τῷ Παρνασσῷ ἀνεπιφυλάκτως τὴν ἐμὴν γνώμην περὶ τῆς πλαστότητος τῆς δῆθεν ἐπιστολῆς τοῦ Ἀνδρονίκου, ἧς εἶνε κατασκευάσμα τῶν μεταγενεστέρων χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας. Διὰ τοὺς αὐτοὺς δὲ λόγους ῥητῶς ἐσημειώθη ὡς παρακεχαραγμένη κατὰ τὴν ἐμὴν δήλωσιν καὶ ἐν τῷ Plan eines Corpus der griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit τῆς ἐν Μονάχῳ Βυζαντικῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν 1903 σ. 115. Μετὰ πάντα ταῦτα ἄπορον φαίνεται μοι πῶς ὁ κ. Καμπούρογλου, ὅστις ἄλλως παρασιωπᾷ καθ' ὁλοκληρίαν πάντα τὰνωτέρω, δύναται νὰ ἰσχυρισθῆ, ὅτι τὸ ἀπολύτως πλαστὸν τῆς διπλῆς ταύτης ἐπιστολῆς εἶναι καθ' ἡμᾶς (τὸν κ. Καμπούρογλου) ἀποκρουστέον. Ἐν τέλει δὲ πιστεύω, ὅτι ὁ κ. ἔφορος γράφων, ὅτι τὸ πρωτότυπον ἠτύχησαμεν ν' ἀποκτήσωμεν διὰ τὴν Συλλογὴν τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἐννοεῖ πάντως δωρεὰν τοῦ ἐγγράφου, διότι ἡ ἀγορὰ αὐτοῦ ἄλλως ἢ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα δείγματος σκαιᾶς πλαστογραφίας ὀλίγον θ' ἀπείχε σκανδάλου.

3

Πλαστὸν χρυσοβούλλον τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου.

Ὁ κ. Ν. Ι. Παπαδάκης ἐξέδωκε τῇ 30 Ἰουλίου 1900 ἐν τῷ πρό τινων ἐτῶν ἐκδιδομένῳ ἐν Χανίοις περιοδικῷ «Πατρὶς φιλολογικῇ» ἐν σ. 6-7 χρυσοβούλλον τοῦ αὐτοκράτορος Θεοδοσίου, ἀποκείμενον παρὰ φίλῳ αὐτοῦ καὶ ἀντιγραφὸν ὑπ' αὐτοῦ, καθ' ἃ λέγει, μετὰ κόπου πολλοῦ διότι ἦτο «δυσανάγνωστον, καθὰ πεπαλαιωμένον ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ γεγραμμένον δι' ἀρχαιοτάτων γραμ-

μάτων. ἅτινα συνδέονται οὕτω στενῶς πρὸς ἀλλήλα, ὥστε οὐ μόνον αἱ λέξεις, ἀλλ' οὐδ' οἱ στίχοι διακρίνονται εὐκόλως ἀπ' ἀλλήλων, ἀποτελοῦντες ἐν ὅλον συνεχές».

Ἐχει δὲ τὸ εἰρημένον χρυσοβούλλον ἴδε, ἀπαλασσομένον ὀλίγων τινῶν προφανῶν τυπογραφικῶν παροραμάτων καὶ μετὰ διόρθωσιν τῆς στίξεως.

† Εὐδοκῆσας ὁ προάναρχος Θεοῦ υἱὸς, καὶ Λόγος ὁ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν πῆξας τὸν χερουβικὸν θρόνον τῆς παντοδυναμίας αὐτοῦ ἐν γαστρὶ δεσποίνης τῶν αἰώνων δυνάμεων Μαρίας τῆς Θεοτόκου, τοῦ καιζήματος τῆς παρθενίας, καὶ σάρκα λαβὼν ὁμοίαν ἡμῖν ἀσπόρως ἐξῆλθε τῆς παρθενικῆς μήτρας ἀγίας αὐτῆς, ἐξῆλθεν ὁ ἀπίτωρ καὶ ἀμήτωρ, ὁ πρὸ αἰώνων καὶ χρόνων γεγεννημένος, ἐξῆλθεν ἡ καινὴ διαθήκη, ὁ γλυκύτατός μοι Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, καὶ ποιήσας καὶ διδάξας παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη καὶ ἀπὸ προσώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος, ἵνα τὰ γεγραμμένα πληρωθῶσι, καὶ ἀγορῆσας ἡμᾶς διὰ τοῦ τιμίου αὐτοῦ αἵματος ἀνέβη ὁ θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος ἀνέβη καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς παρέδωκεν εἰς χεῖρας ἡμῶν, παρέδωκε καὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ τὸν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ βασισθέντα καὶ ἁγιασθέντα καὶ ἔφερε τὸν θρόνον τῆς χριστιανικῆς δυνάμεως διὰ τοῦ θείου Κωνσταντίνου τοῦ θεράποντος αὐτοῦ εἰς τὴν τοῦ Βύζαντος πόλιν τὴν θεοδόξαστον καὶ θεοφρούρητον καὶ θεομεγάλυντον Κωνσταντινούπολιν, τὴν νέαν Ρώμην ταύτην. Ὁ Θεάνθρωπος οὗτος, εὐδοκῆσας ἵνα τὸν λαὸν αὐτοῦ ποιμάνω, χλαμύδα περιέβαλέ με καὶ σκῆπτρον δυνάμεως δέδωκέ μοι κραταιόν. Ἀπάσας οὖν τὰς νήσους καὶ τὰ πελάγη καὶ τὰς γέας τῆς ἡπείρου καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἀπάσας τὰς προσκυνοῦσας τὸ θεόδοτον σπῆπτρον τῆς ἐμῆς κραταιᾶς αὐτοκρατορίας ἐν τῇ σκέπῃ τῆς ἰσχύος μου φρουραῖσθαι θέλω ἵνα καὶ τὰ κατὰ τῆς γῆς γεύσωνται ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου, τοὺς δ' ἀπειθοῦντας μάχαιρα δίστομος κατέδεται. Τὸ (γρ. τοὺς) δὲ ἀγαθοεργοῦντας καὶ εὐεργετοῦντας ἀρχοντας καταστήσω καὶ βασιλικῶς τιμήσω καὶ δημοδίαιτους καὶ δημοτίμους ἀναδείξω καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν προνομιούχους καταστήσω, ὡς καὶ τοὺς νῦν Συμαίους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν, ἐπεὶ δὴ γε ἡ νῆσος αὕτη πρώτη ἠγάρισε σχολήν, καλλωπισμὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας διδάσκουσα, τοῦ πάντων βασιλέως καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀληθοῦς

τοῦ τρισυποστάτου θεοῦ τοῦ κυρίου μου Χριστοῦ, ἄνδρας ἐποίησέ μοι σαφοῦς καὶ περὶ τὰς θείας τέχνας θαυμαστοῦς οἷς καὶ λειτουργοῦς τῶν θείων θελήσεων τῆς ἐκκλησίας ἔλαβον, Θεόδωρον τὸν Χῖον, φημί, Περικλῆ τὸν Ἀλικαρνασέα, Σίμωνα καὶ Καλλίνικον τοῖς Συμαίους, Μηνᾶν τὸν Σταγειρίτην καὶ Παχώμιον τὸν Ἀκαρνᾶνα, Δίφραον τὸν Μεγαρέα, Στρατοκλῆ τὸν Βυζάντιον, Ἀντώνιον Παρδαλὸν καὶ Κλέανδρον τοὺς Συμαίους καὶ τοὺς ἐν τῇ Σύμῃ μένοντας Τηλέμαχον τὸν Συμαῖον, Εὐδόξον τὸν Βυζάντιον, Περίστρατον τὸν Ῥόδιον, Δημήτριον τὸν Κνίδιον, Λωρόθεον τὸν Βυζάντιον, Λαόστεφρον καὶ Θεόδωρον τοὺς Συμαίους, τοὺς ἐν διαφόροις τέχναις θαυμαζομένους καὶ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους καὶ ἄλλους ἐνδόξους ἄνδρας τῆς νήσου ἐφόρους τε καὶ στρατηγοὺς τῆς ἐμῆς αὐτοκρατορίας, εὐεργέτας τε καὶ λειτουργοὺς. Χάριν τούτων ἁπάντων καὶ τῶν ἀγαθῶν κατοίκων τῆς νήσου· καὶ γὰρ ὁ ζῆλος αὐτῶν πρὸς τὴν ἀληθῆ ὄντως παιδείαν ἀπαράμιλλος ἔσται, κηρύττω ἀνεξαρτήτους παντὸς φόρου τοὺς κατοίκους τῆς νήσου ἐπὶ ὅποσδήποτε γῆ καὶ χώρῳ διαμένοντας καὶ τὴν νήσον αὐτῶν καθέδραν τῶν ἀνατολικῶν Σποράδων ἀναδεικνύω. Οὐ δύναται ἄρχων ἢ τοπάρχης τῆς ἐμῆς αὐτοκρατορίας ἀγγαρεῦσαι Συμαῖον πολίτην ἢ ὑπηρέτην τῆς θελήσεως αὐτοῦ λαβεῖν αὐτόν, ἂν τυχὸν τοιοῦτος παρετύγχανε περιφερόμενος ἢ διαμένων ἐν ταῖς τοπαρχίαις αὐτῶν ἢ ἀρχοντίαις, οὐ μηδὲ στρατηγὸς ἢ ταξιάρχης, ἢ χρυσοφόρος ἢ ἄλλος τις ἐκ τῶν ἐμῶν λειτουργῶν λαβεῖν στρατιώτας δύναται πολίτας Συμαίους ἄνευ τῆς θελήσεως τῆς ἑαυτῶν, εἰ καὶ ἀνάγκη προὔτιθετο μεγάλη, οὐ μηδὲ ἔμπορον οὐδὲ ἔμπορον τελωνῆσαι δύναται τελώνης εἴτε εἰσάγει εἴτε ἐξάγει οὔτε φορολογῆσαι τὰ κτήματα αὐτοῦ ἢ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ δύναται οὐδὲ ἀποδεκατῶσαι τοὺς καρποὺς τῆς γῆς αὐτοῦ δύναται τις. Οὕτως ἔδοξεν ἡμῖν. Πρὸς τούτοις ἔδοξέ μοι μόνοι οἱ Συμαῖοι δύνανται ταινιοφορεῖν τὴν κόμην καὶ μόνοι οὔτοι δύνανται φέρειν τὸ κυανοῦν χρῶμα ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χλαμύδος καὶ τοὺς ταξιάρχας τοῦ κυρίου Σαβαῖθ ὅτε στρατεύουσιν ἰδίᾳ θελήσει των, ἡσυχάζοντες δὲ ζώνην κυανῆν καὶ περιζώνια κροσσωτά, κυανοῦν χρῶμα φέροντα σανδάλια λευκά καὶ στέρνα καὶ νῶτα χρυσᾶ καὶ ἐπιβραχιόνια λευκά καὶ σφιγγοφόρα καὶ περικνημίδας μελαίνας δρακοντοφόρους, αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῶν ἐσθῆτα χρυσῆν καὶ ἐπικεφάλια κορωνοειδῆ καὶ ἐπίχρυσα ἐνώτια, περιδέραια καὶ ψέλλια κυανόχροα σφιγγοφόρα, κυανόχλωμον δὲ σημαίαν καὶ σφιγγοφόρον ἐξ

ἐνὸς καὶ γλαυκοφόρον ἐξ ἄλλου μέρους. Τὰ πλοῖα αὐτῶν δύνανται φέρειν ταῦτα πάντα· μόνοι οἱ Συμαῖοι δύνανται ἔχειν· χρῆ δὲ καὶ οὔτοι τὴν διατήρησιν τῆς σχολῆς αὐτῶν φυλάττειν καὶ πάντα τὰ γεγραμμένα αὐτῆς ἀπαρσάλευτα· καὶ γὰρ τὰ μέσα ἀφορὰ εἶσι· καὶ τὴν διδασκαλίαν δωρεὰν παρέχειν πᾶσι τοῖς προστρεχομένοις εἴτε πλούσιοι εἴτε πένητες. Ἦς προσφορὰς δέ γε καὶ ὀφελήματα καὶ λοιπὰ ἐπικερδῆ πλεονεκτήματα τοῦ λιμένος τῆς νήσου αὐτῶν παραδίδόναι δεῖ τοῖς ἐφόροις τῆς σχολῆς αὐτῶν. Ταῦτα δὲ τούτους λαβόντας καὶ εἰς ἀργύριον μεταβαλόντας τοὺς πένητας καὶ ἀπόρους μαθητὰς τρέφειν θέλω καὶ πάντα αὐτάρκως δίδόναι αὐτοῖς τοῦτο. Τοῦτο καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν μακαρίζει. Οὕτως ἔδοξεν ἡμῖν καὶ οὕτω θέλω γίνεσθαι πάντα τὰ ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ λόγῳ τούτῳ διατασσόμενα. Καὶ γὰρ ἡ ἰσχὺς τούτου μεγάλη ἔσεται, καὶ ἡ ἐμὴ θέλησις ἔστι θέλησις θεοῦ. Ἄν δὲ ἄρχων τις ἢ στρατηγὸς ἢ τοπάρχης ἢ τελώνης ἢ ἄλλος οἷοςδήποτε θεράπων τῆς ἐμῆς αὐτοκρατορίας καταπαῆσαι πειρῶται ἢ χλευάσαι τολμήσει τὰ διατασσόμενα, ἢ τιμωρία αὐτοῦ θάνατος ἔσεται. Χρῆ δὲ καὶ τοὺς διαδόχους τῆς ἐμῆς αὐτοκρατορίας φυλάττειν ἀπαρσάλευτα ταῦτα μέχρι κεραίας καὶ τοῖς ἀξιόους βραβείων καὶ τιμῆς βραβεύειν καὶ τιμᾶν. Τοῦτο καὶ δίκαιον καὶ θεάρεστον ἔσται. Εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτων ἁπάντων ἀσφάλειαν γραπτὰ ἐγένοντο· θέλησις ἐμὴ ἔστι· ἐν τῷδε τῷ χρυσοβούλλῳ λόγῳ τῆς ἐμῆς αὐτοκρατορίας, καὶ ἐπιβραβευθὲν καὶ ἐπιδοθὲν τοῖς προὔχοσι Συμαίων τῇ τρίτῃ ἐπὶ τοῖς εἴκοσι μηνὸς Φεβρουαρίου ἀπολύεται τῆς ληγούσης ΣΤης Ἰνδικτιῶνος ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς θεοδόξαστον καὶ θεοφροῦρητον ὑποσημαίνεται κράτος.

Θεοδόσιος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ

Βασιλεὺς καὶ Αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων πιστὸς

ΧΡΥΣΟΒΟΥΛΛΟΝ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΞΓ' κατάλοιπον ἐκ φύλλων 6 γεγραμμένων ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων περιέχει «Ἐκ τοῦ ἀγιορειτικοῦ κώδικος μονῆς Διονυσίου ἀντίγραφον Φιλ. Γεωργαντᾶ» ὡς σημειοῖ ἔξωθεν αὐτὸς ὁ Λάμπρος.

Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἀρχεται ὡς ἑξῆς.

«Φ. 582α «Χρυσόβουλλον τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἀοιδίμου ἐν βασιλεῦσι κῦρ Ἀνδρονίκου καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων τοῦ Παλαιολόγου:—Τυπικοῦ χάριν βραβευθὲν τοῖς κατὰ τὸ ἅγιον ὄρος εὐρισκομένοις ἐν τοῖς μοναστηρίοις καὶ ὅπως χρὴ ἀπέχεσθαι τῶν ὁρίων τοῦ πρωτάτου ἀγίας τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ μητρὸς τὰ προσβεβία ἔχουσης πασῶν τῶν κατὰ τὸ ἅγιον ὄρος θείων μονῶν: —(Ἐρυθροῦ βαφῆ γέγραπται ὁ τίτλος)».

Τὸ χρυσόβουλλον ἀρχεται ὡς ἀκολουθῶς:

«Πᾶση μὲν νοητῇ κτίσει καὶ αἰσθητῇ δὲ ταύτην κατ' ἀρχὰς οὐσιώσας ἀρρήτω λόγῳ».

Εἶνε φανερόν ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τοῦ γνωστοῦ χρυσόβουλλου τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου τοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ τοῦ Ph. Meyer ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ «Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster» (Leipzig 1894) σελ. 190ἔ. Συγκρίνοντες τὸ κείμενον τοῦ Meyer, ὅπερ ἄλλως ἀντεγράφη ἐκ τοῦ πρωτοτύπου τοῦ εὐρισκομένου ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἰβήρων (ἐν. ἀν. σ. 276) πρὸς τὸ κείμενον τοῦ ἡμετέρου ἀντιγράφου εὐρίσκομεν μικρὰς διαφορὰς ἀναξίας λόγου. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περιττὴ καθίσταται ἡ ἔκδοσις τοῦ ἡμετέρου ἀντιγράφου, ὅπερ πρὸς τοῖς ἄλλοις εἶνε καὶ κολοβὸν ἑλλειπόντων στίχων τινῶν ἐν τέλει.

Κ. Ι. Δ.

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΞΖ' κατάλοιπον περιέχει τὰ ἀκόλουθα:

1. Τέσσαρα ἐντυπα τὰ ἑξῆς:

α'. *Archiv für Stenographie* Monatsblatt für die wissenschaftliche Pflege der alten Tachygraphie und der neuzeitlichen Kurzschrift herausgegeben von Dr. Curt Dewischeit (Berlin Juli 1902 ἔτος 54 ἀριθ. 7).

β'. Τεῦχος τοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ *Archiv für Stenographie* (ἔτος 56 Neue Folge τόμ. 1 τεῦχ. III).

γ'. Τεῦχος τῆς *Berliner philologische Wochenschrift* (ἔτος 24. 1904 11 Ἰουνίου ἀριθ. 24) ἐνθα κρῖσις τοῦ ἔργου M. Giltbauer *Studien zur griechischen Tachygraphie*.

δ'. Τεῦχος Sonder-Abdruck τῆς *Byzantinische Zeitschrift* (XIV 3 καὶ 4) περιέχον ἔργασίαν τοῦ V. Gardthausen ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Zur byzantinischen Kryptographie».

2. Τέσσαρα φύλλα χάρτου, τὰ αὐτά, περιέχοντα ἕκαστον δώδεκα πανομοιότυπα κρυπτογραφικά, τυπωθέντα πιθανώτατα ὑπὸ τοῦ Λάμπρου πρὸς χρῆσιν τοῦ παλαιογραφικοῦ φροντιστηρίου αὐτοῦ. Ἐν ἐνὶ τῶν φύλλων τούτων ἔχει ἰδιοχείρως σημειώσει ὁ Λάμπρος πόθεν ἔχουσι ληφθῆ τὰ πανομοιότυπα ταῦτα. Οὕτω κάτωθεν τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1 σημειοῖ «Φλωρεντίας P. Lv. cod. IV. φ. 216 χειρὶ Δημητρ. Λεοντάρη», τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 2 «Batic. Reg. 181 φ. 284α», τοῦ 3 «Νεαπόλεως III B—1 φ. 333α» τοῦ 4 «Ἱεροσ.», τοῦ 5 «Ἱεροσ.» τοῦ 6 «Ἱεροσ.» τοῦ 7 «Ἱερ. βιβλ. B σ. 309 κώδ. 2—3» τοῦ 8 «Ἱερ.» τοῦ 9 «Ἀγ. Ὄρους» τοῦ 10 «Ἀγ. Ὄρους» τοῦ 11 «Ἀγ. Ὄρους» καὶ τοῦ 12 «Φιλικῶν». Ἐν ἑτέρῳ δὲ τὰ ἑξῆς: Ὡς πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 5

«(ἀνορθόγρ.)

Τὸ παρὸν ψαλτήριον ἐγράφη δι' ἑμοῦ Γρηγορίου Ἱεροδιακόνου τοῦ Μαυροθαλασσίτου ἐκ Τραλέας καὶ Βασιλειάνων καὶ τῷ ἀφίνῳ εἰς τὴν λαυραν τοῦ ἁγίου Σαβα νὰ διαβάξη ὅποιος θέλει μόνον

1. Τὰ δύο ἄλλα φύλλα ἐκ τῶν τεσσάρων οὐδεμίαν σημασίαν ἔχουσιν.

απαντοθεν να μὴν τὸ εὐγάνη κανεῖς καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε ὑπὲρ τὸν γράψαντα—Καί.

Οὕτω παρὰ Κεραμεῖ

Β'—602 ἀρ. 587 πατρ. Ἱεροσ.

Ἐν ἔτει ἀχλε' μαρτίῳ κ' ὀποῦ καὶ αὐτῇ τῇ ἡμέρῳ ψάλλεται ῥ' ἡ μνήμη τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν τῇ Λαύρῳ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων».

Ὡς πρὸς τὸ 6 ταῦτα

«B 309

Δὲν τὸ ἀναλύει· πρόκειται διὰ σύνθετα κρυπτογρ. ἡ λέξις Λαυρέντιος».

Ὡς πρὸς τὸ 7 ταῦτα

«Ἱερ. Β 319

Ἐν τῷ κρασπέδῳ γεγραμμένη τοῦ 142 φύλλον.

Ἐχει δὲ ὡδε ἀρ. πατρ. Ἱερ. 207. δὲν λέγει ὁ Παπαδ. ἂν ὑπάρχει κλείς.

Ἐν Ἱεροσολύμοις (;) τὸ ἀναλύει μετ' ἐρωτηματικοῦ ὁ Κεραμεύς».

Ὡς πρὸς τὸ 8

«(ἀνάποδα)

ὡς συνέπεται(;) εἰς τὸ 7».

Ὡς πρὸς τὸ 9

«ἐν τῷ τοῦ Βαρλαάμ λίθῳ

ἐν Μετεώρῳ Ἰουνίῳ ἰ ὥρα δ».

Ὡς πρὸς τὸ 10

«ἐν Ἰωαννίνοις ἐγράφη τὸ παρὸν ἐπὶ ἔτους ζμζ'

ἔπεται φεβρουαρίου μηνὸς

ὄχι κρυπτογραφικῶς».

Καὶ ὡς πρὸς τὸ 11

«Μὴν Ἰουλίῳ κδ' ὥρα β'

ἐν Μετεώρῳ ἔτους ζνδ»

β. α) Φάκελλος περιέχων δέκα δελτία ἐφ' ὧν ἔχουσι σημειωθῆ διάφοροι κώδικες, ἐν οἷς κρυπτογραφικὰ, καὶ ἐργασίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὴν κρυπτογραφίαν β) δεύτερος φάκελλος περιέχων τεμάχια χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχουσι σημειωθῆ διάφοροι κώδικες, ἐν οἷς κρυπτο-

γραφικὰ καὶ ἐργασίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὴν κρυπτογραφίαν ἐν αἷς ἀναφέρεται καὶ

Allatius De cryptographia
Græcorum

Legrand XVII siecle

II 9»

Ἐν τινι φύλλῳ σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

«Κρυπτογραφικά

Ἐν φωτογραφίαις Apparatius

ἀρ. 38 Βονωνίας ἐξ ἱατροσοφίων

ἀρ. 57 Μονῆς ἁγίου Παντελεήμονος

ἀρ. 58 Νεαπόλεως Nationale III—B—1

ἀρ. 59 Μοδένης

ἀρ. 60 Cod. Reg. Ser. Ἑρμηνεῖα βραχυγραφιῶν

ἀρ. 61 Βονωνίας 3636 φ. 319α

ἀρ. 62 » » φ. 250β

ἀρ. 63 Μεδιολάνων B 113 sup. Ἀλφάβητοι

ἀρ. 64 Μαρκιανοῦ φιλτὰ φ. ριζ

ἀρ. 65 » » φ. ριη'α

ἀρ. 75 Βονωνίας 3632

ἀρ. 84 Παρισ. 2228

ἀρ. 100 Παρισ. 1574

ἀρ. 107 Παρισ. 9467 (καὶ Omont ἐν Revue?)»

γ) τέσσαρα ἀντίγραφα ἐπὶ διαφανοῦς χάρτου διὰ μολυβδίδος τῶν ὑπ' ἀριθμὸν 9 καὶ 11 πανομοιοτύπων τῶν δημοσιευθέντων ἐν τοῖς ἀνωτέρω μνημονευθεῖσι φύλλοις (πρβλ. ἀνωτέρω ἀριθμὸς 2).

4. Ἑπτὰ φωτογραφίαι, ἐν αἷς ὑπάρχουσι κρυπτογραφικὰ τὰ ἑξῆς:

α' Μοδένης cod. II Puntoni (a v 2, 11) φ. 99α

β' Βονωνίας κῶδ. ἀρ. 3632 φ. 13β

γ' Κῶδ. Βενετίας Μαρκιαν. Cl. VII cod. 38 φ. ριζ'α

δ' Κῶδ. Βενετίας Μαρκιαν. Cl. VII cod. 38 φ. ριη'α

ε' Βονωνίας κῶδ. 3636 φ. 250β

στ' Κώδ. Βονωνίας 3636

é la carta 319 Verto del cod. 3039.

ζ' Κρυπτογραφικὸν φ. 1α τοῦ κώδικος 529 τῆς ἐν ἀγίῳ Ὁρειμονῆς Παντελεήμονος.

δ. Δύο πανομοιότυπα κρυπτογραφικῶν, ὧν τὸ ἕτερον τῶν φεραπνῶν (προβ. Βέη σ. 29 ἀρ. 31 καὶ σ. 45).

β. Πέντε φύλλα χόρτου, ἐφ' ὧν κρυπτογραφικά, τὰ ἐξῆς:

α' Φλωρεντία Λαυρεντιακή

(Conv. Soppressi 53 γ' αἰῶνος)

* Ἐν κενῷ φύλλῳ 349 α

Παρατίθενται τὰ κρυπτογραφικὰ ἀντιγραφέντα.

β'. Βενετία Cl. VII cod. XXXVIII

ιε'. αἰῶνος—ιστ.

φ. ριζ' α

Παρατίθενται τὰ κρυπτογραφικὰ ἀντιγραφέντα.

γ'. Κρυπτογρ. ἀλφάβητον

ἐν φ. 214β—215α τοῦ Λαυρεντ.

Conv. Soppr. 2 (βομβ. γ'—ιδ αἰῶνος)

φ. 214 β

φ. 215 ἐν συνεχείᾳ

Παρατίθενται τὰ κρυπτογραφικὰ ἀντιγραφέντα

ε. 23 Ψῆφος τοῦ ὑφίλοι ἐπὶ τῶν κθ'.

Inc. Β Κθ ΝΗ Γ κθ πζ' κλ.

Plut 28 cod. 34 μεμβρ. ια' αἰῶνος

Ἴδε catal. codic. ostrol. graec.

ε. 23ν Ἄτερος ψῆφος τοῦ ὑφίλοι ἐπὶ τῶν τριάκοντα.

Ψῆφος τοῦ ὑφίλοι ἐπὶ τῶν λστ'

δ' Omont Manusc. Grecs datés rec. acq. per le libl. Nat (Rev. d. bibl. 8 (1898) σ. 352—3.

Περιγραφή τοῦ κώδικος καὶ παράθεσις κρυπτογραφικῶν ἀντιγραφέντων ἐπὶ διαφανοῦς χάρτου διὰ μολυβδίδος.

ε'. Ms. grec 254 (Colbert 591) Papier 228 feuillets 295 sur 200 millimètres κλ. Περιγραφή τοῦ κώδικος καὶ παράθεσις κρυπτογραφικοῦ σημειώματος ἀντιγραφέντος ἐπὶ διαφανοῦς χάρτου διὰ μολυβδίδος.

Τοιοῦτον τὸ ὑλικόν, ὅπερ περιλαμβάνει τὸ ἡμέτερον κατάλοιπον. Ἄναμφιβόλως ὁ Λάμπρος εἶχε συναθροίσει τὸ ὑλικόν, τὸ ὁποῖον βεβαίως θὰ συνεπλήρου, ὅπως ἐπὶ τῇ βίᾳ τούτου ἐκδώσῃ ἐργασίαν περὶ κρυπτογραφίας, τὴν ὁποίαν μάλιστα κατὰ τὸ 1903 εἶχε προαναγγεῖλαι ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ μεταφρασθέντι ἐγχειρίδι τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς παλαιογραφίας Ἐδουάρδου Θόμψωνος (1903 σ. 158) «Προβλ. τὴν ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τοῦ ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου δημοσιευθησομένην παρ' ἐμοῦ πραγματείαν Συμβολαὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κρυπτογραφίαν». Δυστυχῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην δὲν ἐξέδωκεν ὁ Λάμπρος, οὐδὲ συνέταξε κἀν, διότι ἄλλως θὰ ἐσώζετο ἐν τοῖς καταλοίποις αὐτοῦ.

ΔΕΚΑΤΡΙΑ ΔΗΜΩΔΗ ΑΣΜΑΤΑ

ΜΕΤΑ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

ΕΝ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΩ ΚΩΔΙΚΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΙΒΗΡΩΝ

ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἐδημοσίευσεν ὁ Λάμπρος ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι (τόμ. 11 τεύχ. Δ' 31 Δεκεμβρίου 1914 σ. 423) μετὰ τῆς σχετικῆς εἰσαγωγῆς τὸ κείμενον δέκα καὶ τριῶν δημωδῶν ᾠμάτων, ἅτινα ηὐτύχησε νὰ εὑρῆ ἐν τῷ περικαλύμματι τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1203 κώδικος τῶν Ἰβήρων. Τὰ δημώδη ταῦτα ᾠσματα ἔχουσι γραφεῖ κατὰ τὸν 17 αἰῶνα μετὰ μουσικῶν σημείων ἐκκλησιαστικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀντεγράφησαν δὲ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ τοῦ Λάμπρου Ἰωάννου Παρχαρίδου γνώστου τῆς νῦν ἐν χρήσει ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς καὶ τῆς παρασημαντικῆς αὐτῆς, καὶ ἐφωτογραφήθησαν ὑπὸ τοῦ συνοδευόντος τὸν Λάμπρον ζωγράφου Αἰμίλλου Gillieron. Δυστυχῶς αἱ φωτογραφικαὶ πλάκες ἐβλάβησαν κατὰ τὴν εἰς Ἀθήνας μεταφορὰν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποτυπώματα ἀπέβησαν ὑπεράγαν ἀμυδρά.

Τῇ βοήθειᾳ τοῦ γνωστοῦ μουσικοδιδασκάλου Ἰωάννου Σακελλαρίδου κατὰ τὸ 1894 καὶ ἔπειτα τοῦ ἱεροψάλτου Ἀνδρέου Γαικνοπούλου μετεφέρθησαν τὰ ᾠσματα ταῦτα ἀπὸ τῆς παλαιᾶς παρασημαντικῆς εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὴν μουσικὴν, ἐν δὲ τούτων ἐπ' αἰλή ἐν τῷ Παρνασσῷ ὑπὸ τοῦ Περικλέους Ἀραβαντινοῦ κατὰ τὴν περὶ τῆς δημώδους μουσικῆς μας διάλεξιν αὐτοῦ ἐν τῷ Παρνασσῷ τῇ 27 Φεβρουαρίου 1903 μετὰ βραχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ Σπυρ. Λάμπρου. Ἡ αἴσθησις, ἣν ἐποίησαν τὰ ᾠσματα ταῦτα ψαλλόμενα ἐνώπιον τοῦ Λάμπρου ὑπὸ τοῦ Σακελλαρίδου καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀραβαντινοῦ ἐν τῷ Παρνασσῷ ὑπῆρξεν αὐτόχρομα ὁποῖα ἢ ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μελωδιῶν. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων γεννᾶται τὸ ζήτημα ἂν ἢ τοιαύτη εἰς ἐκκλησιαστικούς ἤχους προσαρμογὴ ἔγεινε σκοπίμως καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου μουσικοῦ τοῦ 19 αἰῶνος, αὐτοῦ μελοποίησαντος αὐτά, ἢ οὕτως ἐπειράθῃ νὰ μεταγράψῃ ὑφιστάμενα δημώδη μέλη διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρασημαντικῆς. Τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ λύσῃ ἀναμφιβό-

λως βαθυτέρα ἐξέτασις τῶν ᾠμάτων, ἣτις ἀναγκαίως πρέπει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ νέων φωτογραφιῶν τῶν ᾠμάτων.

Ἐκτὸς τοῦ κειμένου τῶν δέκα καὶ τριῶν ᾠμάτων ἐδημοσίευσεν ὁ Λάμπρος ἐν τῇ μνημονευθείσῃ αὐτοῦ διατριβῇ πανομοιότυπον ἀπογράφου τοῦ φ. γ. β' κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Παρχαρίδου καὶ τὴν φωτογραφίαν τοῦ φ. 4α τοῦ Gillieron, ἐν δὲ τῷ ἡμετέρῳ ὑπὸ ἀριθμὸν Ρ'ΙΒ καταλοίπων σώζονται καὶ τὰ δέκα τρία ἀντίγραφα τοῦ Παρχαρίδου γεγραμμένα ἐπὶ δέκα καὶ τριῶν φύλλων χάρτου καὶ φύλλον ἔτι χάρτου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐρμηνεύει ὁ Παρχαρίδης σημειῖά τινα μουσικὰ τῶν ᾠμάτων τούτων. Ἐκτὸς ὁμοῦ τῶν δέκα καὶ τριῶν ἀντιγράφων τοῦ Παρχαρίδου σώζεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ καταλοίπῳ καὶ τεμάχιον χάρτου ἐκ δύο φύλλων γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως Αβ καὶ Βα. Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἀναγινοσκομεν ἐν ἀρχῇ «Ἀνάγνωσις καὶ γραφὴ Παρχαρίδου» καὶ ἐν τέλει μετὰ τὴν παράθεσιν τοῦ διορθωμένου κειμένου «Σημειώσεις:—Οἱ σταυροὶ + δεικνύουσι τὰ ἐσφαλμένα, 21 τὸν ἀριθμὸν

Κ. Α. Ψάχος»

Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου* ἐν ἀρχῇ «Διόρθωσις καὶ συμπλήρωσις Κ. Α. Ψάχου» καὶ ἐν τέλει μετὰ τὴν παράθεσιν τοῦ διορθωμένου κειμένου. Σημειώσεις:—Οἱ ἀστερίσκοι δεικνύουσι τὰ συμπληρωθέντα ἢ τὸν ἀριθμὸν

Κ. Α. Ψάχος»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ὁ Ψάχος πάντως κατ' ἐντολὴν τοῦ Λάμπρου μελετήσας τὸ ἐν Ν. Ἑλληνομνήμονι ἐκδοθέν πανομοιότυπον (ἐν. ἀν) καὶ συγκρίνας αὐτὸ πρὸς τὴν φωτογραφίαν ἐσημείωσεν 21 σφάλματα καὶ πέντε συμπληρώσεις. Οὕτως ὁμοῦ ἐχόντων τῶν πραγμάτων τὰ ἀντίγραφα τοῦ Παρχαρίδου δὲν εἶνε ἀκριβῆ καὶ ἐπὶ ὁμοῦ δὲν εἶνε ἄξια δημοσιεύσεως.

Εἶνε φανερόν ὅτι τὰ δέκα τρία ταῦτα παιήματα πρέπει νὰ μελετηθῶσι πάλιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χειρογράφου τῶν Ἰβήρων. Εἰς τὴν μελέτην ταύτην ἀναμφιβόλως δύνανται ὁποσδήποτε νὰ βοηθήσωσι καὶ τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν Ρ'ΙΒ εὑρισκόμενα ἀντίγραφα.

Κ. Ι. Δ.

ΝΟΜΙΣΜΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΖΙΜΙΣΚΗ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν II' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ φακέλλου περιέχοντος 31 δελτία βιβλιογραφικὰ ἀναφερόμενα εἰς νομίσματα καὶ τὴν ἀκόλουθον ἀτελῆ ἀλλὰ ἀξίαν δημοσιεύσεως διατριβὴν τοῦ Λάμπρου.

Κ. Ι. Δ.

Παρὰ τῷ *Μιχαήλ Γλυκᾷ* σ. 574, 12 ἀναγινώσκομεν περὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου Ἰζιμισκῆ τάδε: *Προσιτάσσει δὲ καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος τῷ νομισματι ἐπιγράφεσθαι, μὴ πρότερον τούτου γενομένου.* Ἔχει μὲν βεβαίως ἡ λέξις *νομισματι* ἐνταῦθα τὴν ἔννοιαν τοῦ χρυσοῦ ὑπερπύρου, ἀλλ' εἴτε ὑπὸ ταύτην εἴτε ὑπὸ τὴν γενικωτέραν σημασίαν οἴουδήποτε νομισματικοῦ χαράγματος ἐκλάβωμεν αὐτήν, ἡ μαρτυρία τοῦ Γλυκᾷ δὲν εἶνε ἀληθῆς, διότι δὲν ὑπῆρξεν ὁ Ἰωάννης ὁ Ἰζιμισκῆς, ἀλλ' ὁ Ἰουστινιανὸς Β' ὁ Ῥινότμητος, ἐφ' οὗ βλέπομεν τὸ πρῶτον ἐπιχαρασσομένην τὴν εἰκόνα τοῦ Ἰησοῦ ἐπὶ νομισμάτων.¹ Μετ' αὐτὸν δὲ μέχρι τοῦ Ἰζιμισκῆ ἐπεχάραχθη ὁ Σωτῆρ ἐπὶ νομισμάτων τοῦ Ἰουστινιανοῦ Β' συμβασιλεύοντος τὸ δεύτερον μετὰ τοῦ Τιβερίου,² τοῦ Μιχαήλ Ῥαγγαβέ,³ Μιχαήλ τοῦ Μεθυστοῦ,⁴ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνοσ,⁵ τοῦ Ἀλεξάνδρου,⁶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου,⁷ τοῦ Ῥωμανοῦ τοῦ Λακαπηνοῦ,⁸ τοῦ Νικηφόρου τοῦ Φωκᾷ.⁹ Ἐπὶ δὲ τῶν νομισμάτων τοῦ Ἰζιμισκῆ βλέπομεν πράγματι πολὺ συνηθέστερον ἐπιτετυπωμένον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐν εἰκόνι μεγαλειτέρα καὶ ἐπιφανεστέρα μετὰ τῶν ἐπιγραφῶν *Ἰησοῦς Χριστός, Ἰησοῦς Χριστός νικᾷ, Ἰησοῦς Χριστός βασιλεὺς βασιλέων καὶ Ἐμμανουήλ.*¹⁰ Οὐδὲ

περιορίζεται εἰς τοῦτο καὶ μόνον ὁ Ἰζιμισκῆς, ἀλλὰ τὰ νομίσματα αὐτοῦ κατὰ τοῦτο διακρίνονται τῶν τε προτέρων καὶ μεταγενεστέρων. ὅτι ἐπ' αὐτῶν μόνον ἡ εἰκὼν τοῦ Σωτῆρος ἀποτυπῶται ἐξ ἑνὸς ἄπαξ καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου, ἐξ ἑτέρου δὲ τις τῶν ἀνωτέρω σημειωθεισῶν καὶ εἰς τὸν Ἰησοῦν ἀναγερομένων ἐπιγραφῶν, λείπει δὲ παντελῶς ἡ εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος. Ἐν δὲ καὶ μόνον ἔχαμεν χρυσοῦν αὐτοῦ νόμισμα, ἐφ' οὗ ἐξ ἑνὸς μὲν εἶνε ἐπιχαρασσομένης ὁ αὐτοκράτωρ στεφόμενος ὑπὸ τῆς Θεοτόκου, ἐξ ἑτέρου δὲ ὁ Ἰησοῦς. Κατὰ ταῦτα δὲ τὸ νόμισμα τοῦτο.

1. Sabatier Τόμ Β' pl. XXXVII, 12

2. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XXXVIII, 9, 12.

3. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 1.

4. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 7, 12.

5. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLIV, 22.

6. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 3.

7. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 4, 6, 18.

8. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVI, 12.

9. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVII, 10—12.

10. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVII, 17.

1. Ἐνθ' ἀν. Πίν. XLVII, 17.

ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΜΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΝΤΑ

Μεταξὺ τῶν καταλοίπων τοῦ Λάμπρου εὐρέθη καὶ φάκελλος μὴ καταγραφείς ἐν τῷ καταλόγῳ καὶ περιέχων τὰ ἀκόλουθα·

1) Δέκα καὶ τέσσαρα φύλλα χάρτου (0,19×0,14) ὧν τὰ δέκα καὶ τρία πρῶτα γεγραμμένα φέροντα ἀρίθμῳσιν κατὰ σελίδα 1-26. Τὰ φύλλα ταῦτα συνδεύει εἰσαγωγή γεγραμμένη ἐπὶ φύλλου χάρτου (0,31×0,21) φέρουσα ἐπιγραφὴν μὲν «'Ανέκδοτος Ἀληπασιάς» ὑπογραφὴν δὲ «'Ἐν Κερκύρα κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1893.

Σπυρίδων Κ. Παπαγεωργίου»

Ἴδου τὸ περιεχόμενον τῆς εἰσαγωγῆς ταύτης·

«'Ανέκδοτος Ἀληπασιάς

Ὁ τύραννος τῆς Ἰπείρου Ἀλῆ-Πασᾶς, ἐπιχειρήσας ν' ἀποστατήσῃ ἀπὸ τῆς Πύλης, προσεβλήθη ὑπὸ τῶν αὐτακρατορικῶν τουρκικῶν στρατευμάτων καὶ ἀπεκλείσθη ἐν ἔτει 1820 ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῶν Ἰωαννίνων μετὰ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ· ἔκειθεν ἐκάλεσεν εἰς βοήθειαν καὶ ἀπελευθέρωσιν του τοῖς ἀρματολούς καὶ κλέφτας τῶν ὄρεων. Ἐν τούτοις τὸ μὲν φρούριον ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Χουρσίτ-Πασᾶ, ὁ δὲ τύραννος ἐσκόπει νὰ θέσῃ πῦρ εἰς τὰς πυριτιδαποθήκας καὶ ν' ἀναφλεχθῇ μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν θησαυρῶν του. Ἀλλὰ παραπεισθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Χουρσίτ ἐγκατέλιπε τὸ φρούριον καὶ μετέβη εἰς τὸ ἐν τῇ λίμνῃ τῶν Ἰωαννίνων Νησί. Ἐκεῖ δι' ἀπάτης ἀοπλος ὢν συνελήφθη καὶ ἐφρονεύθη, ἡ δὲ κεφαλὴ του ἀποκοπεῖσα ἀπεστάλη εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σουλτάνον τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1822 ἔτους.

Τὸν ἀποκεφαλισμὸν τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ ἐντὸς τοῦ φρουρίου, τὴν πρόσκλησιν τῶν ἀρματολῶν καὶ κλεφτῶν, τὰ διαβούλια αὐτοῦ, τοὺς δόλους τοῦ Χουρσίτ-Πασᾶ, τὴν ἀποχώρησιν τοῦ τυράννου εἰς τὸ Νησί καὶ τὸ οἰκτρὸν αὐτοῦ τέλος περιγράφει ζωηρῶς τὸ κατωτέρω δημοσιευόμενον νῦν τὸ πρῶτον, καθόσον γνωρίζομεν, ἐπικὸν ποίημα. Τοῦτο εἴρομεν μεταξὺ τῶν χαρίων τοῦ μακαρίτου πατρὸς μας, ἰδιοχείρως γεγραμμένον. Ἐν τῷ ἑξαφύλλῳ σημειοῦται ὅτι ἔγγραφη ἐν Κερκύρα ἐν ἔτει 1836.

Τίς ὁ ποιητὴς τοῦ ποιήματος τούτου, μακροῦ ἄμα καὶ ἀξιολόγου; Ὁ Legrand ἐν τοῖς «Μνημείοις τῆς Νεοελληνικῆς» ἐδημοσίευσεν ποίημα ἐπιγραφόμενον «Ὁ Ἀλῆ-Πασᾶς»· ἀλλ' οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει τὸ προκείμενον πρὸς ἐκεῖνο. Ἐπίσης οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν «Ἀληπασιάδα» ἣν ἐδημοσίευσεν ὁ Κ. Σάθας ἐν ταῖς Ἱστορικαῖς Λατριβαῖς» (σλ. 123-330), καὶ ἡς ποιητὴς ἦτο ὁ ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ ὑμνιζόμενος κόλαξ τουρκαλβανὸς Χατζῆ-Σεχρέτης. Ὁ Χατζῆ-Σεχρέτης ἄλλως τε, κατὰ τὸν Σάθαν, ἀπεβίωσεν ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ τυράννου ἐν Ἀλβανίᾳ (σλ. 127).

Ὁ Π. Ἀραβαντινὸς (Χρονογραφία τῆς Ἠπείρου Τμ. Α'. σ. 331) προκειμένου λόγου περὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Ἀλήπασα δημοσιεύει ἀπόσπασμα «δημοτικοῦ τινος ἄσματος, ὡς λέγει, περιγράφοντος τὰ κατὰ τὴν πολιορκίαν καὶ καταστροφὴν τοῦ Ἀλῆ, ὅπερ ὡς λέγεται, συνέταξεν εἰς Ἀλβανότουρκος αὐτοσχεδιαστής». Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο περιέχεται ἐν τῷ ἡμετέρῳ ποιήματι ἀπὸ τοῦ στίχ. 93 «καθὼς μαυρίζουν κτλ. μέχρι τοῦ στ. 102 «στοὺς κάμπους ἀναδεύονται κλ.» ἑξαιρέσει τοῦ στ. 100 ὄντως νὰ ἰδοῦνε κτλ.» ὅστις ἑλλείπει παρὰ τῷ Ἀραβαντινῷ.

Ὡστε τοῦ ἡμετέρου ὅλου ποιήματος ποιητὴς θὰ ἦτο κατὰ ταῦτα ὁ ἄγνωστος Ἀλβανότουρκος αὐτοσχεδιαστής. Ὁ ἀναγινώσκων κατωτέρω αὐτὸ βεβαίως θέλει θαυμάσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἔπους, ἰδίως τὴν ἀκρίβειαν τοῦ στίχου, τὴν ρέουσαν γλῶσσαν, τὴν γοργότητα τῆς περιγραφῆς, τὴν ἰσχυρὰν φαντασίαν. Νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι ποιητὴς αὐτοῦ εἶναι ὁ Χατζῆ-Σεχρέτης, ὁ συγγραφεὺς τῆς Ἀληπασιάδος τοῦ Σάθα θὰ ἦτο ἴσως τολμηρὸν, μᾶς ἐμποδίζει ἄλλως τε εἰς τοῦτο καὶ ἡ παρὰ τῷ Σάθα χρονολογία τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος πρὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ τυράννου. Οὐχ ἥττον δὲν δυνάμεθα ν' ἀποκρύψωμεν ὅτι ἐν πολλοῖς στίχοις τοῦτο τὸ ποίημα εἰς ἡμᾶς τοῦλάχιστον ὑπενθυμίζει ἐκεῖνο. Ὅπως δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προθύμως ἀπεκδεχόμεθα τὴν κρίσιν καὶ ἄλλων δυναμένων νὰ κρίνωσιν.

Ὅτι ὁ ἡμέτερος πατήρ ἔγραψε τὸ ποίημα ἐν Κερκύρα τῷ 1836, δεικνύει ὅτι ἤδη αὐτὸ οὐχὶ μόνον ἐκ παραδόσεως ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἦτο γνωστόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς γραφῆς εἶχε μονιμοποιηθῆναι.

καὶ μέχρι Κερκύρας διαδοθῆ μεταξὺ τῶν ἐν τῇ νήσῳ πολλῶν Ἑπειρωτῶν καὶ Ἀλβανῶν.

Ἐν Κερκύρῃ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1893.

Σπυριδῶν Κ. Παπαγεώργιος

Ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Σπ. Παπαγεώργιος ἔγραψε τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἀντέγραψε τὸ ποίημα, ἀπέστειλε δ' ἀμφότερα πρὸς δημοσίευσιν. ἵτις δὲν ἐγένετο, διότι κατὰ σημείωσιν ἰδιόγραφον τοῦ Λίμπρου ἐν τέλει τῆς εἰσαγωγῆς «Ἐξεδόθη ὑπὸ Κρουτάλλῃ ἐν τῇ φωνῇ Ἑπείρου».

2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ τριάκοντα καὶ δύο φύλλων χάρτου (0,30×0,20) γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὀφειῶς καὶ φερόντων ἀρίθμησιν κατὰ γεγραμμένην σελίδα 1—32. Τὸ τετράδιον φέρει ἐπιγραφὴν «Ἔπος ἀνέκδοτον περὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλῆ πασᾶ σὺν ἐπιστολῇ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'» καὶ ὑπογραφὴν «Ἐν Ἀλμυρῷ τῇ 17 Αὐγούστου 1901

Ἀθ. Γ. Σπυριδάκης Ἑπειρώτης».

Τὸ τετράδιον τοῦτο συνοδεύεται ὑπὸ ἐπιστολῆς γραφείσης «Ἐν Ἀλμυρῷ τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1902» καὶ ἀπευθυνομένης «Τῷ ἀξιότιμῳ προέδρῳ τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ, κυρίῳ, καὶ Τιμολέοντι Ἀργυροπούλῳ εἰς Ἀθήνας». Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη φέρει ὑπογραφὴν «Ἀθ. Γ. Σπυριδάκης». Ὁ Σπυριδάκης γράφει τῷ Ἀργυροπούλῳ ὅτι κατ' Αὐγούστον εἶχεν ἀποστείλει «πρὸς δημοσίευσιν ἐν τῇ Ἑπετηρίδι» διατριβήν, ἵτις ἐπεγέγραπτο Ἔπος περὶ τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλῆ πασᾶ σὺν ἐπιστολῇ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' προερχόμενα ἀμφότερα ἐκ χειρογράφου τῆς καθ' ἡμᾶς ἑταιρείας» καὶ ὅτι τὸ ἀποσταλὲν δὲν ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἑπετηρίδι τοῦ Παρνασσοῦ, ἐὰν δὲ τυχὸν δὲν θὰ ἐδημοσιεύετο ἐν τῇ Ἑπετηρίδι νὰ ἀποσταλῆ αὐτῷ ὁπίσω ὅπως δημοσιεύσῃ τοῦλάχιστον τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' «ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς καθ' ἡμᾶς ἑταιρείας» τῆς ἑταιρείας δηλαδὴ τῆς Ὀρθροῦς. Εἶνε φανερόν ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἀναφέρεται εἰς τὸ ἀνωτέρω μνημονευθὲν τετράδιον, τὸ ἀποτελούμενον ἐκ τριάκοντα δύο φύλλων χάρτου. Ἐν τῷ τετραδίῳ τούτῳ ὑπάρχει πρῶτον ἀντίγραφον τῆς γνωστῆς ἐπιστολῆς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' πρὸς τὸν Πολύκαρπον Λαρίσης μετὰ μικρᾶς εἰσαγωγῆς (σ. 1—5) καὶ δεύτερον ἀντίγραφον τοῦ γνωστοῦ ἔπους περὶ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ (5—32) προτασσομένης καὶ τούτου εἰσαγωγῆς. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ἐνταῦθα ὅτι ὁ Σπυριδά-

κας ἐν σελίδι 1 σημειοῖ· «τὴν αὐτόγραφον ταύτην ἐπιστολὴν Γρηγορίου τοῦ Ε' διωσωθεῖσαν ὑπὸ τινος διακόνου τοῦ μητροπολίτου Λαρίσης Πολυκάρπου, φρονευσθέντος ὑπὸ τοῦ Δράμαλη τῷ 1821 κατέχει ἤδη ὁ ἐκ Ντάρδας τῆς Κορυτσᾶς κ. Θωμᾶς Ἀντωνίου, ὁ ὁποῖος εἰ καὶ ἐν ἀρχῇ μετὰ πολλὰς παρακλήσεις ἔστερξε νὰ δωρηθῆται τὴν ἐπιστολὴν τῇ ἑταιρείᾳ «Ὀρθροῦς» εἶτα ὅμως μεταμεληθεὶς τίς οἶδεν ὑπὸ ποίων λόγων παρακινήθεῖς, ἠρνήσατο τὴν δωρεάν. Εὐτυχῶς λαβόντες ἀντίγραφον διεσώσαμεν τὸ κείμενον τῆς πολλοῦ λόγου ἀξίας ταύτης ἐπιστολῆς». Ἐν σελίδι δὲ 5 προκειμένου περὶ τοῦ ἔπους τοῦ Ἀλῆ πασᾶ τὰ ἑξῆς:

«Ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἐν Ἀλμυρῷ φιλαρχαίου ἑταιρείας τῆς Ὀρθροῦς μετὰ τῶν χειρογράφων ὑπάρχει καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 21 δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκ Ντάρδας τῆς Κορυτσᾶς κ. Θωμᾶ Ἀντωνίου, κατόχου καὶ τῆς μνημονευθείσης ἐπιστολῆς τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' ὅπερ ἐπιγέγραπται

«Ἱστορία τοῦ φοβεροῦ Ἀλῆ πασᾶ»

Εἶναι δὲ τοῦτο ἔπος ἐν πολιτικοῖς στίχοις ἐν ὄλφ' 600 πρὸ ἐκάστου δὲ μέρους αὐτοῦ προτέτακται περίληψις. Καὶ τὸ μὲν ἔπος πεποιήται τῇ 3 Ἰουλίου 1823, τὸ δὲ προκείμενον χειρόγραφον ἀντιγέγραπται ἐν Βελλαγροῖδις τῇ 14 Ἰουλίου 1826 ὑπὸ τοῦ ἐκ Γραμπόβου Ἀναστασίου Ἀποστόλου. Τίς ἐστὶν ὁ ποιητὴς τοῦ προκειμένου ἔπους δὲν γνωρίζομεν διότι ἐν τῷ χειρογράφῳ οὐδεμία γίνεται τούτου μνεία, τοῦ ἀντιγράφαντος αὐτὸ φιλοτιμηθέντος νὰ διασώσῃ μόνον τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα οὐχὶ δὲ καὶ τὸ τοῦ ποιητοῦ, ἴσως διότι δὲν ἐγίνωσκε αὐτὸν τοσοῦτον μᾶλλον, ὅσῳ καὶ ὁ κ. Τρύφων Εὐαγγελίδης, ὅστις καθ' ἡ παρακατιόντες θὰ ἀποδείξωμεν εἶχεν ἀντίγραφον τοῦ προκειμένου ἔπους τῆς Ἀληπασιάδος κατ' αὐτὸν

1. Τὰ ἀνωτέρω ἔγραψεν ὁ Σπυριδάκης ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώσαμεν τῇ 17 Αὐγούστου 1901, ἐν τούτοις ἐν ἑτέρῳ τινὶ ἀντιγράφῳ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' πρὸς τὸν Λαρίσης Πολύκαρπον, περιεχομένῳ ἐν τῷ ἡμετέρῳ κατάλοιπῳ καὶ φέροντι χρονολογίαν «Ἐν Ἀλμυρῷ τῇ 14 Μαΐου 1901» καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Σπυριδάκη, ἀνάγινώσκομεν «τὸ ἀνωτέρω ἔγραψον ἐδωρήθη παρὰ τοῦ κ. Θωμᾶ Ἀντωνίου καὶ κατετέθη ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἐν Ἀλμυρῷ φιλαρχαίου ἑταιρείας «Ὀρθροῦς» κατοχωρισθὲν ἐν τῷ κώδικι τῆς ἑταιρείας ὑπ' ἀριθ. 805 τῇ 20 Ἀπριλίου 1901, τότε δ' ἐστὶ πιστότατον ἀντίγραφον».

1. Τὸ ὑπὸ τοῦ Σπ. Παπαγεωργίου ἀντιγραφὲν κείμενον περιέχει στίχ. 1-2 μόνον.

διαμέρον τοῦ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ὀρθοῦς κειμένου λέγει ὅτι ποιητῆς ταύτης εἶνε ὁ Κοσμάς Θεοπρωτός, οὐχὶ δὲ ὁ Χατζῆ Σαχρέτης ἀποθανὼν τῷ 1819 καὶ ἐπομένως μὴ ἰδὼν τὸ οἰκτρὸν τέλος τοῦ Φαλάριδος τῆς Ἡπείρου¹».

Τὸ ποίημα ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀντιγράφῳ περατοῦται ὡς ἐξῆς :

«Γέλος τῆς ἱστορίας τοῦ φοβεροῦ καὶ τρομεροῦ καὶ εἰς τὸν κόσμον ὄλον ἔξαικουσμένου Ἀλῆ πασι τοῦ Γεπελενλῆ ὕσον διὰ τὴν φρονιμάδιαν του, ἀνδρείαν του καὶ διὰ τὴν πλουσιότητά του.

1823 Ἰουλίου 3.

Ἐγγράφη δὲ διὰ χειρὸς Ἀναστασίου Ἀποστόλη τοῦ ἐκ Γραμπόβου ἐν ἔτει κωκστ' ἐν μηνί Ἰουλίου 14 ἐν Βελιγραδίοις.

β) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐξ ὀκτὼ φύλλων (0.24×0.16). Αἱ γεγραμμένα σελίδες 13. Τὸ τετράδιον ἀρχεται:

«Περὶ ὑπερηφανείας
στιχούργημα Ἰω. Δ. Ξουρῆ
ἐκδιδόμενον

ὑπὸ Κωνστ. Α. Γουναροπούλου ἱατροῦ

Ἐν τῷ δελτίῳ τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολ. ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος (τόμ. Α' τεύχ. τρίτῳ σελ. 451—451) ἐδημοσίευσεν ὁ στιχούργημα τοῦ ἐκ Κύμης τῆς Εὐβοίας δημῶδου ποιητοῦ Ἰω. Δ. Ξουρῆ περὶ τῶν κατ' Ἀθῶν καὶ Τενέδον ναυμαχιῶν τοῦ Ἰώσου ναυάρχου Α. Συναβίν κατὰ τὸ 1807 καὶ περικοπὴν (σελ. 477) περὶ καταστροφῆς τοῦ ναοῦ καὶ τῆς πόλεως Τενέδου ὑπὸ τῶν Τούρκων. Εἰς συμπλήρωσιν δὲ δημοσιεύω νῦν τὸ περὶ ὑπερηφανείας στιχούργημα τοῦ αὐτοῦ καίτοι ἔλλιπές».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι πρόκειται περὶ ποιήματος τοῦ ποιητοῦ Ἰ. Δ. Ξουρῆ ἀποσταλέντος εἰς τὸ Δελτίον τῆς ἱστορ. καὶ ἔθνολογικῆς ἐταιρείας πρὸς δημοσίευσιν.

Τὸ ποίημα, ὅπερ ἔμεινεν ἀδημοσίευτον, ἀρχεται:

Πρῶτον ἀμάρτημα κακὸ εἶναι περηφανεῖα
εἶναι καὶ μέγας χαλασμός καὶ πρώτη ἀπώλεια.

καὶ τελευτᾷ.

Ἡ καύχησις, παρακοή, ψόγος, ἀλαζονεία
οἷσι καὶ ὑπόκρισις καὶ ἡ μεγαλαυχία.

1. Τρ. Εὐαγγελίδου Ἱστορία Ἀλῆ πασα σ. 780.

4. Δύο φύλλα χάρτου (0.31×0.21) γεγραμμένα ὑπὸ τοῦ Νίκου Βέη καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον δύο ἐγγράφων ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογένειαν Ἀλεξανδροπούλων. Ἴδου πῶς ἀρχίζει ἡ ἐπιστολή αὕτη τοῦ Ν. Βέη.

«Ἀθήνησι τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 1900.

23—Ὀδὸς Σατωμβριάνου—23

Σεβαστέ μοι Καθηγητά

Ἡ ἐκ Στεμνίτσης τῆς Γορτυνίας ὁρμωμένη οἰκογένεια τοῦ ἐφέτου κ. Γ. Ἀλεξανδροπούλου ἐκέκτητο καὶ εἰσέτι κέκτηται εἰς μέγαν ἀριθμὸν διάφορα ἱστορικὰ ἔγγραφα, ἅτινα δυστυχῶς διατελοῦσιν ἀνέκδοτα.

Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων τῶν εἰς χεῖρας τῆς προμηθεύσεως οἰκογενείας, ὧν, ὡς καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ παρατηρεῖτε, τὸ μὲν ἐν εἶναι πρακτικὸν δι' αὐτὸς οἱ κάτοικοι τῆς Στεμνίτσης ἐξέλεξαν ἀρχηγόν των διὰ τὴν ἐκτραγεῖσαν ἤδη ἐπανάστασιν τὸν Κ. Ἀλεξανδροπούλου, τὸ δ' ἕτερον εἶναι εὐχαριστήριον τῶν Στεμνιτσιωτῶν πρὸς τὸν Κ. Ἀλεξανδροπούλου, ὅστις, ὑπὸ σημείωσιν, τυγχάνει πάππος τοῦ ἐφέτου κ. Γ. Ἀλεξανδροπούλου.

Τὰ δύο ταῦτα ἔγγραφα ἐπιθυμῶ νὰ δημοσιευθῶσιν, εἰ δυνατὸν διὰ τοῦ Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἔθνολογικῆς ἐταιρείας, πρὸς ἣν θὰ φροντίσω νὰ ἀποσταλῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα.

Ἐν τοῖς ἀντιγράφοις διετήρησα τὴν ὀρθογραφίαν τῶν πρωτοτύπων, αἱ δὲ ἀπαληλιμμένα λέξεις τῶν πρωτοτύπων ἐσημειώθησαν ἐν τοῖς ἀντιγράφοις διὰ στιγμῶν

ὅπως ὑμέτερος

Νίκος Ἀθ. Βέης»

Ἔπονται ἀμέσως τὰ ἀντίγραφα τῶν δύο ἐγγράφων φερόντων ἀμφοτέρων χρονολογίαν «κατὰ τὸ α' ἔτος τῆς ἐλευθερίας ΩΚΑ: ἀπριλ. κε'.

δ. Ἐπιστολὴν τοῦ Ν. Γ. Γιαννοπούλου γραφεῖσαν τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1903 πρὸς τὸν Σπ. Λάμπρον. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς καθίσταται γνωστὸν τῷ Λάμπρῳ ὅτι πέμπει «χειρόγραφον ὕλην, ὡς συνέχειαν τῆς ἐν τῇ ἐπετηρίδι τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασσοῦ δημοσιευθησομένης μελέτης μου περὶ τῶν δύο βυζαντ. Ἀλμυρῶν». Ἡ ὕλη αὕτη ἀποτελεῖται <1. Ἐκ καταλόγου τῶν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς Ἀλμυροῖς ἀνευρεθεισῶν μέχρι τοῦδε ἐπιγραφῶν, ὧν τὰ πανομοιότυπα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ ἐκτυπωθέντι ἤδη λιθογραφικῷ πίνακι. 2.

Ἐκ νέας ἴλης περὶ μιᾶς χριστιανικῆς σφραγίδος ἀρχαιοτάτης καὶ τινων βυζαντινῶν μολυβδοβούλλων καὶ 3 περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἑλμυροῦ. Ἡ ἴλη αὐτὴ μὴ δημοσιευθεῖσα τότε εἴρηται ἐν τῷ ἡμετέρῳ φακέλλῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ εὗρισκονται αἱ ἐξῆς ἐργασίαι τοῦ Ν. Γιαννοπούλου.

α) Τετράδιον ἐκ φύλλων 12 (1,30×1,20) γεγραμμένων μόνον ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως πλὴν τοῦ τελευταίου γεγραμμένου καὶ ἐπὶ τῶν δύο καὶ τοῦ πρώτου τελείως ἀγράφου· τὸ τετρίδιον περιέχει ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Χριστιανικαὶ ἐπιγραφαὶ τῆς ἐπαρχίας Ἑλμυροῦ» εἴκοσιν ἕξ χριστιανικὰς ἐπιγραφὰς ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἑλμυροῦ.

β) Δύο φύλλα χάρτου (0,30×0,20) γεγραμμένα καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὄψεων καὶ περιέχοντα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Βυζαντιακαὶ ἐπιγραφαὶ τῶν δύο Μεσαιωνικῶν Ἑλμυρῶν» δώδεκα βυζαντινὰς ἐπιγραφὰς τῶν μεσαιωνικῶν Ἑλμυρῶν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἔχει ἀντιγραφεῖ συμπληρωθεῖσα καὶ διορθωθεῖσα ἐπὶ τριῶν φύλλων χάρτου (0,30×0,20) φερόντων τὴν αὐτὴν ἐπιγραφὴν «Βυζαντιακαὶ ἐπιγραφαὶ τῶν δύο μεσαιωνικῶν Ἑλμυρῶν».

γ) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἑπτὰ (0,30×0,20) γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως πλὴν τοῦ τελευταίου γεγραμμένου ἐπὶ τῶν δύο καὶ περιέχον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἀνέκδοτοι χριστιανικαὶ ἐπιγραφαὶ ἐκ τοῦ βορείου μεσαιωνικοῦ Ἑλμυροῦ» τρεῖς χριστιανικὰς ἐπιγραφὰς.

δ) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἕξ (0,30×0,20) γεγραμμένων ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων καὶ περιέχον 1) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Σφραγίδες καὶ μολυβδοβούλλα τῶν δύο μεσαιωνικῶν Ἑλμυρῶν» (σ. 1—4) τὴν περιγραφὴν μιᾶς σφραγίδος καὶ 4 μολυβδοβούλλων 2) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐκκλησία Ἑλμυροῦ» (σ. 5—9) τινὰ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἑλμυροῦ καὶ 3) ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Κατάλογος τῶν ποιμανάντων τὴν ἐπαρχίαν Ἑλμυροῦ ἐπισκόπων» (σ. 9—12) κατάλογον ἐπισκόπων τινῶν τῆς ἐπαρχίας Ἑλμυροῦ.

Αἱ ἀνωτέρω ἐργασίαι τοῦ Γιαννοπούλου ἔχουσιν ἤδη ἀλλαχοῦ δημοσιευθῆ.

6. Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων δώδεκα (0,29×0,20) γεγραμμένων ἐπὶ τῆς μιᾶς ὄψεως καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Ἱστορικαὶ σελίδες ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ὑπὸ Λεωνίδα Χ. Ζώη». Τὸ τετράδιον τοῦτο ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης εἰσαγωγῆς τοῦ Ζώη περιέχει ἀντίγραφα τεσσάρων ἐπιστολῶν

καὶ τῆς εὐχαριστηρίου διαταγῆς τοῦ Κοδριγκτῶνος μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ τουρκο-αιγυπτιακοῦ στόλου.

Ἴδου ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Ζώη·

«Ἱστορικαὶ σελίδες τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον εἶχομεν δημοσιεύσει ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος μίαν τῶν εἰς χεῖρας ἡμῶν περιελθουσῶν καὶ περὶ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἑεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος πραγματευομένων ἐπιστολῶν, τῶν πρὸς τὴν πάτριον ἡμῶν ἱστορίαν συνδεομένων. Ἦδη, ὡς συνέχειαν τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης, δημοσιεύομεν, χάριν τῆς ἱστορίας, καὶ τὰς κατωτέρω ἐπιστολὰς ἕξ ὧν ἡ μὲν ὑπὸ τὸ στοιχεῖον Β' στέλλεται ἐκ Ναυπλίου ὑπὸ τοῦ Λυκούργου Ι. Κριστενίτου πρὸς τὸν ἐν Ζακύνθῳ Ἄνδρέαν Χ. Λόντον, ἡ δὲ ὑπὸ τὸ Γ' ἐκ Μεσολογγίου ὑπὸ τοῦ Σπυρίδωνος Ραζῆ πρὸς τοὺς ἐν Ζακύνθῳ ἀδελφούς Μάνθον καὶ Ἀποστόλην Τρικούπη, ἡ δὲ ὑπὸ τὸ Δ' ἐκ Ναυπλίου ὑπὸ τοῦ Λουκά Μπούντα πρὸς τὸν Μ. Σεβαστὸν εἰς Ζάκυνθον καὶ ἐπὶ συστάσει, διὰ τὸν ἐν Κερκύρῃ Γεώργιον Θεοχάρην, ἡ δὲ ὑπὸ τὸ Ε' ἐκ Σύρας ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Φιλοπατρίδου πρὸς τὸν ἐν Ζακύνθῳ Παρθησιάδην. Δημοσιεύομεν δ' ἐπίσης καὶ εὐχαριστήριον διαταγὴν τοῦ ἀντιναυάρχου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ συμμαχικοῦ στόλου Ε. Κοδριγκτῶνος ἣν ἐξέδωκεν ἀπὸ τῆς ναυαρχίδος «Ἀσίας» ἐν τῷ λιμένι τοῦ Ναυαρίνου, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον καταστροφὴν τοῦ τουρκο-αιγυπτιακοῦ στόλου. Ἐν τέλει τῆς ἐν τῇ Ἱταλικῇ γεγραμμένης διαταγῆς ταύτης εὔρηται καὶ σημειώσεις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων τοῦ συμμαχικοῦ καὶ τοῦ τουρκοαιγυπτιακοῦ στόλου καὶ τῶν φονευθέντων καὶ πληγωθέντων συμμάχων».

7. Ἐπιστολὴν γραφεῖσαν τῇ 5ῃ Μαρτίου 1904 ἐκ Μεσσήνης τῆς Ἱταλίας, δι' ἣς δίδονται τῷ Λάμπρῳ πληροφορίαι τινὲς περὶ τῆς ἐν Μεσσήνῃ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας καὶ παροικίας, ἀναγγέλλεται δὲ ἡ ἀποστολὴ δύο σχετικῶν φυλλαδίων «τὰ ὁποῖα ἀντὶ πολλῶν παρακλήσεων ἀπέσπασα παρὰ τοῦ κατόχου καὶ ἐπὶ ρητῇ ὑποσχέσει ἐπιστροφῆς αὐτῶν». Σὺν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ὑπάρχει φύλλον χάρτου περιέχον σημειώσεις τινὰς τοῦ Λάμπρου ἰδιοχείρως γραφείσας καὶ ἀναφερομένας εἰς τὴν κοινότητα καὶ ἐκκλησίαν τῆς Μεσσήνης. Αἱ σημειώσεις αὗται ἔχουσι σταχυολογηθῆ ἐκ τοῦ ἔργου «Ragioni dei Greci ortodossi residenti in Messina contro il sacerdote Matranga».

8. Ἐν φύλλῳ χάρτου (0,30×0,20) περιέχοντα τὰς ἀκολουθίας εἰδήσεις περὶ τῆς κατὰ τὸ 1777 γενομένης ἐκδόσεως τοῦ Ὁδηγοῦ τοῦ Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ τοῦ Κυρίλλου τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ καὶ Ραΐθου, εἰς ὃν ἀφιερῶνται ἡ ἐκδοσις αὕτη.

«Βίβλος ἡ καλουμένη Ὁδηγὸς τοῦ ἐν Ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀναστασίου τοῦ Σιναΐτου καὶ Ἐπισκόπου Θεουπόλεως Ἀντιοχείας πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ ἐρωτήσεις παρὰ τινῶν περὶ διαφόρων κεφαλαίων τὰς λύσεις καὶ ἀποκρίσεις ἐκ τῶν θείων γραφῶν ποιησάμενος. Νεωστὶ τυπωθεῖσα καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας διορθωθείσα ἀφιερωθεῖσα δὲ τῷ πανιερωτάτῳ ἁγιωτάτῳ τε καὶ Θεοσεβυστάτῳ Ἁγίῳ Ἀρχιεπισκόπῳ τοῦ ἁγίου καὶ Θεοβυδίστου ὄρους Σινᾶ καὶ Ραΐθου ὑπερτίμῳ Κῶ Κῶ Κυρίλλῳ. Σπουδῆ μὲν καὶ ἐπιστάσις τοῦ Πανοσιωτάτου Πρωτοσυγγέλου τῆς Α. Γ. Κυρίου Ματθαίου τοῦ Κρητὸς κ. τ. λ. αψοζ' ἐνετίησι 1777 παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ τῷ ἕξ Ἰωαννίνων».

Τὸ βιβλίον τοῦτο καταστάν ἤδη σπίνον· σημειοῦμεν δὲ Ἀναστάσιος μὲν ὁ Σιναΐτης ὁ ἀκμάσας ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ περὶ τὸ 534, ἐχειροτονήθη Πατριάρχης Ἀντιοχείας, ὁ δὲ Κύριλλος, ὁ Σινᾶ καὶ Ραΐθου Ἀρχιεπίσκοπος, ὑπῆρξεν εἰς τῶν Λογίων Κληρικῶν τῆς ΙΗ' ἐλατοναετηρίδος. Οὗτος μεταβὰς τῷ 1773 εἰς Νεάπολιν καὶ μένας ἐπὶ τρία ἔτη ἐσεβάσθη ὑπὸ τε τῶν Ὁμογενῶν καὶ τῶν ἐκεῖ ἑτεροδόξων. Ὅθεν συνέταξε χάριν τῶν Ὁρθοδόξων ἀκολουθίαν εἰς τὸν προστάτην τῆς πόλεως ἐκείνης Ἱερομάρτυρα Ἰανουάριον, τὸν ὑπὸ μὲν τῶν Δυτικῶν πανηγυριζόμενον τῇ 7)19 τοῦ Σεπτεμβρίου ὅτε τελεῖται ἐν Νεαπόλει καὶ τὸ καλυθρῦλητον θαῦμα Miracolo di San Gennaro, ὑπὸ δὲ τῶν Ὁρθοδόξων τῇ ΚΑ' τοῦ Ἀπριλλιομηνὸς ἐορταζόμενον. Ἡ ἀκολουθία αὕτη ἐτυπώθη ἐν Βενετίᾳ τιλοφορουμένη «Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Ἰανουαρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ψάλλεται δὲ τῇ ΚΑ' τοῦ Ἀπριλλιομηνὸς ἐν πάσαις ταῖς ἁγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις, καὶ ἐξαιρέτως ἐν τῇ Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας, διὰ τὸ εἶναι τὸν ἅγιον Ἰανουάριον προστάτην καὶ φύλακα τῆς πόλεως ταύτης» παρὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ ὄρους Κυρίου Κυρίλλου κτλ. ἐνετίησιν 1776 αψοζ' παρὰ Ἀντωνίῳ τῷ Βόρτολι.

Τῇ ἀκολουθίᾳ ταύτῃ συνεξεδόθησαν καὶ τρεῖς λόγοι ἐγκωμιαστικοὶ ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου ἐν τῇ ἐν Νεαπόλει Ὁρθοδόξῳ Ἑλλ. ἐκκλησίᾳ ἐκφωνηθέντες (1773-1774), ὁ μὲν εἰς τὸν ἅγιον Ἰανουάριον

οἱ δὲ ἕτεροι εἰς τὴν ὁγίαν Αἰκατερίνην. Ἐπὶ τῶν λόγων τούτων ὁ φιλόσοφος Ἱεράρχης λέγει·

«Παρακάλεισον Ἁγία τοῦ Θεοῦ νὰ ἐλεήσει ὁ νυμφίος σου Χριστὸς ὅλον τὸ γένος τὸ Χριστιανικόν, ὅτι ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. Ἐγεννήθημεν ὄνειδος καὶ ἐξουθένημα τοῖς γείτοσιν ἡμῶν· ἐμισήθημεν καὶ ἐκαταφρονήθημεν ἀπὸ ὅλους· μὴ εἴπωσιν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, τοῦ τοῦς χριστιανοὺς ἀπὸ τοῦς ὁρατοῖς καὶ ἀοράτους ἐχθροῦς. Φύλαττε ἁγία τοῦ Θεοῦ καὶ τοῖς γαληνοτάτους Βασιλεῖς τῆς Βασιλείας ταύτης λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ ἡμῶν. Ὅπερ τοῦ Ἱεροῦ οἴκου σου. Φύλαττε ἁγία τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἐκλαμπροτάτους Ὀφφικαλίους τοῦ βασιλικοῦ ἑγγυμέντου τοῦ Μακεδονικοῦ, τοῖς ἐλεοῦντας καὶ διακονοῦντας ἡμᾶς κτλ.»

Τὸ αἶτιον τῆς ἐν Νεαπόλει τριετοῦς διαμονῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κυρίλλου, διαρρηθῆν ἐξηγεῖται ἐκ τοῦδε τοῦ ἐγγράφου συγγραμμένου ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίλλου·

«Εἰς τοὺς χρόνους ἑπτακοσίου ἑβδομήκοντα δύο διερευνῶντες εἴρομεν τὴν χερσόβουλλα γραμμάτων τῆς Ἰσπανίας, ὅπου διαλαμβάνουσι τὸ ἔλεος, ὅπου ἐδίδετο πρὸ τοσοῦτον χρόνων εἰς τὸ ἱερὸν ἡμῶν Μοναστήριον ἀπὸ τοῦ Καρμέλου τῆς Μεσσηνίας σκοῦδα 500 καὶ εἶδομεν, ὅτι ἀπὸ τοῦς αἰῶν δὲν ἐδόθη τίποτε. Ὅθεν συσκεψάμενοι μετὰ τῶν πατέρων τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως εὐρέθηκεν εἴλογον, ἵνα ἀπέλθωμεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τοιοῦτου ἐλέους, ἵσως καὶ δυνηθῶμεν νὰ τὸ λάβωμεν, ἢ καὶ νὰ τὸ ἀνακαταστήσωμεν ὅπου νὰ δίδεται εἰς τὸ ἐξῆς. Κατελθόντες τοίνυν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐβαρκαρίσθημεν διὰ τὴν Βενετίαν, ὅπου πάραγενόμενοι ἐσυμβουλεύθημεν τοὺς ἐκεῖσε ἄρχοντας γραμματικοὺς Ῥωμαίους οἵτινες εἶπον, ὅτι συμφέροι νὰ εἰσέλθωμεν εἰς Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας νὰ κάμωμεν μίαν δοκιμὴν καὶ ἵσως καταρθώσωμεν κάτι τί, εἰ δὲ μὴ εὐγαίνομεν ἀπὸ μίαν ἄγνοια καὶ ὄχι ἄλλο. Ἐκινήσαμεν οὖν ἀπὸ Βενετίας καὶ διελθόντες τὴν Ἰταλίαν ἐφθάσαμεν εἰς Νεάπολιν ὅπου παρασταθέντες εἰς τὴν βασιλικὴν Σεκρεταρίαν ἐδώσαμεν τὴν ἀναφορὰν μας καὶ ἐξεδόθη πρόσταγμα ἵνα ἐρευνηθῆ ἡ ὑπόθεσις ἀπὸ τοῦς βασιλικοῦς Κώδικας ὅπου εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἀρχίβιον τοῦ Πανόρμου τῆς πέραν Σικελίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ πράγματα εἰς τὴν Εὐρώπην πηγαίνουν εἰς μάκρος μὲ τὸ σήμερον καὶ μὲ τὸ αἴριον ἕως νὰ ἐξετάσουν καὶ νὰ μάθουν καλὰ τὴν ὑπόθεσιν ἄπερασαν χρόνοι τρεῖς. Ἀφοῦ δὲ εἶδαν καὶ ἐβεβαιώθησαν ὅτι εἶναι ἀληθινὰ τὰ πράγματά μας καὶ δικαία

ἢ ἀναφορά μας, βλέποντες μίαν τόσῃν σοῦμαν συνηγμένην εἴκοσι ἕξ χιλιάδες σκοῦδα, ὅπου κάνουν εἰς ὑγδοήκοντα χρόνους ἀπερασμένους, ὅτου δὲν ἔδωσαν τίποτε, γρόσια Τούρκικα ἑξήντα χιλιάδες, τοὺς ἐφάνη βαρὺ καὶ δύσκολον νὰ δώσουν καὶ ἐζητοῦσαν τρόπον νὰ ἀποφύγουν αὐτὸ τὸ βῆρος. Ὅθεν ἐγραψαν εἰς Κωνσταντινούπολιν τοῦ ἰδικοῦ τους μινίστρον ἴσως νὰ εἶδῃ αὐτὸς τὸν τρόπον, καὶ τὸν εὔρηκεν ὁ θεοκατάρτατος, γράφοντας πολλὰ κακὰ καὶ ἐναντία διὰ λόγου μας, πῶς εἴμασθην σχισματικοὶ καὶ ἐχθροὶ τοῦ Παπά τους, καὶ οὔτω μᾶς ἀπόβαλαν χωρὶς νὰ μᾶς δώσουν οὐδὲ ὄβολόν. εἰς τρόπον ὅπου ἔχασαμεν τοὺς κόπους μας καὶ τὰ ἐξοδα μας καθήμενοι καὶ φυλάττοντες ἐκεῖσε τρεῖς χρόνους ματαίως καὶ ἀνιοφελῶς μὲ τὴν ψευδῆ καὶ πεπλασμένην ἐλπίδα, ὅπου μᾶς ἔδιδαν οἱ ψεύσταις καὶ θεομπέκταις.

» αψηφ'. Αὐγούστου α'.

» Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίῳ Ὅρους Κύριλλος»

(1) Κύριλλος ἀρχιερατεύειν ἀπὸ τοῦ 1759-1790.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΕΙΑ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑΤΑ

ΕΝ ΚΩΔΙΚΙ ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚῶ. ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1^η κατὰλοιπον τοῦ Ἀμίμπρου ἀποτελεῖται ἐκ δεδεμένου τετραδίου συγκειμένου ἐκ σελίδων 215 4ον, φέροντος δ' ἐξωθεν ἐπὶ τῆς ράχως τὴν ἐπιγράφην «Πλουτάρχεια ἀπανθίσματα», καὶ περιέχει ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 90 κώδικος τῆς μονῆς τοῦ Διονυσίου ἐν ἀγίῳ Ὁρει' ἀνευ οὐδεμιᾶς περιγραφῆς τοῦ κώδικος¹. Τὸ ἀντίγραφον τοῦτο περιέχει τὰ ἀκόλουθα:

1. (σ. 1—15). Περιέχει τὰ Προδότεια ἀπανθίσματα, τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ κώδικι ἀπὸ φύλλου 1α—35α. Τὰ Προδότεια ἀπανθίσματα δὲν ἔχουσι ἀντιγραφὴν ὡς ὕλα, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀρχὴ αὐτῶν καὶ τὸ τέλος.

2. (σ. 15—214). Περιέχει τὰ Πλουτάρχεια ἀπανθίσματα, τὰ περιεχόμενα ἐν τῷ κώδικι ἀπὸ φύλλου 35α—195α. Τῶν Πλουταρχείων ἀπανθισμάτων ὡς ἐν τῷ κώδικι προηγοῦνται τὰ ἐκ τῶν βίων (φ. 35α—164β) καὶ ἔπονται τὰ ἐκ τῶν ἠθικῶν (φ. 164β—195α), οὔτω καὶ ἐν τῷ ἀντιγράφῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ τὰ μὲν ἐκ τῶν βίων κατέχουσι τὰς σελίδας 15—175, τὰ δὲ ἐκ τῶν ἠθικῶν τὰς σελίδας 175—214.

Ἐν τέλει τῆς σελίδος 214 ἀναγινώσκομεν:

«φ. 197β «Διογένους Λαερτίου ἐκ τοῦ τῶν φιλοσόφων βίου».

Δὲν ὑπάρχει τι ἄλλου συγγραφῆς ἐν τούτοις.

Μῆκ. γεγρ. μέρους 0,10¹/₂

πλατ. » » 0,07

Ἐκάστη σελ. περιέχει στίχους 23—24».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον, ὅτι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 90 χει-

1. Πρβλ. Ἀμίμπρου κατάλ. τόμ. Α' σ. 380 ἀριθμ. κώδικος 3624.

2. Ἐσφαλμένως ἐν τῷ καταλόγῳ σημειοῦται προηγοῦται δὲ λεπτομερῆς τοῦ κώδικος περιγραφὴ (πρβλ. σελ. 122). Τὸ σφάλμα προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι τὰ ἐν ἀρχῇ Προδότεια ἀπανθίσματα ἐξελήφθησαν ὡς περιγραφὴ τοῦ κώδικος, ἐντεῦθεν δ' ἡ παρατήρησις ὅτι τὸ ἀντίγραφον περιλαμβάνει ἀπανθίσματα ἀπὸ τοῦ φύλλου 35α τοῦ κώδικος.

ρογράφου τῆς μονῆς τοῦ Λιονυσίου, τοῦ περιέχοντος 1) Προδοτεία ἀποσπάσματα 2) Πλουτάρχεια καὶ 3) Λιογένους τοῦ Λαερτίου ἀντεγράφησαν μόνον τὰ πρῶτα καὶ δευτέρα ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀντιγράφῳ, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τρίτα, τὰ δὲ πρῶτα οὐχὶ ὡς ὅλα ἀλλὰ σημειώθη μόνον ἡ ἀρχὴ αὐτῶν καὶ τὸ τέλος.

Ἐκ τῶν ἀπανθισμάτων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 90 κώδικι τοῦ Λιονυσίου, τῷ περιέχοντι τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα ἀπανθίσματα, ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου.

1). «Πλουτάρχεια ἀπανθίσματα ἐν ἀγιορειτικῷ κώδικι τῆς μονῆς Διονυσίου». Τὰ Πλουτάρχεια ἀπανθίσματα ἐξεδόθησαν κατ' ἰσχὺς ἐν τῷ τόμῳ τῷ περιλαμβανόντι «Τὰ κατὰ τὴν πεντηκονταετηρίδα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου» (Ἐν Αἰθήναις 1888) σ. 315ῆ καὶ ἀνετυπώθησαν ἐν ἰδίῳ τεύχει φέροντι τελίδωσιν 1—15 (Ἀθήνησι 1888). Ἐκ τῶν ἀπανθισμάτων τοῦ Πλουτάρχου τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ κώδικι τοῦ Λιονυσίου καὶ ἐπομένως καὶ ἐν τῷ ἀντιγράφῳ ἡμῶν ἐξεδόθησαν μόνον τὰ ἐκ τοῦ βίου τοῦ Φωκίωνος μετ' ἀντιπαράθεσιν τῶν σχετικῶν χωρίων ἐκ τοῦ ἐκδομένου κειμένου ἐκ τῆς παρὰ Λιδότω ἐκδόσεως τοῦ Döhner. Ἡ ἐκδοσις αὕτη συνοδεύεται καὶ ὑπὸ παρατηρήσεων τοῦ Λάμπρου καὶ προλεγόμενων ἐξ ὧν πληροφοροῦμεθα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ κώδικος ὑπ' ἀριθμὸν 90 τοῦ Λιονυσίου.

2) «Ἡροδοτεία ἀπανθίσματα ἐν τῷ ἀγιορειτικῷ κώδικι τῆς μονῆς Διονυσίου». Τα Ἡροδοτεία ἀπανθίσματα ἐξεδόθησαν ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι τομ. Β. τευχ. Α' (31 Μαρτίου 1905) σ. 3 ῆ. Ἡ ἐκδοσις αὕτη ἐγένετο ἐξ ἀντιγράφου γενομένου ὡς σημεῖοι ὁ Λάμπρος «κατ' ἐμὴν παράκλησιν ὑπὸ τοῦ κ. Φιλίππου Γεωργαντᾶ, τῷ 1884» (ἐν. ἀν. σ. 4), περιέχει δὲ μόνον τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ τέλος τῶν ἀπανθισμάτων ἐκτὸς ἐλαχίστων βραχυτάτων, ἅτινα παρατίθενται ὅλα, μετὰ ἀντιπαράθεσιν τῶν σχετικῶν χωρίων ἐκ τοῦ ἐκδομένου κειμένου τοῦ Ἡροδοτοῦ.

Ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ σ. 157 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Συμπλήρωμα τῆς πραγματείας περὶ τῶν Ἡροδοτείων ἀπανθισμάτων» παρατηρεῖ μεταξὺ ἄλλων ὁ Λάμπρος ὅτι ἠτύχησε ἐν τῷ μεταξὺ νὰ εἴρη «τὸ πλήρες ἀντίγραφον τοῦ ὅλου τῶν ἀπανθισμάτων τὸ χεῖρ ἡμοῦ γεγόμενον τῷ 1895 ὑπὸ τοῦ κ. Σωκράτους Κουγέα, ὅπερ δυστυχῶς παραπεσὸν δὲν εἶχον ὑπ' ὕμιν γράφων τὰ περὶ τῶν Ἡροδοτείων ἀπανθισμάτων».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι τὸ ἡμέτερον ἀντίγραφον, τὸ περιέχον μόνον τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῶν Ἡροδοτείων ἀποσπασμάτων, εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου Γεωργαντᾶ γενόμενον, τὸ δὲ τοῦ Σωκράτους Κουγέα δὲν εὑρέθη μεταξὺ τῶν καταλοίπων, ὡς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῆς μὴ ἀναγραφῆς αὐτοῦ ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν καταλοίπων τοῦ Λάμπρου.

3) «Ἀνέκδοτα ἀπανθίσματα Διογένους τοῦ Λαερτίου». Τὰ ἀπανθίσματα τοῦ Διογένους τοῦ Λαερτίου ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι τόμ. Γ' τευχ. Γ' καὶ Δ' (31 Δεκεμβρίου 1906) σ. 257ῆ. Πρὸ τῆς ἐκδόσεως ταύτης εἶχε δημοσιεύσει ὁ Λάμπρος διατριβὴν περὶ τῶν ἀποσπασμάτων τούτων τοῦ Λαερτίου ἐν Mélanges Nicole Recueil de memoires de Philologie classique et d' Archeologie (Γενεύη 1905 σ. 639—651). Τὴν διατριβὴν ταύτην ἀνετύπωσεν ἔπειτα ἐν τῷ Ἑλληνομνήμονι (ἐν. ἀν.) «αὐτολεξεί» προσθέσας πλείστας παρατηρήσεις καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει καθ' ὑπόδειξιν τοῦ Martini τὸν κώδικα τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῶν Παρισίων Suppl. Grec. 134, τὸν περιέχοντα τὰ αὐτὰ ἀποσπάσματα καὶ γραφέντα κατὰ τὸν Λάμπρον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου. Ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ κειμένου τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ Λαερτίου ἔλαβε πλεόν ὁ Λάμπρος ἐκτὸς τοῦ κώδικος τοῦ Διονυσίου καὶ τὸν ἀνωτέρω μνημονευθέντα κώδικα ὑπ' ἀριθμὸν 134 σημειώσας ἐν τῷ ἐκδοθέντι κειμένῳ καὶ τὰς διαφορὰς τούτου γραφάς. Ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ παρατηρεῖ ὁ Λάμπρος ὅτι τὰ ἀπανθίσματα ἐκ τοῦ κώδικος τοῦ Διονυσίου ἀντεγράφησαν τῷ 1895 (ἐν. ἀν. σελ. 263) καὶ ὅτι τὸ ἀντίγραφον τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ Λαερτίου ἐγένετο κατ' Αὐγουστον τοῦ 1895 ὑπὸ τοῦ Βασιλείου Καργαδούρη, ἐπεθεωρήθη δ' ἔπειτα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Λάμπρου (ἐν. ἀν. σελ. 267).

Ἐν τόμῳ Α' τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος τεύχει Α (31 Μαρτίου 1907) σελ. 1 ῆ. ἐξέθηκεν ὁ Λάμπρος ἀποσπάσματά τινα ἐκ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος κώδικος Παρισινοῦ Suppl. Grec. 134, ἐν δὲ τῷ Στ' τόμῳ τοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ τευχ. Β' (30 Ἰουνίου 1909) σελ. 137ῆ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ παρισιακὴ ἀνθολογία τοῦ κώδικος Suppl. Grec. 134» ἐξέδωκε τὴν ὅλην ἀνεπίγραφον ἀνθολογίαν τῶν ἀποσπασμάτων, τὴν περιλαμβανομένην ἐν τῷ Παρισιακῷ κώδικι Suppl. Grec. 134 ὡς συνέχειαν τῶν ἀπανθισμάτων τοῦ Λαερτίου.

Ἡ ἐκδοθεῖσα ὅμως αὕτη ἀνθολογία εἶχεν ἤδη ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Leo Sternbach ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Gnomologium Parisinum

ineditum, Appendix vaticana τῷ 1893 ἐν Κρακοβία ὡς ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Nowize wydamniectwa Akademii umnie jetnosci. Nydriolow filol. hist. filoz. τόμ. Κ' σελ. 135—218 (πρβλ. Byz. Zeitsch. τόμ. I' (1894) σ. 192 καὶ Ν. Ἑλληνομ. τόμ. Στ' σελ. 339).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται δῆλον ὅτι ἐκ τῶν ἀπανθισμάτων τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἀντιγραφῷ ἐξεδόθησαν μὲν τὰ Προδότεια ἀπανθίσματα καὶ τὰ Λογένους τοῦ Λαερτίου, ἔμειναν δὲ ἀνέκδοτα τὰ Πλουτάρχεια, ἐξ ὧν ἐλάχιστον μόνον μέρος ἐξέδωκεν ὁ Λάμπρος, τὰ ἀφορῶντα τὸν βίον τοῦ Φωκίωνος σκοπεύων νὰ ἐκδώσῃ αὐτὰ «ποτε καὶ ὀλοκλήρῃ». Ἄλλ' εἶνε φανερόν ὅτι εἰς τοιαῦτα ἀπανθίσματα, οἷα τὰ ἡμέτερα Πλουτάρχεια, ἵτινα πρὸς τούτους εἶνε λίαν ἀμφίβολον ὅτι ἐγράφησαν τὸν δέκατον αἰῶνα,¹ δὲν δύναται τις νὰ ἐλπίζῃ τὴν εὐρεσιν ὀρθοτέρων γραφῶν τῶν τοῦ ἐκδεδομένου κειμένου, ὡς δύναται τις ἄριστα νὰ πεισθῇ καὶ ἐκ τῆς ἀκριβοῦς μελέτης τῶν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐκδοθέντων ἀπανθισμάτων ἐκ τοῦ βίου τοῦ Φωκίωνος. Ἐκ τῶν ἐκδοθέντων ἀπανθισμάτων τοῦ βίου τοῦ Φωκίωνος κατέστη ὀφθαλμοφανῶς δῆλον ὅτι ὁ συντάξας τὰ ἀπανθίσματα «σπανιώτατα μεταφέρει αὐτὰ ἀναλλοίωτα εἰς τὴν ἐκλογὴν του, συνήθως δὲ διασκευάζει συντέμνων καὶ μεταβάλλον. Κύρια ὀνόματα θεωρούμενα ὑπ' αὐτοῦ περιττὰ παραλείπονται, ἰδίως δὲ δὲν παραλαμβάνονται αἱ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου μνημονευόμεναι πηγὰς παραπομπαί. Συχναὶ δ' εἶνε αἱ ἐν τῷ μεταξὺ παραλείψεις ὀλοκλήρων περιόδων, οἱ μεταθέσεις λέξεων ἢ φράσεων, ἢ μεταβολὴ λέξεων ἐπὶ τὸ ὑπλούστερον». ² Καὶ παρανοήσεις δὲ τοῦ συντάξαντος τὰ ἀπανθίσματα καὶ σφάλ-

1. Ἐν. ἀν. σελ. 23. Ἐκ τοῦ ἡμετέρου καταλοίπου γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Λάμπρος εἶχε μελετήσῃ ὅλα τὰ ἀπανθίσματα τοῦ Πλουτάρχου καὶ παραβάσει πρὸς τὰ σχετικὰ χωρία τῆς ἐκδόσεως τοῦ D'Annet σημειώσας ἐν τῷ περιθωρίῳ τοῦ χειρογράφου τὰς σχετικὰς παραπομπάς.

2. Τὸ συμπέρασμα τοῦ Λάμπρου ὅτι τὰ ἡμέτερα ἀπανθίσματα «συντάχθησαν τὸν δέκατον αἰῶνα ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου ὑπὸ τινος τῶν λογίων τῶν περιστοιχιζόντων τὸν φιλομουσον ἐκείνον βασιλέα» (ἐν. ἀν. σ. 25) ἔχει ἀνάγκην πληρεστερῆς καὶ σταθερωτέρας ἀποδείξεως.

3. Πρβλ. O. v. Gebhardt ἐν Centralblatt für Bibliothekswesen VI τεύχ. (2 Φεβρ. 1893) σ. 80 ἔ. καὶ H. Diels ἐν Deutsche Literaturzeitung ἀριθμ. 7 σ. 203 ἔ.

4. Λάμπρου Πλουτάρχεια ἀπανθίσματα σ. 20.

ματα παρατηροῦμεν ἐν τοῖς ἀπανθίσμασι τούτοις ¹, αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου προβληθεῖσαι ὡς ὀρθότεραι τῶν τοῦ ἐκδεδομένου κειμένου γραφαί καὶ ἐλάχισται καὶ ἀοῖμαντοι εἶνε καὶ συχνάκις οὐχὶ ὀρθότεραι. ²

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περιττὴ καθίσταται ἡ ἐκδοσις τῶν ὑπολοίπων Πλουταρχείων ἀπανθισμάτων. Εἰς τὸ συμπέρασμα δε τοῦτο, ὡς νομίζω, εἶχε καὶ ὁ Λάμπρος καταλήξει. Ἰσως ἐκδόσας κατὰ τὸ 1888 ἐκ τῶν ἀπανθισμάτων τοῦ Πλουτάρχου τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν βίον τοῦ Φωκίωνος, οὐδὲν ἐξέδωκε πλέον ἐκ τῶν Πλουταρχείων ἀπανθισμάτων.

Κ. Ι. Δ.

1. Ἐνθ' ἀν. σ. 21 ἔ.

2. Πρβλ. H. Diels ἐν. ἀν.

ΕΡΕΥΝΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΟΙΣ

ΡΩΜΗΣ, ΒΕΝΕΤΙΑΣ, ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΒΙΕΝΝΗΣ

Δημοσιεύσαντες ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει (σ. 113ἔ) τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν Β' τετραδίου δημοσιεύομεν νῦν τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν Στ', τῶν ἐν τῷ μεταξὺ τετραδίων (Γ'—Ε') ἐλλειπόντων, ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν (ἐν ἀν. σελ. 113).

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν Στ' τετραδίον ἔχει διπλῆν σελιδώσιν. Ἡ πρώτη ἀρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους πρὸς τὴν ἀρχὴν (σ. 14—146), ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ τέλος (σ. 148—171).

Αἱ σελίδες 1—13 τῆς πρώτης σελιδώσεως, ὡς καὶ αἱ σελίδες 61—62 καὶ 85—99 ὡς χρησιμοποιηθεῖσαι ἤδη ἔχουσιν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἀποκοπῆ. Διὰ τὸν αὐτὸν ὁ ἀκριβῶς λόγον ἔχουσι διὰ μολυβδίδος διαγραφῆ αἱ σελίδες 43—56. Ἐκ τῆς δευτέρας σελιδώσεως ἔχουσιν ἀποκοπῆ αἱ σελίδες 156—162 διὰ τὸν αὐτὸν φυσικὰ λόγον. Ἴδου τὰ κυριώτερα τῶν περιεχομένων τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν Στ' τετραδίου.

κ. ι. Δ.

Orsügos — Levéltar

(συνέχεια Miscell. Fasc. 2 N° 8)

extractus Protocolli. Senatus Budensis

d° 22 Aprilis 1757.

Portæ Ottomanicæ subditi et mercatores hic degentes κλ.

Ἐν τῷ αὐτῷ δέματι

Copie. ἀχρονολόγητον

Extractus Protocolli Liberae Regiæ civitatis Budensis. Quæstiones extraneos tam Judæos quam alios veluti subditi contribuentes κλ.

Καὶ ἄλλα τινὰ ἔγγραφα ἐν τῷ ἰδίῳ δέματι (Bündel 761 Miscel. Fasc. 2 N. 8)

Ἐν τῷ αὐτῷ Miscell. Fasc. 2 N. 8 μέγα δέμα τὸ τελευταῖον ἀποτελεσμάτων τῆς conscriptionis τῶν Γούρκων ὑπηκόων τοῦ ἔτους 1761 κατὰ comitatus ἢ civitates, ἀλλὰ καθ' ὅσον εἶνα μόνον ὀνόματα καὶ ἀριθμοί, ὅχι δὲ καὶ αἱ ἀξιόλογοι περιγραφαὶ τοῦ 1769.

Miscel. Fasc. 2 N° 8

An. 1770 et 1771

Ἐπίσης ἀπογραφικά. Τὰ πολλὰ σύντομα ἐν αὐτοῖς Processus Kecskeméth.

Ἐμποροὶ ἐκ Κοζάνης οἱ πλεῖστοι μὲν σλαβ. ὀνόματα Georgius Pilo, Demetrius Michael Ruzsangí κλ.

Προστίθεται καὶ ἡ ἀξία τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ποικίλων ἀπὸ γλωρ. 2000 μέχρι 8000

Nicolaus Boldesar Tamashovics ἐκ Κοζάνης σύντροφος Δημητρίου Lasztó καὶ Rusa Lasztó 10000 Georgius Rusi Mezdon ex oppido Saczta καὶ 30000 Demetrius Michael Ruzsangí ἐκ Κοζάνης. ἔχει adiutorem ἀδελφὸν Ἰωάννην, συνέτακτον Theodorum Kirovics καὶ δύο tyrones.

Ἐν τῷ φακέλλῳ τούτῳ ὑπάρχουσι καὶ ἀπογραφικαὶ ἀπαντήσεις κατὰ τὸ Formular τῆς στατιστικῆς τοῦ 1769 μὲν τὰ ἐξ ἐκείνης γνωστὰ form.

Ἡ τοῦ oppidum Czeubes comitatus Csorcgradiensis ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1771 εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐγκυκλίου N° 307 ἀπὸ 7 Μαρτίου 1771

Ἔλνε 11 τὸν ἀριθμὸν ἐν οἷς "Ἑλλην καθ' αὐτὸ ὁ Θεόδωρος Πηγαδάς 38 ἐτῶν uxorem in Macedonia habens ἐκ Κοζάνης
ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΖ."

νης ἀπὸ 14 ἐτῶν hic eductus per alium Graecum habensque hic fixum domicilium. Quæstum exerceat tum Vienensibus (:)
tum Turcicis Mercibus ut paupertas admittit.

Καὶ οἱ λοιποὶ ὅλοι σλαβ. ὀνόματα Καζανίται. Καλοὶ πί-
νακες τοῦ orridum episcopale Natio τοῦ Comitatus Csana-
diensis.

Προστίθενται συνήθως καὶ αἱ ἐμιλοῦμεναι ὑφ' ἐκάστου
γλῶσσαι καὶ ἡ ἐνδυμασία. Ἐν διαφόροις πολισίμασι τοῦ Co-
mitatus λεπτομερῆ τὰ εἶδη ἐμπορίου, ἃ παραλείπω.
Conscrip̄tio Graecorum die 16 Junii 1771 per asia ("Ὅπου
γλῶσσαι σήμεραν).

Ὁ πρῶτος οὗτος πίναξ τῶν ὀυγγρων ὑπηκόων, ὁ δεύτε-
ρος τῶν Ὁθωμανῶν ὀπισθεν. Περὶ δὲ τῶν ἐν ἀμφοτέροις Tho-
mas Axin σημειοῦται ἐν τῷ πίνακι τῶν ὀυγγρων ὅτι ἐγγρά-
φεται καὶ εἰς Τούρκους ὑπηκόους cum uxorem et proles inde
efferre nequeat.

Thomas Axin Verzuam (a Warze s. sinistro oculo
adhaerentem habens caeruleam Hungaricam clamidem ni-
gra agnina pelle circum datum gestens. (παρατίθενται καὶ
ἄλλα ὀνόματα)

Siebenbürgisches Fiseolität archiv ἐν τῷ Orziägos.

Görög Karaskadek (Ἰμπόριον)

4 fascicel El. et index

(τὴν τελευταίαν ὥραν μοῦ ὑπεδείχθη)

Τὰ εἰσοδ. ἐλλ. κοιν. Πέστης νῦν 70000 κορ. 2000000
προσεφέρθησαν δι' οἰκοδομὰς εἰς οἰκόπεδα. Ἄν κτισθῶσι μετὰ
30 ἔτη θὰ ἔχη εἰσόδημα 50000—300000 κατ' ἔτος κορωνῶν.

Ἐν τῷ τμήματι Misc. Fasc. 2 N° 8 1770, 1771 ἀξιό-
λογοὶ ἰδίως ἐν τῷ 1770 μεγάλοι πίνακες καὶ τετράδια ἀπο-
γραφικά.

Ἐξήτασα καλῶς ἰδίως τὸν πρῶτον φάκελον Misc. Fasc.

2 N° 8 ἐτῶν 1770 μετρίως τὸ 1770—1771 ἐν μόνον βλέμμα
ἐρριψα εἰς 1772—1774.

Τρίτος φάκελος Misc. Fasc. 2 N° 8 1772—1774

Μέγιστος ὁ τέταρτος φάκελος ὁ τοῦ 1775 περιέχων ἴσως
μόνος αὐτὸς 1000 ἔγγραφα.

Ἐν συνόλῳ 7 φάκελοι Miscel. 2—8) μέχρι τοῦ 1779.
Τελευταῖος παλαιὸς ἀριθμὸς ἐγγρ. 6347.

(Ὑδαμῶς ἐξήτασα τοὺς 4 τελευταίους.

Arch. Camerale Limbus

Für Kasocky geliefert. Καὶ μετὰ τὴν δήμευσιν τῶν κτη-
μάτων αὐτοῦ περιῆλθον εἰς τὰ ἀρχεῖα.

Ἑλλ. ἐπιστολαὶ ἐκ τοῦ Limbus Ἰωαννίνων κλ.

1680—1720

Ἐγγραφα Tokay (Quaestores Graeci)

Τὸ κατάστημα τοῦ ἀρχείου Orziägos ἦτο ἀρχῆθεν μονί-
καλογραιῶν.

Ἐπάρχει ἐν αὐτῷ καὶ ἐκθεσις διπλωμάτων ἀνοικτῆ μόνου
κατὰ Πέμπτην, ἐν ἣ ἐν ἔγγραφον ἐλληνιστὶ τῶν ἀρχῶν εἰ-
σιῶνος. Ἰσως δημοσιευμένον ἐν τῇ Millevarschrift τοῦ καθ.
Dr. Ladislaus v. Bojerpataky ord. prof. der Diploma-
tik Kön. Hofrath an der Budapester Universität (National
Museum). Τὸ ἀρχαιότατον τῶν ἐν ἀρχεῖῳ πρωτ. ἐγγράφων, τὸ
μόνον ἐλληνικόν.

Varoshaz—leveltar (ἀρ. δωμ. 157—160)

Ἐν τῷ τετάρτῳ κιβωτίῳ τῶν ἐγγρ. ἐκκλησίας τελευταῖα
ὄλων πλήν τοῦ ἐντύπου, ὅπερ μοὶ ἔδωκε καὶ ὁ Τιάλιος τὰ ἐξῆς
λιθογραφημένα.

a) Gegeneinanderhaltung jener Spezifikationen davon
mit der einer die um eine abgesonderte Kirche unter den
Nahmen Griechen supplicierende nicht unirte Nationen
in der Königlichen Freystadt Pest den dazu hinläng-

lich vorhandenen Familien und Seelenstand nahmhait anzeigen, mit der andere aber der Herr Bischof dieser Nationen die wenigere Nothwendigkeit einer solchen Absonderung eben aus ihren jedoch auseinander gefassten Seelenstand bemerket, dann wie der effective Stand derjenigen, so um eine abgesonderte Kirche bitten, bei gegenwärtigen untersuchung sich wirklich finden als.

Nahmen der Die supplizierenden Griechen
Haasväter zeigen an, dass zu ihren Stand
gehören

Griechen · Walachen · Arnauten · Aus hierort
possessionir-
ten aber ab-
wesenden

	Famil.	Seel	Famil.	Seel	Famil.	Seel	Famil.	Seel.
Summa	125.	510	25.	193	41	258	3	151

Ἑλληνικοὶ οἴκοι τῶν ἐξῆς :

	Famil.	Seel.
Michael Astris Adelich		2
Theodor Szlavny	1	4
Laszkar Angyeliki	1	16
Georg Szkopilaky	1	7
Michael Pontika		5
Mexino Pontika	1	7
Demetrius Monasterly		7
Demeter Stephavovics	1	6
Georg Nico		3

Besondere Anmerkungen

Bei gegenwärtigen Anterrating fanden sich hierher gehörige Griechen, Walachen und Arnauten welche alle um eine abgesandete Kirche bitten, Famil. 177. Seel. 620.

Gar nicht vorhanden

Fam. 20 Seel. 55

Der Localstand zusammen ohne den letzten 2 Rubriken Famil. 69 Seel. 166.

	Famil.	Seel.
Georg Agorasto	1	5
Cosza Manoly	1	6
Athanas Bakal	1	10
Georg und Mich. Bakal		4
Theodor Duka τ. 1 μεταξὺ τῶν nicht vorhanden χωρίς Bezeichnung ἐν Ἑλληνας		
Mathias Dimkovics	4	
Michael Manduca	1	6
Ἑλλην μεταξὺ τῶν Abwesenden		
Rally Georg	1	7
Georg Szidery	1	7
Georg Pejenka		7
Demeter Argir		1
John Stankovits	1	3
Georg Sakellari		5
Theodor Japa	1	2
Theochar Akoglam	1	2
Agni Zeltiri		2
Georg Bassily	1	3

	Famil.	Sec!
Demeter Solly	1	5
Johann Julasz	1	2
Pentazi	1	2
Naum Stojan	1	6
Thomas Zaffir		2
Ninka	1	6
Nicolaus Riga		1
Constantin Agoria	1	7
Panajot Nartha	1	2
Georg Walna		3
Constantin Sakellari		2
Anastas Alleman	1	5
Johan Kirovics		2
Panajot Asmaky		2
Georg Hadji Malaky		
μεταξύ τῶν nicht vorhandenen	1	5
Paleologos		2
Athanas Pelenka	1	4
Athanas Kyrovics		3
Georg Leonti		1
Ivan Papp. Georg		1
Hagji Rosolitreaner		1
Demetrius Siero	1	4
Stambuly		1
Panajot Demeter		2
Costas Gutio		1
Diamanti Pelenka	1	2

Ἐπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀναγεγραμμένοι ἀνευ δηλώσεως ιδιότητος, ψυχῶν κλ. ὧν μεταξύ καὶ Ἑλληνομνημῶν οἱ

οἱ Δορμούσης, ὁ Νικόλαος Βικέλας. περὶ ὧν ρητῶς γνωστοποιεῖται ὅτι Ἑλληνομνημῶν.

Ἀντίγραφον (Coria) μεταφρ. ἐκ τῆς ἐλληνικῆς τῆς ἀναφορᾶς ἀπὸ Πέστης 18 Ἀπριλ. 1788 δι' ἧς ζητοῦσι τὴν ἰδρυσιν ἐκκλησίας. Παραλείπονται ἐν τῇ μεταφράσει αἱ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ὑπογραφαί.

Wir unterfertigte in Pest wohnende, der Nation nach Griechen, Walachen Christen der nicht unirten orient. Kirche haben indem wir zusammen kommen sind mit gemeinschaftlichen Willen und eigenen freien Zustimmung beschlossen zur Erlösung unserer Seele, welches das Ziel jedes treuen Christen ist eine Kirche zu bauen damit in derselben der allmächtige Gott gepriesen wird auf immer in unserer väterlichen Mundart (der Griechischen) der Hellenischen. Die erste Ursache welche uns bewegt auf einem Gottgefälligen Werk Hand anzulegen ist, da unsere Nation unter den Fliegeln seiner Majestät des mächtigen Römischen Kaisers vermert ist und keinen Platz in der Kirche der Illyrier, unserer Glaubensgenossen hat, vielmehr aber um uns von allen Hass, Feindschaft und Eifersucht zu entfernen welche indem wir vereinigt mit der erwähnten Illyrischen Nation sind alltiglich verfallen, da unsere Mundart und jene der Illyrien verschieden ist. Dort wo Gott gepriesen wird, muss nothwendigerweise Ruhe und Liebe regieren, und mit Ruhe alle jene, welche zur Erlösung der Christen gehören vollzogen werden.

Καὶ δύο ἄλλαι μακρότεραι ἀναφοραὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν μεταφράσει γερμανικῇ (ἀρ. 2 καὶ 4). Ἡ πρώτη ὁ November 1788 sämtliche Einwohner griechischen Nation in Pest. Für die Richtigkeit der Abschrift Szt En. um 11 Juni 1783

B. Gruits beeid. Consist. Notair

Ἡ δευτέρα Pest. 3 Dec. 1820 πρόκειται περὶ τῶν δαπανῶν 130000 φλωρ.

Ἀντιγρ. ἀρ. 13. ἀντιγρ. ἐγγ. τοῦ Major Hull. Stadtrichter.
 Κατὰ τὸν ἀρ. 11 ἡ ἀδεια τῆς κτίσεως τῆς ἐκκλησίας καὶ
 τῆς διατηρήσεως ἰδίου ἱερέως ἐδόθη ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς τηρήσεως
 τῆς οἰκίας τοῦ Allerhösten Rescrip von Jahre 1770 περὶ ὑπο-
 θέσεως τοῦ σχεδίου καὶ τοῦ προϋπολ. δαπανῶν καὶ ἀποφυγῆς
 παντὸς περιττοῦ ἐξόδου καὶ πολυτελείας. Ταῦτα ἀγγέλλει
 πρὸς τὸν ἐπίσκοπον (Βουδαπέστης) ἡ Königl. Stadthalterei
 Ofen den 27 November Karl G Zichy Anton von Holzam
 den Hochwürdigem Herren Bischof von Ofen Stefan Stra-
 timirovics.

Οὐγγρ. τινὰ ἐγγράφια ἐν ἀντιγράφῳ καὶ ἀντίγρ. ἐντυπα.

Κατάλογος λιθογραφημ. τῶν freiwilligen εισφορῶν ἐκ
 32 46 1,28 φλ.

Πρωτοστατεῖ	φλ.
Demeter Monasterly	2000
Panajot Hadjchi Animaly	1750
(Βλάχος ;)	
Nicolaus Dzethasly	1500
Georg Const Pellenga	1200
Georg Rally	1000
Georg Wasilly	1000
N John Sacellari	1000
Georg Christodul	1000
(Βλάχος ;)	
Theodor Duca von S. Marten	1000

Οἱ λοιποὶ ὀλιγώτερα μέχρι 5 φλωρινίων

Ἄλλος κατάλογος ἐν λιθογρ. ἀντιγράφῳ.

Beiträge zur Erbauung der Kirche ἐν φ̄ και Macedoni-
 sche Walachen oder hier in Land sogennante Zinzaren.

Πρῶτος Demeter Argyr	2000
Naum Messka	1000
κ. τ. λ.	

Ἀντιγρ. μακρόν, ἀριθ. 9. Ἐγγράφον τοῦ ἐπισκόπου
 Stratomirovics θεωροῦντος περιττὴν τὴν ἰδρυσιν ἰδίας ἐκ-
 κλησίας δ' ἄλλα καὶ his praesertim in Belli circumstanti
 ἀπὸ 6 Μαρτίου 1789.

Ἀριθ. 10. Ὁ μητροπολίτης Κάρλοβιτς 4 Μαΐου 1789,
 εἰς ὃν ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς Stadthalterei ἡ αἴτησις Ἑλλήνων
 ὅπως ἐκφέρῃ γνώμην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10766 τῆς 24 Μαρτίου
 1784. Ἀναγνωρίζει τὴν διχόνοιαν, ἀλλὰ προτείνει νὰ καλέσῃ
 ὁ Stratomirovics ἀνὰ δύο ἀνδρας τῶν διαμαχομένων μερίδων
 καὶ τοὺς φέρῃ εἰς ὁμόνοιαν ἀπορασιζομένης τῆς ἐναλλάξ κατὰ
 Κυριακὴν σερβιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ τελέσεως λειτουργίας.

11 ἀρ. Διὰ τοῦ ἀπὸ 20 Αὐγ. 1789 ἀπὸ Saint Andrea
 ἐγγράφου τοῦ τοῦ λιθογρ. ἀντιγρ. ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Ofen, ὁ
 Stratomirovics γνωμοδοτεῖ τέλος νὰ κτισθῇ ἡνωμένη Ἐκκλη-
 σία Ἑλλήνων καὶ Βλάχων ἐν Πέστη.

Ἀντιγρ. 1-1. Μετάφρ. ἐκ τῆς ἑλλην. λιθογρ. κανονισμὸς
 περὶ τῶν ἱερέων κ.τ.λ. ἐν Πέστη τῇ 9 Νοεμβρίου 1802.

15—25 διάφορα ἄλλα ἀντιγρ. ἐξεταστέα. Τὸ 23 εἶναι
 μακρὰ ἀναφορὰ τῶν Βλάχων νέων χρόνων

Τὸ ἐγγράφον τοῦ Καλομάνου περὶ τῆς γυναικείας μονῆς
 λατινιστὶ ἔχει ἄνωθεν τὸ ἑλλην. κείμενον τοῦ ἀγ. Στεφάνου.
 Ἄρχ. Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου
 Πνεύματος ἐντέλλομαι ἐγὼ Στέφανος χριστιανὸς ὁ καὶ κράλης
 πάσης Οὐγγρίας ποιοῦντα καὶ διοικοῦντα καὶ καταστένοντα,
 τα τα τῶ μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ μητρο-
 πολίτου τῷ εἰστωσεπρεμ».

Ἑλλην. στίχοι 17

Ἡ παλαιογραφία τοῦ διαφόρου πως τῆς βυζαντιακῆς.
 Μεταξὺ τοῦ λατιν. κειμένου καὶ τοῦ ἑλλην. μεγάλη κηρίνη
 σφραγὶς τοῦ Καλομάνου. Τὸ λατινικὸν κείμενον δὲν ἀνταπο-
 κρίνεται ἐντελῶς πρὸς τὸ ἑλληνικόν.

Ἐν τῷ ἑλλ. μνημονεύονται καὶ πάροικοι ἀνευ τῆς λέξεως ταύτης) ἀμπελουργοί, ξυλουργοί κ.τ.λ.

Διάφορα τοπικά ὀνόματα.

Τελ. ἀγίου πατρὸς τῆς ἐνδόξου ἡσποίνης μου θεοτόκου πόνον δι' ἀμαρτωλου.

(Μοὶ φαίνεται ἀτελής).

Τοῦ λατιν. ἀρχ. Anno domimice incarnationis mille CVIII.

Τελ. Deputatione ecclesie st. persolvat.

Δεύτερον ὅμοιον ἀντίγραφον ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ ἀρχείου ἐπ' ἀνταλλαγῇ εἰς τὸ Μουσεῖον Βούδας ὅπου καὶ εὑρίσκεται.

Kollarii supplementarum liber primus. Vind. MDCCXC.

Ἐν σ. 710—723 πίναξ τῶν ἐπιγραμμάτων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀποδιδόμενων εἰς τὸν Τζέτζην καὶ περιεχομένων ἐν κώδ. CXXIV ὅστις εἶνε ὁ τοῦ Nessel Kisl. CXII Εἶνε δὲ ὁ πίναξ οὗτος τοῦ Κολλαρ συντεταγμένος ἀλφαβητικῶς καθ' ὅλα Phil. gr. 74.

Βιέννης Hist. I. XXXVII ὄχι historica miscellanea coll. ἀλλ' ἐκκλ. κανόνες, ἐπιγράμματα καὶ μετὰ γραμμ. ἀναγνώσεως, Κάνονισον. . . Ἀξίαι λόγου διὰ τῆν γραμματικὴν διδασκαλίαν ἐν Βυζαντίῳ.

φ. 24 κ.έ. Περὶ ὀρθογραφίας Ἐπιμερισμοῦ.

Βιέννης Hist. 37 Nessel.

Incerti antiquitates ad historia Constantinopel pertinens.

Εἶνε ἰδ' αἰῶνος. α' φ. 1α Πάτρια Κωνσταντινουπόλεως βι φ. 8α Ἔτερα Πάτρια γ' φ. 11α Συμείων μαγίστρου καὶ λογοθέτου Χρονικόν (ἀτελής. . . Ρωμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ὁ ποτε χρυσόβουλλα ποιήσας ἐνυπόγραφα ὡς ἐπὶ προσώπου τοῦ βασιλέως.

Βιέννης Nessel cod. C. Hist. Kollarii Suppl. cod. CXXIX.

Τὰ Πάτρια τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ λεπτομερεστάτου πίνακος ἰστ' αἰῶνος.

Βιέννης Nessel Hist. 98.

Εἰσχωγὰ με κόκκινα ἱστορικὰ μεθ' ἕκαστον αὐτῶν τὰ ἐξῆς ἐπιγράμματα

α' (φ. 1α) Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἔστησε τὸν πορφυροῦν κίονα ἐν τῷ φόρῳ τῷ πλακοτῷ . . .

Τὸ θεῖον ἔργον ἐνθάδε φθαρὲν χρόνῳ . . .

β' (φ. 1β) Εἰς τὸ μαρέτι τοῦ σουλτάν μεέμετ ἔνε ἓνα μάρμαρο καὶ ἐκεῖ λέγουν ἔνε Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου ὁ τάφος. ἴχει δὲ καὶ γράμματα. Ἐλλεγεῖον οὕτως.

Κύδρω ἐπ' ἀργυρόεντι ἀπ' ἐφήτα ὀροάων
Περαιδὸς ἐκ γαίης ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ
κινήσας στρατιάν, τόδε Ἰουλιανὸς λάχε
σημ' ἀμφοτέρα βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς
καρτερὸς τ' αἰχμητής.

γ' (φ. 2α) Ἐπὶ τῆς βασιλείας Οὐάλεντος Προκόπιός τις ὁ ἀνεψιὸς Ἰουλιανοῦ ἐκράτησε τοῦ Βυζαντίου προδοθεὶς παρὰ τῶν οικείων καὶ προσθεθεὶς ἐκ τῶν σκελῶν ἄλο δένδροις βίχ κλιθεῖσι τῶν δένδρων ἀνεθέντων διεσπάρθη ὁ δειλαιὸς καθιρέθη δὲ τότε καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως Χαλκηδόνος ὡς τῶν αὐτῆς πολιτῶν τὰ Προκοπίου φρονούντων ὧν καθαιρουμένων εὐρέθη πλάξ ἐν τοῖς θεμελίοις αὐτῶν ἔχουσα γεγραμμένα τάδε.

Ἄλλ' ὅτε δὲ Νύμφης ἱερὸν κατὰ ἄστν χορεύων
τερπόμεναι στήσονται εὐστεφέας κατ' ἀγνιάς
καὶ τείχος λουτροῖσι πολύστονον ἔσσειται ἄλκαρ
δὴ τότε μυρία φύλα πολυσπερέων ἀνθρώπων
ἄγρα μαργαίνοντα κακὴν ἐπικειμένην ἄλκην
Ἰατρον Κιμμερίοιο πόρον διαβάντα
σὺν αἰχμῇ Σκυθικὴν ὀλέσει χῶραν
καὶ μισύδα γαῖαν Θρηκίης ἐπιβάντα
συνελπίσι μαινομαίνησι (ἔξ ;) αὐτοῦ κεν
βιότοιο τέλος καὶ πότμον ἐπίσποι.

δ' 1φ. Βαι Φωκᾶς ὁ Τύραννος ἐπαναστάς ἔλαβε ζῶντα Μαυρίκιον τὸν βασιλέα

“Αδ' ἐγὼ ἡ τριτάλαινα καὶ ἀμροτέρων βασιλέων

ε' 1φ. Ααι Ἴν τῷ ἱπποδρόμῳ ὅπερ ἐστὶ λίθος ἕνας μεγάλος τετράγωνος καὶ ἔνε ἀπάνω εἰς τέσσαρα ἀξάρια μπρούτζηνα

Κίονα τετράπλευρον ἀείχθονι κείμενον ἄχθος

στ' 1φ. 1β). Ἴν τῷ ἱπποδρόμῳ τῆς Κίλειω: ὅπερ εἶπομεν ὀπισθεν ἔνε ἕνα κτίσμα τετράγωνον ὑψηλὸν ἰσιδῆρος μαγνήτης . . . καλαμίται

Τὸ τετράπλευρον θαῦμα τῶν μεταρσίων.

ζ' 1φ. 5β) Τὴν σήμερον ἡμέραν εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἤγουν εἰς τὴν Παμμακάριστον τὴν Παναγίαν εἶναι γράμματα γλυπτὰ τὸ γύρωθεν τῆς Ἐκκλησίας ὡσπερ ἕνα ζωνάρι καὶ ὡς δηλοῦντα τὰ γράμματα καὶ αἱ ἱστορίαι αἱ παλαιαί, ὅτι ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Πορφυρογέννητου ἦτον ἕνας ὀνόματι Μιχαὴλ Δούκας Γλαβᾶς· καὶ ἐτίμησέ τον ὁ βασιλεὺς πρωτοστράτορα, καὶ ἔδωκέν τον τὸ φουσάτον ὄλον τὸ ρωμαϊκὸν καὶ ἐμπιστεύθη τον, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν κατὰ Περσῶν, ἤγουν τῶν Κιζιλμπάσιδων· καὶ ἐπολέμησε καὶ ἐπόρθησε πολλὰς χώρας τῶν Περσῶν, καὶ τελείως ἠράνισε πολλοὺς· ὁ αὐτὸς δὲ πρωτοστράτωρ εἶχε γυναῖκα ὀνόματι Μάρθα καὶ ἦτοναί μαθηματικῆ, εἰς τὰ γράμματα πολλὰ καὶ εἰς τὴν φιλοσοφίαν ἐμπήρην· καὶ εἰδόντας τὸν ἄνδρα αὐτῆς ὅτι ἐποίησε χρόνους τρεῖς εἰς τὸ στρατόπεδον νὰ πολεμᾷ τὸν Πέρσιν συγκόνεται καὶ γίνεται καλογραῖα, καὶ κείρεται μοναχῆ· καὶ τὰ ὀσπήτιά της τὰ πατρικὰ τὰ ἔκαμε μοναστήριον γυναικεῖον· καὶ τὴν ἐκκλησίαν ὀνόμασε Χρισιὸν καὶ ἔνει ἕως τὴν σήμερον εἰς τὸ κρῖκικισιμέ· καὶ κράζουσι το οἱ παλαιοὶ τῆς κυρᾶ Μάρθας τὰ ὀσπήτια. Λοιπὸν ὅταν ἦλθεν ὁ ἄνδρας της ἀπὸ τὴν Περσίαν μετὰ τοῦ στρατοῦ, ἠῦρεν τὴν γυναῖκα του καλογραῖαν· τότε τὸν ἀφῆκε καὶ αὐτὸς τὸν στρατὸν καὶ ἔγινε

μοναχός· καὶ τὰ ὀσπήτιά του τὰ πατρικὰ τὰ ἔκαμε μοναστήριον ἀνδρῶν καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἐπωνόμασε Παναγία ἡ παμμακάριστος. Μετὰ ταῦτα ἀπόθανε πρῶτον ἐκεῖνος καὶ ἔθαψαν αὐτὸν μέσα εἰς τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ὡσάν τὸν ἐκήδευσαν· ἦλθε ἡ γυναῖκα του ἡ καλογραῖα ὡς εἶπωμεν ἄνωθεν καὶ ἔκαμε τὸ ἐπίγραμμα, ὅπου εὐρίσκεται γύρωθεν τῆς ἐκκλησίας τοῦ πατριαρχίου· καὶ ἔχων· οὕτως·

Μὴ πάλιν εὐρών ὁ στρατός σε συγχέει,
κἂν δεῦρο τὸν χοῦν ἐκτεινάξας ἐκρύβης
ἢ τοῦ πάχους ρεύσαντος ἀρπάγης αἰὼ
πάνοπλον ἀφείς ἐκκρεμές τῷ παπτάλω.
Τὰς γὰρ ἐπὶ γῆς ἐβδελύξω πασταδας,
ἐν εὐτελεῖ τρίβονι, φυγὼν τὸν βίον
καὶ πρὸς νοητοὺς ἀντιτάξω σατράπας
στερὰν μετενδύς ἐκ Θεοῦ πανοπλίαν.
“Ω; ἥστρεον δ' εἶν ὄργανωσε τὴν στέγην
ἢ κοχλονη καλυκα κεντρώδους βάτου.
Μαργαρέμου πορφύρα γῆς ἄλλης ξένης ρόδου
εἰ καὶ τρυγηθὲν ἐκπιέζη τοῖς λίθοις
ὡς καὶ σταλαγμοὺς προξενεῖν μοι δακρύων,
αὐτὸς δὲ καὶ ζῶν καὶ θεὸν ζῶντα βλέπων,
ὡς νοὺς καθαρὸς τῶν παθῶν τῶν ἐξ ὕλης
τὸν σὸν πάλιν θάλαμον εὐτρέπιζέ μοι.
“Ἡ σύζυγος πρὶν ταῦτα σοι Μάρθα γράφει
πρωτοστράτωρ κάλλιστε καὶ τεθαμμινων.

Ἐπονται φ. 8 β—57 β οἱ κατάλογοι τῶν βιβλιοθηκῶν.

α' Παπακωνσταντίνου τοῦ Βαράνου καὶ μεγάλου σακελλαρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

β' Ἰακώβου τοῦ μαρμαρέτου (. . . ἔνε τὸ χαρτὶ κόλλες μεταξοταῖς) . . . βεβραῖνα διβδάκινο.

γ' Ἰωάννου τοῦ Σουτζου (κόλλες μεταξοταῖς, κόλλες διβδάκινες . . . διβδάκινο μβιβραῖνο). Μεταξὺ τούτων ὑπ' ἀρ. κ' Ἱστορία τοῦ Φρατζέσκου μετὰ τῆς μπέλας καὶ ὅπως ἐπεῖρε

ὁ φραντζέσκος ἀπὸ τὸ Σιδερόκαστρον τὴν μπέλα καὶ ἔφυγε καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββάκινο φιγουράδο.

κα' Ἱστορία τιμπερίου υἱοῦ ρηγὸς τῆς προβέντζας καὶ ὅπως ἐπεῖρε τὴν μαργαρώνα, θυγατέρα οὔσα τοῦ ρηγὸς ἀνάπολις ντεριάμε καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββάκινο φιγουράδο.

κε' Ἱστορία καὶ βίος . . . Βελισταρίου . . . βιββάκινο φιγουράδο.

κγ' Ἱστορία τοῦ γενναιοτάτου Ἑθναίου βασιλέως Ἀθηνῶν . . . βιββάκινο φιγουράδο.

κδ' Γεωργίου τοῦ Χούμνου τοῦ Βυζαντίου ἐρμηνεία ῥημάδα ἀπὸ τὸ ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν ἕως τῆς βασιλείας Δαυὶδ καὶ Σολομῶντος· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββάκινο φιγουράδο.

δ' Βιβλιοθήκης ἀνωνύμου κωδ. 174.

ε' Ἀντωνίου τοῦ Καντακουζηνοῦ.

στ' Μανουὴλ τοῦ Εὐγενικοῦ ἐν οἷς 1) Ἱστορία ἀπολλωνίου . . . φιγουράδα. 2) οἱ χρησμοὶ ὅλοι φιγουράδοι.

ζ' Μιχαὴλ τοῦ Καντακουζηνοῦ.

η' Ἀνωνύμου.

Τὸ η' μόνον ἀρχαιοτέρῃ χειρὶ ἰστ' αἰῶνος, τὰ λοιπὰ τῇ αὐτῇ μετγ. χειρὶ ἰστ'.

Βιέννης (Nessel Theol. gr. 101)

Ἴδε περιγρ. παρὰ Nessel

Εὔρον δ' ἐπὶ τῆς κάτω ῥάχεως

† ΤΟΥ ΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΚΑΒΑΚΙΑ

Δεύτερος στίχος διεσβεσμένος·

Ἐν φ. 2805

† Τοῦ ταπεινοῦ ἀρχιεπισκόπου Προικοννήσου Μακαρίου τοῦ ὀρμωμένου ἐκ πόλεως Μονεμβασίας τῆς περιγρήμου Πελοποννήσου, ὃν γεννηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς ἐν αὐτῇ τῇ ἐνώμοτάτῃ πολιτείᾳ καὶ τὸ τῆς ἱερωσύνης θείῳ ἀξιῶματι ἡξιωθεὶς καὶ κληρικὸς ταύτης τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως χρηματίσας ἦδει οἰκονόμος, παρὰ τοῦ ἐν μακκρίᾳ τῇ λήξει γενομένου ἀοιδίμου μητροπολίτου κῦρ Ἰωάσαρ, ὑπερον δὲ παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κῦρ Διονυσίου ἡξιωθεὶς τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξιῶμα παρὰ ἐκείνου καὶ παρὰ τῆς ἱερᾶς συνόδου.

Ἐπι ἔτους ξνστ' ἰνδ. στ μηνὶ Αὐγούστῳ στ' ἐν τῇ ὑπέρλαμπρὸν ἑορτὴν τῆς φρικτῆς καὶ ἀπορρήτου μεταμορφώσεως.

Wiener Staatsarchiv

XIV A Ragusaner Urkunden ¹⁰⁷⁰/₂ Der Sultan Amurat vertheilt den Ragusanern Handelsfreiheit. Ἐξ Ἀδριανουπόλεως 1431.

1113—1114 ἔγγραφα τοῦ Σκενδέρβη.

1032—1485 Der Sultan Bajazit befiehlt der Kadier von Rumeli κ.τ.λ.

¹¹⁶⁹/₈ Copie eines Schreiben des Saltans Bajesids II an die Rep. Ragusa, worin er ihr den Sieg über seinen Bruder Diabem . . . sedet καὶ ὑπόσχεται γενικὴν ἀμοιβὴν ἂν ἀναχαιτίσωσι τὴν εἰς τὴν Εὐρώπην φυγὴν αὐτοῦ καὶ εἰ δυνατόν συλλάβωσιν αὐτόν 20 Ἰουν. 1482. Italice von Secretär des Sultans Harmanins von Athen Vgl Hammer Osman-Gesch. II 203 κ.έ.

1175. Τοῦ Σκενδέρβη ἐτ. ¹⁴⁵⁰/₁₁₆₇ Mit wohl erhaltenem Siegel.

1193. Μιχαὴλ Ἀγγέλου Δούκα. Μετὰ ἀργυρᾶς βούλλας

1196. Θωμᾶ Παλαιολόγου
1197 Δημητρίου Παλαιολόγου.
Ragus. Repert. XIV C

Ἄρ. 157 Al passa di Cipro, che i mercanti Rsgusei non delluno pagare più di 2 p. Ct. delle robbe unprobe et vendute in cipro 1578. Ραγουζαῖοι ἔμποροι διεξήγον ἔμπόριον καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸν 17 αἰῶνα μεσοῦντα. Ἐκ τοῦ ἐγγράφου 402 βλέπομεν ὅτι ἠχμαλωτισθησάν τινες αὐτῶν παρὰ τὴν Μεθώνην. Διὰ δὲ τοῦ ἐγγράφου 403 ἀξιοῖ ἡ ἐλευθέρᾳ πόλεις παρὰ τῶν καθήδων τοῦ Veni Sieher καὶ Negroponte....

Ἄναφέρει ἔτι τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 669, 730, 746, 768, 779, 816, 821, 842, 846, καὶ 852 ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς Ραγουζαῖους.

Repertorium des Ungarischen und Siebenbürgischen Archivs 1093—1843.

ἔτ. 1688 9 Mart. Huldigungseid welchen Constantin und Michael Cantacuzenus dann Const. Brancovanus dem Kaiser Leopold I und dem Erzherzog Zoseph wegen der Wallachey geleistet haben.

1699 16 Febr. Unionsact zwischen der röm. Kirche und der walachischen Nation griechischen Glaubens. Abschrift aus dem Graner Capitel Archiv (Privilegium der Griechen von K. Leopold ihnen verliehen.

1736. 12 Dec. Credentiales von Griechischen unierten Patriarchen Zosimus auf dem von ihm ank. Karl. VI abgesendeten P. Payssi Emmanuel a Pogonato Erzbischof von Patrae. Datum satbistae 12 Dec. 1736.

1771 20 July Druckschrift in folio.

28 Satzungen von Maria Theresia für die nicht unierten Griechen in Hungarn.

1777 2 Jan. Druckschrift in folio.

Regulierung von Maria Theresia für die nicht unierte griechische Geistlichkeit in Hungarn.

Turcica

26 Σεπτ. Πρωτοτ. ἔγγραφον τοῦ Ἰβραήμ πασσᾶ ἐξίρου τοῦ Σουλταῦν Ἰταλιστί

Turcica 1532 τὸ τελευταῖον ἑλλ. λογαριασμοί.

Turcica 1532

ἄρ 133—136 ἑλληνικοὶ λογαριασμοὶ μετ' ὀνομάτων.

ἄρ. 133 (ιστ. αἰῶνος). Τὰ ἄσπρα ὄπου ἔλαβεν ὁ κύρ Νικόλαος ὁ Παλαιολόγος ἀπὸ τῶν αὐθέντην τὸν πρωτόγερον. ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ Ἰταλικῶν χαρτιῶν ἔχουσι σχέσιν ταῦτα μὲ Ραγουζαῖοι

† Γιάννη πουλυμῶ τουρκάκι ἄσπρ. λέ.

† Ἰω γιατζέτο

† Ἰω θεοδώρο λυσοκοπ

† Ἰω. θεοτόκι κτεγᾶ

† Δημητῶ μιχαλ κτενᾶ

† κυριακὸ κουκούπετρο

† κυριακὸ ἀπόχειρο

† Γιαννούλη μερκαδάντη

† δημητῶ караπαπούτζη

† νικολ κοκηλο (;)

μονοραστὶ ψυχαρὶ

νικόλα καλολαχάνη

χῆρα Ἰω δαιμο

μιχαλῆ Ἰω ὄριλα

μερούδια πατρικίου

Γεωργ παπάδουκα

γεωαγ' Ἰω κοσάκι (;)

καὶ ἄλλα τοιαῦτα περιεργα ὀνόματα χρεωστῶν.

ἄρ. 134 ἐπιστολὴ τζάνε δρακοπούλου 1532 Νοεμβρίου 25 πρὸς Νικόλαον (Τζελατούρκι) περὶ παραδόσεως εἰς τὸν ἀδελφόν του Θωμᾶν Δρακόπουλον τοῦ ἐκ 3118 (ἄσπρων) χρέ-

ους του κα κάτωθι ὁμολογία τοῦ Θωμᾶ Δρακοπούλου ὅτι τὰ ἔλαβε.

ἀρ. 135) Σημείωσις ληφθέντων ἄσπρων μὲ τὰ ἄξια λόγου ὀνόματα τῶν πληρωσάντων ιστ' αἰῶνος.

ἀρ. 136—140) Ἰταλιστί.

ἀρ. 141) σημειώσις λήψεως μοδ. μὲ τὰ ὀνόματα τῶν δοσάντων (κακογραμ. ιστ' αἰῶνος)

ἀρ. 142) (κακογραμ. ιστ. αἰῶν.) Σημειώσεις φορτωμάτων βελανιδίων.

ἀρ. 143—4) Ἰταλιστί.

ἀρ. 145) Σημειώσεις παραδόσεων κατὰ μόδια

ἀρ. 146) (ιστ' αἰῶν.)

ἀρ. 147) ὁμολογία. Ἐν αὐτῷ Νικόλαος Παλαιολόγος, Στέφανος Γρόπα, Κουκούπετρος, Κουβαρᾶς, Λυκοτρίχας, Κόνιρος κ.τλ Κολοβελάνης (·)

ἀρ. 149) Ἰταλ. 1532

(Ἡ συνέχεια καὶ τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος)

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΔΙΑΘΗΚΗ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΚΕ' κατάλοιπον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων 11 φέρει ἔξωθεν (φύλ. 1α) τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν·

«Παρισίων κῶδ. 3067

Παραβλητέον πρὸς Γ. Φλωρεντίας Archivio di Stato»

Ἐν τῷ δευτέρῳ δὲ φύλλῳ (2α) ἀναγινώσκομεν τὰ ἀκόλουθα·

«R. archivio di Stato Firenze

Γεράσιμος ελέω θεοῦ ὁ καθηγούμενος τῶν κορυφαίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος . . . τελ. καὶ ταῦτα πάντα ἐξεδέμην ὡς ὑγιεῖς καὶ ἐρρωμένον ἔχων τονοῦν καὶ τὰς φρένας.

Ἄνευ χρονολογίας. Μονοκόμματος περγαμηνή. Ὅπισθεν ἐπομένως τίποτε βεβαιωτικὸν τῆς γνησιότητος. Εἶνε τοῦ ιγ' αἰῶνος. Λέγεται ὁ Γεράσιμος υἱὸς γεννηθεὶς πατρὸς Πέτρου χαλτουλαρίου τοῦ μετονιμασθέντος σπανωπέτρου.

Ἡ λέξις πετζήν περὶ τῶν κτημάτων καὶ τὸ ὄλον ἴφος φαίνεται ἐνδεικνῦον καταγωγὴν τῆς νοτίου Ἰταλίας.

Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν βιβλίων ὄλων ἐκκλησιαστικῶν καὶ αἰετρεῦαγγελον περικεφαλαιωμένον μεταχρυσοῦ καὶ ἡ κατασκευὴ ἀσημένια καὶ ἐνδιμένην φουφονδ ».

Παραβλητέον πρὸς ἀντίγραφόν μου ἐν τετρ. ιστ' σ. 208α ἐκ Φλωρεντίας ἀρχείου».

Ἐν τῷ τρίτῳ φύλλῳ (3α) ἀναγινώσκομεν·

«Παρισίων 3067 (τετρίδ. ιστ' σ. 208α)

Copia di certo privilegio vero Instrumento seu testamento κ.τ.λ.

Ἐν δὲ τῷ περιθωρίῳ

«Τὸ πρωτότυπον ἐν Φλωρεντίας ἀρχείῳ R. Archivio di Stato (Basta) περγαμ.».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΚΕ' κατά-

λοιπον τοῦ Λάμπρου περιέχει ἀντίγραφον τῆς διαθήκης τοῦ Γερασίμου καθηγουμένου Πέτρου καὶ Παύλου ἀντιγραφὲν ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐκ τοῦ κώδικος Παρισίων 3117.

Ἡ διαθήκη ὅμως αὕτη τοῦ καθηγουμένου Πέτρου καὶ Παύλου Γερασίμου ἔχει ἤδη δημοσιευθῆ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου (1) πρὸ δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Montfaucon (2). Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων περὶ τὴν καθίσταται ἡ ἔκδοσις τοῦ καταλοίπου τούτου.

Κ. Ι. Δ.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΕΒΙΔΟΥ

Τὸ ἐπ' ἀριθμὸν ΣΛ' κατάλοιπον τοῦ Λάμπρου ἀποτελεῖται ἐξ ἑπτὰ πανομοιοτύπων ἐγγράφων σταθέντων ὑπὸ τοῦ πολιτευτοῦ Ν. Λεβίδου πρὸς τὸν Σ. Λάμπρον. Τὰ πανομοιότυπα ταῦτα εἶνε τὰ ἀκόλουθα:

1. Σιγίλλιον φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ δώδεκα ἀρχιερέων ὑπὸ ἡμερομηνίαν « αὐθ' ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ Ἰνδικτιῶνος ζ' ». Τὸ σιγίλλιον τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Νικόλαον Λεβίδην, ὅστις ἐγνώμη τῶν περιφανεστάτων προϋχόντων τοῦ γένους κοινῇ καὶ συνοδικῇ διαγνώμῃ ἐκλεγείς πρὸ καιροῦ καὶ ἀναλαβὸν τὴν ἐπιστάσιαν τῆς ἀνω κάσας τοῦ κοινοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν πρὸς τὴν κάτω κάσιν δοσοληφιῶν, ἤδη μέλλον ἀναχωρήσειν προσήλθε τῇ ἡμῶν μετριότητι παρακαθημένη συνοδικῶς συμπαραουσιαζόντων καὶ τῶν ἀριστίνδην ἐκλελεγμένων ἐφόρων καὶ ἐπιτρόπων τῆς ἀνω κάσας καὶ παρέδωκε τὸν λογαριασμὸν ἀπάσης τῆς ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐπιστάσιος αὐτοῦ γενομένης παρ' αὐτοῦ δοσοληψίας, λεπτομερέστατον, καθαρώτατον καὶ ἀκριβέστατον» τούτου δ' ἕνεκα δίδοται αὐτῷ τὸ παρὸν εὐχαριστήριον γράμμα εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν. « Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἀποδεικτικὸν ἐξοφλητικὸν καὶ ἐπευχητικὸν εὐχαριστήριον Γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ αὐτοῦ εὐγενεῖα εἰς μονιμωτέραν παράστασιν ».

2. Σιγίλλιον φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ δέκα καὶ τεσσάρων ἀρχιερέων ὑπὸ ἡμερομηνίαν « αὐθ' Σεπτεμβρίου ιε' ». Τὸ σιγίλλιον τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν αὐτὸν Νικόλαον Λεβίδην, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπονέμεται τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα τοῦ δικαιοφύλακος εἰς ἔνδειξιν εὐχαριστίας καὶ τιμῆς ἐπὶ τῇ εὐσυνειδήτῳ διαχειρήσει τῆς Κάσας τοῦ κοινοῦ « Θέλοντες δὲ πραγματικωτέραν τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐχαριστίας ἡμῶν ποιήσασθαι τιμῶμεν αὐτὴν συνοδικῶς καὶ τῷ τοῦ Δικαιοφύλακος ἐκκλησιαστικῷ ἀξιώματι καὶ ὀφφικίῳ, ἀνέκαθεν ἐντίμῳ τε καὶ λαμπρῷ ὑπάρχοντι καὶ δίκαιον ἔπαθλον τῶν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἐπωφελῶν αὐτῆς ἐκδουλεύσεων κρίνοντες καὶ ἀποφαινόμενοι διὰ τῆς παρούσης πατριαρχ-

1. Πρὸβλ. Νέον Έλληνομν. τομ. 7 σελ. 39 ἔ. πρὸβλ. ἔτι σελ. 30. Περὶ τοῦ Παρισ. 3067 πρὸβλ. ἐνθα ἀνωτέρω καὶ Ν. Έλλ. τομ. 6 σελ. 295 καὶ Δελτίον ἱστορ. καὶ ἐθνολ. ἑταιρ. τομ. 5 σελ. 159 ἔ.

2. Pal. gr. 402—409 e Monasterii S. Basilii Romae. Πρὸβλ. Byz Zeit. τομ. XX σελ. 368 ἐνθα ὁ P. Marc ὑποδεικνύει ὅτι ἡ διαθήκη ἡ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου ἐκδοθεῖσα ἔχει ἤδη ἐκδοθῆ ὑπὸ τοῦ Montfaucon. Πρὸβλ. ἔ. i P. Marc «Plan eines Corpus der griechischen Urkunden» σελ. 120 ἔ.

χικῆς καὶ συνοδικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ἵνα ὑπάρχη τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται ἡ περιπόθητος ἡμῖν αὐτῆς εὐγένεια Δικαιοφύλαξ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ὀφφικιάλος ἐγκαταλεχθεὶς τῷ ἡμετέρῳ εὐαγεῖ κλήρῳ καὶ τοῖς εὐαριθμοῖς αὐτῷ εὐγενεστάτους ἄρχουσιν, εὐγενῆς παρὰ τοῖς γνωρίζομένης τε καὶ ἀντιφημιζομένη μετὰ πάσης τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, τῆς δι' αὐτῆς ἤδη ἐξευγενιζομένης εἰς γενεὰς γενεῶν αὐτῆς διαδοχικῶς τοῦ τῆς εὐγενείας προνομίου παρὰπεμπομένου».

3) Πατριαρχικὸν πιττάκιον τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' φέρον ἡμερομηνίαν «αὐτῆς μαρτίου 18» καὶ ὑπογραφὴν «Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης διάπυρος» πρὸς τὸν δικαιοφύλακα Νικόλαον Λεβίδην ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ συλλυπητήριον καὶ παραμυθτικὸν «ταῦτα ἐπὶ τοσοῦτον πρὸς ἔγκαιρον παραθυμίαν αὐτῆς τῆς ὁποίας τὸ πλεόν περιμένεται ἀπὸ τὴν πρὸς πάντα ἐγνωσμένην φρόνησίν της κατὰ πάντα καὶ γενναιότητα, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετ' αὐτῆς».

4) Πατριαρχικὸν πιττάκιον τοῦ Πολυκάρπου Ἱεροσολύμων φέρον ἡμερομηνίαν «αὐτῆς ἀπριλίου 18» καὶ ὑπογραφὴν «Ὁ Ἱεροσολύμων ἐν Χριστῷ αὐτῆς εὐχέτης» πρὸς τὸν δικαιοφύλακα Νικόλαον Λεβίδην ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ συλλυπητήριον καὶ παραμυθτικόν.

5) Ἐγγράφον τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ Ἀ. Μαυροκορδάτου πρὸς τὸν Σταμάτιον Λεβίδην φέρον χρονολογίαν «Ἐν Μεσολογγίῳ τῆς 3 Ἰανουαρίου 1825».

6) Ἐγγράφον τῆς κοινότητος τοῦ Μεσολογγίου πρὸς τὸν Σταμάτιον Λεβίδην φέρον χρονολογίαν «Ἐν Μεσολογγίῳ τῆς 4 Ἰανουαρίου 1825».

7) Πιστοποιητικὸν τοῦ Ρ. Τζιόρτζ φέρον χρονολογίαν «Ἐν Ἀθήναις τῆς 16 Αὐγούστου 1837».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐγγράφων τὰ μὲν τέσσαρα πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸν Νικόλαον Λεβίδην, τὰ δὲ τρία τελευταῖα εἰς τὸν Σταμάτιον Λεβίδην. Περὶ τῶν τεσσάρων πρώτων ποιεῖται λόγος καὶ ὁ Μελισσηνὸς Χριστοδοῦλου ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ, τῷ ἐπιγραφομένῳ «τὰ Ταταῦλα ἢτοι ἱστορία τῶν Ταταούλων», ἀναδημοσιεύων ὅλον μὲν τὸ δεύτερον, μέρος δὲ τοῦ πρώτου καὶ τε-

τάρτου¹. Τὸ ἕκτον τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἔχει δημοσιευθῆ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς χρονικοῖς τοῦ Δ. Ι. Μάγερ².

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἐκ τῶν 7 ἐγγράφων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκογένειαν Λεβίδου ἔχουσι δημοσιευθῆ τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 1, 2, 4, καὶ 6 ἔχουσι δὲ μείνει ἀδημοσίευτα τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 3, 5, καὶ 7. Ἐὰ μὴ δημοσιευθέντα μέχρι τοῦδε ἔγγραφα δημοσιεύμεν κατωτέρω ἀντιγράψας ἐκ τῶν πανομοιότυπων τῶν εὐρεθέντων ἐν τοῖς καταλοίποις τοῦ Λάμπρου, ὅστις εἶχε ζητήσῃ αὐτὰ πρὸς δημοσιευσιν.

1

Κ. Ι. Δ.

† Γρηγόριος ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Εὐγενέστατε καὶ ἡμέτερε κατὰ πνεῦμα υἱὲ ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἄρχον Δικαιοφύλαξ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας κύριε Νικόλαε Λεβίδη, τὴν εὐγενίαν της ἐκ ψυχῆς εὐχόμενος, εὐλογοῦμεν πατρικῶς. Περιεμένομεν πάντοτε μετὰ τὸ προλαβὸν πατρικὸν μας νὰ δώσωμεν τῇ εὐγενείᾳ της τὴν ἀγαθὴν ἀγγελίαν τῆς ἀναρρώσεως, καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολῆς τῆς ὑγείας τῆς φιλτάτης συζύγου της καὶ κατὰ πνεῦμα θυγατρὸς ἡμῶν περιποθήτου· καὶ τοῦτο μὲν ἡμεῖς ἐφανταζόμεθα, καὶ ἠυχόμεθα, καὶ ἠλπίζομεν· ἀλλ' ὁ ζῶης καὶ θανάτου ἔχων τὴν ἐξουσίαν, καὶ τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς ἐκάστου ἡμῶν εἰδὼς, ἀπεφάσισε τὴν εἰς ἄλλην ζωὴν μετάβασιν τῆς φιλτάτης, πληρωθέντων τῶν ὄρων τῆς παρουσίας προσκαίρου ζωῆς, καὶ ἐξελέξατο καὶ προσελάβετο τὴν μακαρίτιδα καὶ οὐχ ὅπερ ἡμεῖς ἠλπίζομεν, ἀλλ' ὅπερ ἔδοξε τῇ θεῷ τοῦ προνοῖα τοῦτο καὶ ἐγένετο. Βέβαια αἱ ἀναπολήσεις τῶν προτερημάτων τῆς μακαρίτιδος καὶ ψυχικῶν ἀρετῶν, προξενούσι λύπην μεγίστην εἰς κάθε εὐαίσθητον καρδίαν, πολλῶν δὲ εἰς τῆς εὐγενείας της· ἀλλ' αὐτὴ ἡ λύπη θεωρουμένη καὶ φυσικῶς καὶ πνευματικῶς δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα ὠφέλειαν, φέρει

1. Πρὸβλ. ἐνθα ἀνωτέρω σ. 21-24 ἐνθα καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας Λεβίδου καὶ δὴ τοῦ Νικολάου Λεβίδου τοῦ δικαιοφύλακος πρὸβλ. ἐπὶ σ. 41 καὶ 824. Ὁ Μελισσηνὸς Χριστοδοῦλου ἔχει δημοσιεύσει ὁλόκληρον μὲν τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 2 σιγγίλιον, μέρος δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 4 πιττάκιου τοῦ Πολυκάρπου Ἱεροσολύμων.

2. Πρὸβλ. Ἑλληνικά Χρονικά Δ. Ι. Μάγερ ἔτος Β' Ἀριθμ. 1, 3 Ἰανουαρίου 1825 σελ. 7.

μάλιστα βλάβην διπλὴν καὶ κατ' ἔξοχὴν εἰς τὸ ψυχικὸν μέρος, διατιφάινεται ἐναντιουμένη εἰς τὴν θείαν ἀπόφασιν· λοιπὸν εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ζωὴ εἰς τὴν εὐγενίαν της, καὶ τὰ φίλτατά της. Ἡ φρόνησίς της εἶναι ἱκανὴ νὰ μετριάσῃ τὸ ἄλλος, συλλογιζομένη τοῦ βίου τούτου τὸ ἄστατον καὶ θνητόν. Ἡ μακαρίτις μάλιστα μὰς ἔδωκε καὶ ἐπιχειρήματα ἀρκετὰ διὰ νὰ μετριάσωμεν τῆς λύπης τὸ βάρος δηλαδὴ τὴν χριστιανικὴν καὶ καθ' ὅλα τέλειαν προπαρασκευὴν διὰ τὴν ἀποδημίαν της, διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως φρονοῦμεν ὅτι εὐρίσκεται ἐν χώρᾳ ζώντων, καὶ σκηναῖς δικαίων. Δὲν ἐλείψαμεν καὶ ἡμεῖς μὲ ὅλην τὴν περὶ ἡμᾶς ἱεραρχικὴν ὁμήγουριν νὰ τὴν προπέμψωμεν δι' ὅλης τῆς ἀνηκούσης παρατάξεως καὶ τῶν ἰλάστηριων εὐχῶν, ἃς καὶ ἀνατείνομεν καθ' ἑκάστην ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχρονίου ζωῆς τῆς εὐγενίας της, καὶ τῶν φιλτάτων της, χρέος ἐκπληροῦντες πατρικὸν ἄφευκτον. Ταῦτα ἐπὶ τοσοῦτον πρὸς ἔγκαιρον παραμυθίαν αὐτῆς, τῆς ὁποίας τὸ πλεόν περιμένεται ἀπὸ τὴν πρὸς πάντας ἐγνωσμένην φρόνησίν της κατὰ πάντα καὶ γενναιοῦτητα, ἣ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετ' αὐτῆς.

αωκ' μαρτίου ιδ'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης διάπυρος

2

Ἀρ. 2560.

Ὁ Κύριος Σταμάτιος Λεβίδης ἐπὶ τῆς πόλεως Μεσολογγίου κατὰ τὸ 1822 σταλεῖς εἰς Ζάκυνθον διὰ πρόβλεψιν ζωοτροφῶν καὶ ἔξαργύρωσιν ἔθνικῶν ὁμολογιῶν, ἐτελείωσε πιστὰ καὶ προθύμως τὴν ἀποστολὴν του, σταλεῖς δὲ καὶ ἐκ Βου διὰ τὰς αὐτὰς χρεῖας εἰς τὴν ἰδίαν νῆσον καὶ Ἰθάκην καὶ Κεφαλληνίαν ἐνήργησε καλῶς τὴν ἐπιστάσιαν του καὶ κατώρθωσε σημαντικὴν συνδρομήν, διὰ νὰ κισθῇ τὸ φρούριον Μεσολογγίου.

Προσκαλεσθεῖς ἔπειτα εἰς Ὑδραν, ἐστάλη μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, ἀπὸ ἀτομά τινα, εἰς Κεφαλληνίαν πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ μακαρίου Βύρωνος καὶ συνήργησε μεγάλως νὰ κατορθωθῇ τὸ δάνειον 20 χιλιάδων ταλλήρων.

Ἐπειτα περάσας εἰς Μεσολόγγιον διωρίσθη φροντιστὴς εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐπλήρωσε τιμίως καὶ προθύμως καὶ τούτην τὴν ἐπιστάσιαν του καθὼς καὶ τὴν διαδεχθεῖσαν αὐτὴν τοῦ νὰ

ὑπάγη εἰς Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν ὡς προβλεπτὴς τῶν ζωοτροφῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπηρετήσῃ καὶ κατώρθωσεν ἀμισθὶ πάντα τ' ἀνωτέρω καθὼς καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα καὶ οἰκονομίαν τῷ δίδεται τὸ παρὸν ἀποδεικτικὸν εἰς ἔνδειξιν τοῦ ζήλου, φιλογενείας καὶ ἀφιλοκερδείας του.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1825.

() Γενικὸς Διευθυντὴς

A. Μαυροκορδάτος

() Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

3

Πιστοποιεῖται, ὅτι ὁ Κύριος Σταμάτιος Λεβίδης ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1828 ἐκτελῶν χρέη Γενικοῦ φροντιστοῦ εἰς τὸ Γεν. Στρατόπεδον καὶ εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του ἐκτέλεσε τὰ χρέη του μὲ ζήλον καὶ ἀξιώτητα. Παραρρέθη δὲ καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον εἰς διαφόρους ἐποχὰς ὅπου ἐδείχθη καὶ στρατιωτικὸς ἄξιος.

Κατ' αἴτησίν του δίδεται τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Αὐγούστου 1837.

P. Τζιόρτζ

ΔΙΑΛΕΞΙΣ

Σπυρ Λάμπρου γενομένη ἐν ταῖς ὑπωρεῖαις τοῦ Πεντελικοῦ κατὰ τὴν ἐκδρομὴν τῆς 10 Ἰουνίου 1901 τοῦ ὁμίλου τῶν ἐκδρομῶν ¹.

Ἐν τῇ ὠραίᾳ Ἀττικῇ, τῇ ἀφειτηρίᾳ τόσου πολιτισμοῦ καὶ τόσης ἐθνικῆς δόξης, ἰδιαιτέραν ἔχει σημασίαν ὁ Βριλησσὸς τῶν ἀρχαίων, ὅστις ἐκ τῶν ἀκενώτων αὐτοῦ σπλάγγων ἔδωκεν εἰς τὸν κόσμον τὰ μάρμαρα, δι' ὧν οἱ μεγάλοι καλλιτέχναι διέπλασαν τὰ κάλλιστα δημιουργήματα τῆς ἀρχαίας τέχνης. ἔδωκεν ὁμῶς πρὸς τούτοις καὶ τὸ δράμα, τὸ ἔξοχώτερον προσίον τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος.

Εὐρισκόμεθα εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Πεντελικοῦ, εἰς τὸν λεγόμενον Ἀφορισμόν. Καὶ πράγματι μὲν ἡ ἀπομυξ ἐνταῦθα δὲν πιρὲχει τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἀγρίου. Ὁ μεταβαίνων ὁμῶς ἀπὸ τῆς πλησίον κειμένης Σταμίτας εἰς Μαραθῶνα πείθεται ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον οἱ ἀρχαῖοι δόντες εἰς τὰς ἀποτόμους ταύτας κλιτύας τοῦ Πεντελικοῦ τὸ ὄνομα Ἀφορισμός.

Ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης ἄρχεται τὸ ὄρεινὸν τῆς Ἀττικῆς, ἡ καλουμένη Ἐπακρία, ἣτις εἶχε τέσσαρας δήμους μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν Ἰκαρίαν ἣτις ἔλαβε τὸ ὄνομά της ἀπὸ Ἰκαρίου τινός. Ὁ μικρὸς αὐτὸς δῆμος εἶχε τοὺς δημάρχους του, οἵτινες δὲν περιορίζοντο εἰς μόνα τὰ ἔργα τὰ συντείνοντα εἰς τὴν εὐρρυθμοτέραν διοίκησιν τοῦ μεγάλου Δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὅστις ἐδημιούργησε τὸ μέγα συμμαχικὸν κράτος, τὸ ἀσφαλιζόμενον ὑπὸ στόλων ἀκαταμαχῆτων.

Οἱ μικροὶ δῆμοι ἠσθάνοντο τότε καὶ καλλιτεχνικὰς ἀνάγκας οἷας δυστυχῶς δὲν αἰσθάνονται πλέον εἰς τὸ Κορωπὶ καὶ τὴν Μαραθῶναν. Πολλάκις ἔξ αὐτῶν τῶν ἀγροτικῶν τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων δῆμων ἀπέρρευσαν ἰδέαι φαιναί, αἵτινες προσέδωκαν εἰς τὴν πόλιν μεγάλην αἴγλην καὶ ὑπὲρ πάντα συνέτειναν εἰς τὸν ἐκπολιτισμὸν αὐτῆς. Εἰς τὴν Ἰκαρίαν λοιπὸν ἐπεφυλλάσαστο ἡ ὑψηλὴ τύχη γὰρ δώση ἀφορμὴν εἰς τὴν γένεσιν τῆς ἰδέας τοῦ δράματος. Ὅταν δὲ συλλογισθῶμεν εἰς ποίαν ἀκμὴν ἔξικετο ἀπὸ παντοίας ἀπόψεως τὸ

Ἑλληνικὸν πνεῦμα δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ στρέψωμεν εἰς τὸ Πεντελικὸν εὐγνώμονα βλέμματα διότι ἔξ αὐτοῦ ποοῆλθε τὸ μάρμαρον καὶ εἰς αὐτὸ εὖρε τὴν κοιτίδα τὸ δράμα; τὸ ἀναδειξαν ὀλίγον βραδύτερον τοὺς μεγάλους τραγικοὺς καὶ τέρπον ἤδη καὶ διδάσκον ὄλην τὴν ὑφήλιον.

Ποῦ ἔκειτο ἡ Ἰκαρία; Πόθεν κατήγετο ὁ Θεσπις; Μέχρι ποῦ ὀλίγων ἔτων τὸ ἠγνοοῦμεν. Ἄλλοι τὴν ἔτασσον εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τοῦ Μαραθῶνος. Ἄλλοι ἀλλαχοῦ. Ἐν ὁμῶς ἐπιγραφικὸν εἶρημα τοῦ Μιλχώφερ ἔπεισεν ὅτι ἔκειτο ἐδῶ. Αἱ δὲ γενόμεναι κατόπιν τῶ 1888 καὶ 1889 ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀμερικανικῆς σχολῆς ἔπεισαν ἀδιστακτικῶς ὅτι ἡ γνώμη ἐκείνη ἦτο ἀσφαλῆς. Ὁ λαὸς διετήρησε σχετικὴν τινα προσωνυμίαν μετὰ τὴν ἐξάλειψιν ὑπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ὀνόματος Ἰκαρία. Ὄνόμασε τὸν τόπον «Διόνυσον».

Πλὴν τοῦ δράματος καὶ τοῦ μαρμάρου ἡ Ἰκαρία παρέσχεν εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τρίτον τι πολυτιμώτατον δῶρον. Ἡ ἀμπελος ἐν αὐτῇ τὸ πρῶτον ἐφυτεύθη καὶ ἐκεῖθεν διεδόθη εἰς ὄλην τὴν Ἀττικὴν. Ὁ Διόνυσος κατὰ τὰς μακρὰς περιόδους του ἔφθασεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Πεντελικοῦ καὶ φιλοξενηθεὶς θερμότερα ὑπὸ τοῦ χωριοῦ Ἰκαρίου ἐδίδαξεν εἰς αὐτὸν ἔξ εὐγνωμοσύνης τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τῶ ἐδώρησεν ἀσκούς πλήρεις οἴνου, ποτοῦ ἀγνώστου τέως εἰς τὴν Ἀττικὴν. Οἱ ἀσκοὶ ὁμῶς οὗτοι ὑπῆρξαν ἀφορμὴ τραγικῶν περιπετειῶν. Ὁ Ἰκάριος ἔδωκεν ἐκ τοῦ πρωτοφανοῦς ἠδύτητος περιεχομένου καὶ εἰς τοὺς συγχωροὺς του. Οἱ ἀτμοὶ ὁμῶς τοῦ οἴνου ἐμέθυσαν τοὺς Ἰκαρίους, οἵτινες ἐνόμισαν αὐτὸ δηλητηριον καὶ ἐδίωξαν ἀγρῶς τὸν συμπολίτην, ὃν συλλαβόντες παρὰ τὸν Μαραθῶνα ἐφόνευσαν.

Ὁ Ἰκάριος εἶχε κόρην μονογενῆ τὴν Ἐριγόνην ἣτις ἀκολουθουμένη ὑπὸ πιστοτάτης κυνὸς Μαιρας καλουμένης ἀνεξήτει μετ' ὀδύνης ἀκαταπόνητος τὸν νεκρὸν καὶ τὸν τάφον τοῦ φίλου πατρός. Ἄλλ' αἱ ἔρευναί της ἀπέβησαν εἰς μάτην. Φθάνει τέλος εἰς ἐν δένδρον καὶ ἐκεῖ ἀπαγχονίζεται.

Ὁ Διόνυσος ὁμῶς εὐλαβῆς πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ξενίσαντος αὐτὸν πατρός της ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀθανασία καὶ τὴν ἐποθέτησεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ Ἐριγόνη εἶνε ὁ ἀστεριόμοδος τῆς Παρθένου. Ἄλλὰ καὶ ὁ πατήρ ἔτυχε τῆς αὐτῆς τιμῆς καὶ λάμπει

1. Ἐχει γραφῆ κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν ὑπὸ τοῦ Τ. Καντηλώρου.

ἤδη ὡς Ἀρκτοῦρος καὶ αὐτὴ ἡ πιστὴ σκύλλα Μαίρα λάμπει ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀπλανεῖς καὶ εἶνε ὁ Σείριος

Οἱ Ἰκαριεῖς ὅμως ἅμα παρήλθον ἢ μέθη καὶ ἀνεβλάστησεν ἡ ἄμπελος καὶ παρήγαγεν εὐχύμους καρποὺς καὶ μεληδέα οἶνον μετενόησαν ἀλλ' ἦτο ἀργά. Ἐμαστιζόντο δὲ διὰ τὴν μισοφονίαν καὶ ὑπὸ λοιμοῦ φροβεροῦ. Ἴνα δ' ἀπαλλαγῶσι τούτου ἔδει ν' ἀνεύρωσι τὸν νεκρὸν τοῦ Ἰκαρίου. Μάτην ὅμως συνέχισαν τὰς ἐρεῦνας τῆς Ἐριγόνης.

Τότε εἰσήγαγον ἓν παράδοξον ἐξιλαστήριον παιγνίδιον. Ἐμετεωρίζαν καὶ ἐκυμάτιζον εἰς τὸν ἀέρα μικρὰ δῶρα πρὸς τοὺς θεοὺς. Ἡ ἐξήγησις τοῦ τοιούτου ἐξαγνισμοῦ ἦτο ἄγνωστος μέχρι οὗ πρὸ τίνων μόλις μηνῶν ὁ παρεπιδημῶν Γάλλος κ. Ποτιὲ ἀπέδειξε τρανώτατα ὅτι ἐσήμαινε τὴν διὰ τοῦ ἀέρος κάθαρσιν. Ἦτο καὶ ὁ ἀερισμὸς ἓν μέτρον ἐξαγνισμοῦ ὡς τὰ λουτρά, τὸ πῦρ κ.λ.

Εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου ἐτελοῦντο ἐν Ἰκαρίᾳ ἑορταὶ ἐτήσιαι, αἵτινες σὺν τῷ οἴνῳ διεδίδοντο εἰς ὅλην τὴν Ἀττικὴν. Αἱ ἑορταὶ ἦσαν τραγαί. Φέροντες τὸ πρόσωπον διὰ γύψου καὶ τραγὸς ἐψιμυθιωμένον οἱ Ἰκαριεῖς ἐγέλων, ἔσκωπτον, ἤδον. Ἐκ τῶν μικρῶν τούτων ἑορτῶν παρήχθη τὸ βακχικὸν ἴσμα καὶ ἐκ τούτου τὸ μεγαλειότατον ἐπινόημα ὁ διθύραμβος.

Ὁ διθύραμβος μετεῖχεν ἐπικῆς καὶ λυρικῆς περιγραφῆς τῶν περιπλανήσεων καὶ τῶν κινδύνων τοῦ Διονύσου. Ὁ χορὸς ψάλλων τὰ ἄσματα ταῦτα συνέτεινεν εἰς τὸν πανηγυρικώτερον ἑορτασμόν. Θέμα πάντοτε τῶν ἰσμάτων ἦτο ὁ Διόνυσος.

Ὑπῆρξεν ὅμως μέγας τις ἀνὴρ, ὁ δούς νέαν φάσιν εἰς τὸν διθύραμβον τοῦτον ὁ Θεσπῖς. Αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἀπεκάλυψαν ἡμῖν τὸν χῶρον ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ὁ Ἰκάριος οὗτος δραματικὸς μετέτρεψε τὸν διθύραμβον εἰς ἀτελὲς κατ' ἀρχὰς δράμα. Ἀφορμὴν εἰς τὰς ἀνασκαφὰς ἔδωκε τὸ ἐκ μαρμάρου ἡμικύκλιον, ὅπερ ἔξειχε καὶ πρὸ τῶν ἀνασκαφῶν. Τοῦτο δὲ δὲν εἶνε ἄλλο ἢ χορηγικὸν μνημεῖον ἐφ' οὗ ἐτίθετο ὁ τρίπους δῶρον πρὸς τὸν χορηγὸν μετὰ τὴν διδασκαλίαν δράματος. Τοιοῦτον εἶνε καὶ τὸ λεγόμενον φανάρι τοῦ Διογένοους ἐν Ἀθήναις, ὅπου ὑπῆρχε καὶ ὁδὸς ὀλόκληρος Τριπόδων, ἐνθα ἀνετίθεντο βραβεῖα τῶν δραματικῶν ἀγώνων.

Τὸ ἡμικύκλιον τοῦτο ὅπως ἦτο ἐτοιμον παρέσχε τὴν ἀψίδα μεσαιωνικοῦ ἐκκλησιδίου περὶ οὗ δὲν ἔχομεν ἱστορικὰς πληροφορίας. Περιηγητὴς τις τοῦ π. αἰῶνος ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρχε ἐκεῖ που

ναὸς τοῦ Ἁγίου Διονυσίου. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου θεοῦ Διονύσου δὲν ἀπέχει πολὺ, καὶ ἐπειδὴ καὶ ἡ σύγχυσις ἦτο εὐκόλος καὶ ἀλλοῦ που δὲν εὐρέθη μεσαιωνικὸς ναὸς εὐλόγον εἶνε νὰ δεχθῆ τις ὅτι ἐπὶ τῶν ἐρείπειων τούτων ἰδρῦθη ὁ πρὸ πολλοῦ καταστραφεὶς χριστιανικὸς ναὸς.

Ἐυρήματα. Ἀγάλματα. Κεφαλὴ. Κορμοὶ Πανός, Σελληνοί. Ἀγάλματα Διονύσου. Μέγας βωμὸς τῶν Ἰκαριαίων. Ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος ὡς καὶ εἰς τὸν Μαραθῶνα. Ὁ περίβολος τῆς ἀγορᾶς ἐντὸς τῆς ὁποίας τὸ ἡμικύκλιον. Πλήθος ἐπιγραφῶν κατατεθειμένων ἐν προχείρῳ μουσεῖῳ.

Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἔχουσι τὰ ἀνευρεθέντα διπλᾶ καθίσματα, αἵτινα ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τινων ὡς ἐρείπια τοῦ παλαιότερου τῶν θεάτρων. Ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς εἶνε ὅτι θέατρον συστηματικὸν ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἐν τῇ Ἰκαρίᾳ. Ἐν κλιτύει λόφου τινὸς ἐγένοντο πρόχειρα ἐδώλια σκαπτὰ ὁπόθεν ἐθεῶντο τὰς διδασκαλίας ὡς ἐν Πειραιεῖ, Κολωνῷ κ.λ.

Μεταξὺ τῶν περιέργων ἐπιγραφῶν εἶνε καὶ μία ἐξ ἧς μανθάνομεν ὅτι ἐκεῖ ἐδίδαξε δράμα καὶ Νικόστρατος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀριστοφάνους. Υἱὸς μικρὸς πατρὸς μεγίστου. Τὸ σπινθηροβόλον καὶ μεγαλοφυὲς πνεῦμα τοῦ μεγάλου πατρὸς τῆς κωμῆδος δὲν μετεδόθη εἰς τὰ ἴδια τέκνα. Παραδίδεται μάλιστα ὅτι καὶ ὁ ἕτερος τῶν υἱῶν του Ἀραρεὺς ἐδίδασκε κωμῆδας, ἡ δ' ἐπιτυχία των ἐξίκετο εἰς τοιοῦτο σημεῖον ὥστε νὰ ὑπῆρχε συνήθως ἐν Ἀθήναις παροιμία: Λέγεις ψυχρότερον Ἀραρότος.

Ἄλλη ἐπιγραφὴ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ δήμαρχος Ἰκαρίας ἐστέφθη διότι διεξήγαγε καλῶς τὰς ἑορτὰς τοῦ Διονύσου. Ὁ στέφανος οὗτος ἦτο εἶδος παρασήμου τῆς νεωτέρας ἐποχῆς. Δὲν πρέπει ν' ἀξιοῖ τις ἐν Ἰκαρίᾳ στεφάνους χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς. Ἦσαν ἐκ τοῦ γνησιωτέρου καὶ θαλλερωτέρου προϊόντος τῆς ἐπιχωρίου βλαστήσεως, ἐκ κισσοῦ.

Αὐτὰ εἶνε τὰ πενιχρὰ πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν. Δὲν σᾶς ἐφέραμεν προδήλως ν' ἀπολαύσητε μεγάλα. Ἡ σημασία τῆς ἐκδρομῆς ταύτης εἶνε κυρίως φιλολογικὴ. Ἀπόδειξις δηλ. τῆς ταυτότητος τῆς Ἰκαρίας. Ἀλλ' ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ ἔγκειται τι μεγάλης σημασίας. Ὅτι ἐδῶ πατώμεν τὸ ἔδαφος ἐν ᾧ τὸ πρῶτον συνελήφθη καὶ ἀνεπτύχθη τὸ μεγαλειότατον εἶδος τῆς φιλολογίας.

Ὁ Θεσπῖς εἰς τοὺς κυκλίους χορούς, τοὺς περὶ τὸν βωμὸν τοῦ

Διονύσου, ἐπέφερε τὴν ριζικὴν μεταβολήν. Πρὸ αὐτοῦ ἤδη εἶχεν ἀποσπασθῆ ἕκ τοῦ χοροῦ εἰς ἵνα μονολογῇ ἐν τῷ μεταξύ. Ὁ Θέσπις ὅμως προσέθηκεν ὠρισμένως εἰς τοὺς χορευτὰς ἕνα ὑποκριτὴν ἵνα τοὺς ξεκουράζῃ. Ὁ ὑποκριτὴς οὗτος ἀπήγγελλεν ἕνα πρόλογον. Κατόπιν χορὸς ἔψαλλε. Διέκοπτεν ὅμως τοῦτον ὁ ὑποκριτὴς, ἵνα διηγηθῆ ἐν πάθος τοῦ Διονύσου ἢ καὶ ἄλλου ἥρωος.

Τὸ ἐπικὸν προσετέθη εἰς τὸ λυρικόν. Ἄλλ' ἢ σπουδαιότης τοῦ νέου εἴδους ἦτο μεγίστη. Ὁ θεατὴς ἔβλεπε πλέον ἐνώπιόν του τελούμενα τ' ἀναπαριστώμενα γεγονότα. Εἶχεν ἐμπρὸς του ζωντανὴν εἰς τὸ ἐνεστὼς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος. Αὐτὸς δὲ Θέσπις ὑπῆρξε καὶ ὁ πρῶτος ὑποκριτὴς τῶν δραμάτων του. Κατ' ὄρθωγε μάλιστα νὰ τακτοποιῇ τόσον δεξιῶς τὰ ἐπικά καὶ λυρικά ὥστε νὰ παρουσιάζεται καὶ ὑπὸ διαφόρους μορφάς. Εἰς ἐν τῶν δραμάτων του τὸν Πενθέα ἥλλαξε τρεῖς προσωπεῖον ἐμφανισθεῖς ἐναλλάξ ὡς Πενθεύς, ὡς Διόνυσος καὶ ὡς Ἀγαυή.

Τὸ νέον εἶδος ἐπροξένησε ἐκπληξιν εἰς τοὺς Ἀθηναίους προσερχομένους νὰ ἐντρυφίσωσι ἢ ἱκανοποιήσωσι τὴν περιέργειάν των. Ὁ γηραιὸς τότε Σόλων, ὁ περικλεῆς νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων, ἐτόλμησε παραστὰς νὰ κακίσῃ τὴν ἀνωφελεῖ ψευδολογίαν. Δὲν τοῦ ἤρεσεν οὔτε ἡ καταβίβασις τῶν θεῶν ἐπὶ γῆιν ἢ σκηνῆς οὔτε ἡ ἀνάμιξις τῶν σεβασμίων ἀναμνήσεων τοῦ παρελθόντος εἰς τὴν τύρβην τοῦ παρόντος.

Ἄλλ' ἡ ἀποδοκιμασία τοῦ Σόλωνος εἰς οὐδὲν παρημπόδισε τὸ δράμα. Ἄλλη ἐποχὴ ἀνέτελλε πλέον εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἀποχωρήσαντος ἐκ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου τοῦ Σόλωνος ἐτυράνησεν ὁ Πεισιστρατος. Τὰ πάντα ἥλλαξαν ὄψιν. Τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη ἐπιμελῶς περισυνελέγοντο καὶ κίνησις μεγάλη φιλολογικὴ παρετηρεῖτο. Ὀλίγω βραδύτερον τῷ 440 ὁ πρῶτος δραματοποιὸς Θέσπις ἐβραβεύετο ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἦτο ἡ γέννησις τῆς πεποιθήσεως ὅτι τὸ νέον προῖδν ἦτο τὸ μέγα ποιητικὸν εἶδος τοῦ μέλλοντος, τὸ ἀναδειξάν κατόπιν τοὺς μεγάλους τραγικούς. Τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν πολλάκις κατόπιν ἐκρότησε τὰς χεῖρας πρὸ τῆς ἐξελίξεως πασιγνώστων ἱστορικῶν σκηνῶν. Μόνον τὸν Φρύνιχον ἐτιμώρησε διὰ προστίμου διδάξαντα οἰκεῖα κακά, τὴν Μιλήτου ἄλωσιν. Αἱ Φοίνισσαι ἦσαν ἡ ἀποθέωσις τῆς Σαλαμῖνος καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους. Ὁ Αἰσχύλος ἐδίδαξε τοὺς Πέρσας μεταφέρων τὴν σκηνὴν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀνακτόροις

τοῦ συντριβέντος Ξέρξου καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἐκ τῶν ἀγωνισαμένων νικηφόροι κατ' αὐτοῦ, ἐχειροκρότουν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν δόξαν καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Ἐφείλομεν ὅμως νὰ θαυμάζωμεν πρὸς τῷ μεγάλῳ καὶ τὰς ἀπαρχάς του. Αἱ ἐξελίξεως φυσικῆς ἀπὸ τοῦ μικροῦ τούτου θεατρικοῦ χώρου μεταφερόμεθα εἰς τοῦ Διονύσου τὸ θέατρον.

Ὁ σύγχρονος θεατὴς ἐνώπιον τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Σαίκτη, τοῦ Σίλλερ, τοῦ Ἰψεν ὀφείλει νὰ ἐνθυμῆται τὰς πίτυας καὶ τὰς ἀμπέλους τῆς Ἰκαρίας, ἐξ ὧν ἐδόθη ἡ εἰέλπις ἀφειτηρία.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς φιλολογικῆς σημασίας τῆς ἐκδρομῆς ἔχομεν νὰ σᾶς ἐπιδείξωμεν καὶ τὸ ἐξόχως ἐπίχαρι τῶν ὑπωρειῶν τοῦ Πεντελικοῦ, αἵτινες εἶνε τόσον ἐγγὺς τῶν Ἀθηναίων ὅσον καὶ ἀγνωστοὶ εἰς τὸν πλεῖστον κόσμον. Ὁ ὄμιλος τῶν ἐκδρομῶν πάντοτε νέος καὶ ἀκμαῖος αἰσθάνεται εὐχαρίστησιν διότι τὸ δεύτερον ἤδη ὀδηγεῖ παλαιούς καὶ νέους φίλους ἐδῶ ὅπου ἐγένετο καὶ ἡ πρώτη ἐπ' αἰσίοις ἐκδρομῇ αὐτοῦ πρὸ δύο περίπου ἔτων. Οἱ νέοι φίλοι τοῦ ὄμιλου ἃς συγχωρήσωσιν εἰς αὐτὸν ὅτι παρ' ἕλην τὴν φιλοδοξίαν του δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ προσδευτικὴν ἐξέλιξιν οἷαν τὸ δράμα, ὅπερ ἔσχε τὸν τόπον τοῦτον ὡς πρώτην ἀφειτηρίαν.

ἔχει ὅμως τὴν διάθεσιν νὰ κάμῃ κατὰ τι, νὰ ἐμβάλῃ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν καὶ τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα. Χαίρει δὲ διότι ἐκ τῶν θερμότερων αὐτοῦ ὑποστηρικτῶν εἶνε τὸ ὠραῖον φύλον, ὅπερ μετὰ πολλῆς προσοχῆς πάντοτε παρακολουθεῖ τὰς διδασκαλίας. Θὰ εἶνε δ' εὐτυχῆς ὁ ὄμιλος ἂν κατορθώσῃ νὰ καταστήσῃ τρυφερωτέρας τὰς καρδίας τῶν κυριῶν καὶ δεσποινίδων, ἵνα διὰ τῆς γοιτείας ἦν πάντοτε ἀσχοῦσι δοθῆ ταχέως ἢ ἀπαρχῇ τῆς ἐπιστημονικωτέρας καὶ γενικωτέρας μελέτης τῆς Ἑλλάδος, δι' ἰδρύσεως καὶ ἄλλων ὄμιλων ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ὑποχρεώσεων διὰ τὸ μέλλον καὶ τὴν σταδιοδρομίαν τῆς πατρίδος μας.

Καὶ τώρα μὴ λησμονῶμεν ὅτι εὐρισκόμεθα εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν χώραν τοῦ Θεοῦ τῆς εὐθυμίας καὶ ὅτι καιρὸς εἶνε νὰ ἐπιδοθῶμεν ὑπὸ τὰ πεῦκα εἰς ἀπόλαυσιν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ οἴνου σπένδοντες εἰς τὸν Διόνυσον, ὑφ' οὗ τὰς διαταγὰς ἐδῶ διατελοῦμεν. Ἄς μὴ λησμονῶμεν ἐπίσης ὅτι ἐνταῦθα ἐγένετο καὶ ἐν νεώτερον δράμα ἔχων τὴν βᾶσιν τοῦ ἐν Κανῶ πασιγνώστου τοιούτου. Ἐκεῖ τὸ ὕδωρ μετετρέπη εἰς οἶνον. Ἐδῶ εἰς τὴν κοιτὶδα τῆς ἀμπέλου καὶ τοῦ οἴνου ὁ κύριος Τιμόλεων Ἡλιόπουλος προσπαθεῖ ἐπαινετῶς νὰ μεταβάλῃ τὴν πηγὴν τοῦ οἴνου εἰς πηγὰς ὕδατος.

Χαρτ. 0,21X0,14. Αἰῶνος XVIII (φ. 208).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
ΠΑΛΗΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ

Ε΄.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ 1

23

Χαρτ. 0,22X0,157. Αἰῶνος XIX (φ. 56).

1 (φ. 2α). Ἀποφθέγματα ἀνεπίγραφα.

Ἄρχ. Πέντε πράγματα εἶναι τὰ πλέον ἀνωφε) ἢ εἰς τὸν κόσμον. Μία λαμπάδα ἀναμμένη τὸ μεσημέρι . . .

Ἐν φ. 14β «Ἐκ τῶ τοῦ Γουζέλη βιβλίον». — Ἐν φ. 15α «Θάλης». — Ἐν φ. 15β «Γνωμικὰ διότιχα» [Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου] ἐν πρωτοτύπῳ καὶ νεοελληνικῇ μεταφράσει. — Ἐν φ. 21β «Τοῦ αὐτοῦ μερικά ἐκ τῶν τετραστίχων». — Ἐν φ. 28β «Παροινέσεις τοῦ αὐτοῦ κατὰ ἀλφάβητον» ἐν πρωτοτύπῳ μόνον.

3 (φ. 25α). Λαμασκηνοῦ ἀρχιερέως τοῦ Στουδίτου. συνάθροισις ἐκ τῶν παλαιῶν Φιλοσόφων, περὶ φύσεως καὶ ἰδιωμάτων τινῶν ζώων.

3 (φ. 43α). Ἐπιγράμματα.

α΄. «Εἰς αὐτάρκειαν ἀδελόν». Ἄρχ. Ἐλθὼν εἰς Αἶδην, ὅτε δὲ σαρὸν ἔνυσσε γῆρας. — β΄. «Εἰς ἰατροῦς Νικάρχου». Ἄρχ. Ὁρθῶσαι τὸν κυρτὸν ὑποσφόμενος Διότωρον. — γ΄. «Τοῦ αὐτοῦ». — δ΄. «Τοῦ αὐτοῦ». Ἄρχ. Χειρουργῶν ἔσραξεν Ἀκαστορὶδην Ἀγίλαος. — ε΄. «Αγαθίου». Ἄρχ. Ἰατὴρ τις ἐμοὶ τὸν ἐόν φίλον υἱὸν ἐπεμφεν.

Τὰ φ. 1β, 42β, 48β—56α ἀγραφα.

Ἐν φ. 1α ἀκεφαλον λεξικόν. Ἄρχ. ἀμνεῖν, θερίζειν, ἀμογητὶ γωρὶς βίας ἢ κακοπαθείας, ἀμόρρωτον, ἀθάνατον. Ὁμοίως ἐν φ. 56β. Ἄρχ. Σίγα σιῦπα ἔχ' ἀτρέμας ἡσύγως ἔγε . . . σίνα οἱ ὦν ἰδίως πέπονες, τὰ κακῶς τετραγγουρα. Τέλ. τραχίτης σκληρότης.

Ἐν φ. 56α παρενεγράφησαν τὰδε 1841 : ετος παλεο : φλεβαριου ηατερι εγυ. νικα καλογερος και ονομαστηκα Δαντηλ.

Στάχσις ἐκ χονδροῦ χάρτου.

Ἐπιστολάριον.

α΄. Ἐν φ. 3α πίναξ προσηγοριῶν εἰς ἃς διαιροῦνται αἱ ἐπιστολαί, Ἄρχ. (ἀκέφ.) Παρακλητικὴ 9. Συστατικὴ 10. Εὐχαριστικὴ 11. Φιλικὴ 12. Ἐπιτετα (φ. 3α) ἀνεπίγραφος πραγματεία περὶ τῶν εἰδῶν τῶν ἐπιστολῶν μετὰ παραδειγμάτων. Ἄρχ. Αὐτὴ μὲν οὖν εἰσι πάντα αἱ προσηγορίαι εἰς ἃς αἱ ἐπιστολαὶ διαιροῦνται· δεῖ δὲ τὸν ἀκριβῶς ἐπιτελλεῖν ἐθέλοντα, μὴ μόνον τῇ τῆς ὑποθέσεως μεθόδῳ γρηῃσθαι. Τέλ.

Ἄναξ Ἰησοῦ γῆς τε καὶ πῆλου κράτορ
γενοῦ γρηγῆος δωρεῶν σῶν, Χριστιέ μου,
τῷ βασιλεύει γράφαντι τῆνδε πυκτιδα.

β΄ (φ. 25α). Ἐπιστολαὶ ἀδελῶν, φέρουσαι μόνον τὰς ἐπιγραφὰς τοῦ εἴδους «Ἀποτρεπτικὴ», «Ἐγκωμιαστικὴ». — γ΄ (φ. 35β). «Ἐπιστολαὶ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ μεγάλου λογοθέτου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας καὶ γενικοῦ ἑρμηνέως τῆς κραταιᾶς βασιλείας». Μεταξὺ τούτων αἱ πλεῖστοι, αἱ ἐξῆς, εἰν περιλαμβανόμεναι ἐν ταῖς ὑπὸ Θ. Λιβυδιᾶ ἐκδοθείσαις τῷ 1879 ἐν Τεργέστῃ. — (φ. 35β). «Ἀνωνύμου». Ἄρχ. Ἐἰ τοῦ γέμματος, ὡς τῆς πλήμης. — (φ. 37α). «Τῷ πολυεράστῳ μοι Νικολάῳ εὐπράττειν». Ἄρχ. Ἐἰ πῶσης ἀπὸ τῶν σῶν γραμμάτων ἔξοντες. — (φ. 37β). «Τῷ αὐτῷ». Ἄρχ. Ἀντὶ τῶν ὑπερηγμένων εὐχῶν. — (φ. 38α). «Ἐωργίῳ». Ἄρχ. Τί ταῦτα, ὡς γενναῖε; — (φ. 38α). «Ἀνώνυμος». Ἐν τιμίαν ἐπιστολὴν τῆς σῆς εὐγενείας δεξάμενος. — (φ. 38β). «Τῷ πρωτεκδικῳ Χουρμούξῃ». Ἄρχ. Τῶν ὑπερηγμένων ὑπουργημάτων τὴν μνήμην. — (φ. 39β). Παύλῳ τῷ φιλεταίρῳ εὐπράττειν. Ἄρχ. Τιμητῆς τῶν πραγμάτων ἢ στέρησις. — (φ. 40α). «Τῷ αὐτῷ». Ἄρχ. Ἐὐχῆς τὴν ἐκ σώματος ἀπαλλαγὴν. — (φ. 40β). «Χουρμούξῃ δικανοφύλακι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας εὐπράττειν». Ἄρχ. Τὴν σὴν ἐνθύμως ἐδεξάμενος ἐπιστολήν. — (φ. 41α). «Δημητρίῳ Ἰουλιανῷ χαίρειν». Ἄρχ. Φέρει σοι Χριστὸς ἐκ νεκρῶν ἐγερθεῖς. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ Ἦν μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας (Χρυσάνθου περὶ ὑφρικίων, σελ. 68, ἐκδ. Βενετίας) Κ. Σάθας. βλ. καὶ Προκόπιον Μισσοπολίτην. — (φ. 41α). «Δημητρίῳ Ἰουλιανῷ χαίρειν». Ἄρχ. Διὰ τὴν ἐκ πολλῶν συγκλίσεως, ὡς γὰρ, τὴν γῶπταν. — (φ. 41β). «Τῷ αὐτῷ» (δικαιοφύλακι Χουρμούξῃ). Ἄρχ. Ἀποκρίνου, φησὶν, ἄφρονι ἐν καιρῷ. — (φ. 41β). «Τῷ πανιερωτάτῳ μητροπολίτῃ Καστορίου κύρ Διονυσίῳ». Ἄρχ. Τὴν σπάνειν τῶν γραμμάτων. — (φ. 42α). «Τῷ πρωτοσπαθαρίῳ Νικολάῳ Κωστίνῳ χαίρειν». Ἄρχ. Τὸ μέγεθος τοῦ ἀξιώματος. — (φ. 42β). «Κωνσταντίνῳ βοεβόδα εὐπράττειν». Ἄρχ. Ἰδιαίτατον ἐστὶ τῆς ὑμετέρης μεγαλοφῆς ἐποργίζεσθαι. — (φ. 42β). «Ἀνώνυμος». Ἄρχ. Καίρου ἐμοὶ χρεωκοπίας ἐνδίδωσιν. — (φ. 43α). «Κωνσταντίνῳ Δούκῃ βοεβόδα εὐπράττειν». Ἄρχ. Ἐκ πολλοῦ μέντοι γὰρ τὴν βάσκανον ἐμεμφόμεθα τύχην. — Μεταξὺ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Μαυροκορδάτου ἐν φ. 39α «Κωνσταντίνος Δούκας τῷ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ εὐπράττειν». Ἄρχ. Καὶ πρότερον ἔγωγε τὴν σὴν ἡγάμεν φιλόσοφον κεφαλὴν.

γ΄ (φ. 48α). «Ἐπιστολὴ Κριτίου φιλικὴ πρὸς τὸν Νικόλαον Καρατζᾶ ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΙΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΖ'.

ἀποδημήσαντα εἰς Βλαχίαν, ἀποκριτικῆ». Ἄρχ. Ἦκε μὲν οὖς ἐμὲ προλαβόντως, ἔπονται αἱ ἐξῆς ἐπιστολαὶ γεγραμμέναι τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ τὰ ἐν τέλει τῆς περιγραφῆς τοῦδε τοῦ κώδικος τ', ι' καὶ ια'. — (φ. 49). «Τὴν φίλην μοι αὐτῆς κορυφὴν ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος προσαγορεύω». Ἄρχ. Καὶ ἡ πόθος πολὺς, καὶ ἡ πρὸς τὸ γράφειν ἡμέτις, ἄμετρος — (φ. 50α). Τὴν σοφολογιότητά της ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος ὑπερήδιστα προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἀπορῶ εἰς τὸν ἄπλοστον καὶ ἀκίβδηλον φίλον κῆρυον Δοσίθεον. — (φ. 50α). «Τὴν ὑμετέραν σοφολογιότητα ὀλοφύχως ἀσπαζόμενος ἡδιστα προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦ μεταποιήσεις, ὡς φαίνεται, γίνεται αἰτία τῆς ἀπολογίας — (φ. 51β). «Τῆς ὑμετέρας σοφολογιότητος αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῇ μου τῇ ψυχῇ μετὰ τοῦ διακαοῦς πόθου κατασπαζόμενος προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦ πόθος, ὃ ἤδον ἄνυπέρβλητος.

δ' (φ. 52α). Σημειώματα τινα χρήσιμα ἐκ διαφόρων συλλεχθέντα ἐπιστολῶν καὶ συγγραμμάτων, ἐν οἷς συμπεριέχονται καὶ τινες ἐπιστολαί». Ἀποφθέγματα καὶ φράσεις. Αἰ σ υ μ π ε ρ ι ε χ ὄ μ ε ν α ἰ ἐπιστολαί, ἀποσπάσματα ὡς τὸ πλεῖστον, πλὴν ἄλλων ἀνωνύμων εἶνε τῶν τοῦ *Συνεσίτου*, *Τσιδώρου [Πηλουσιώτου]*, *Λιβανίου*, *Βασιλείου τοῦ μεγάλου*, *Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου*, *Μακαρίου τοῦ Πατρίου*.

ε'. (φ. 55α). Ἐπιστολαὶ πλήρεις ἀνεπίγραφοι αἱ ἐξῆς (1 (φ. 55α). Ἄρχ. Διεδώθη ἐνταῦθά τις φήμη. — 2 (φ. 55β). Ἄρχ. Τὰ πάντα αὐτῆς γράμματα περιχαρῶς ἐδεξάμην. — 3 (φ. 55β). Ἄρχ. Χαρᾶς ὅτι πλείστως τὴν ταπεινὴν μου ἐνέπλησε ψυχὴν ἐλλόντα τὰ εὐγενῆ αὐτῆς γράμματα. — 4 (φ. 56α). «Τὴν ἐλλόγιμον αὐτῆς κορυφὴν ἀδελφικῶς καὶ ὀλοφύχως ἀσπαζόμενοι, καμποθῆτως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω». Ἄρχ. *Περιτρούλοι καὶ περιέποι τὸ θεῖον*. — 5 (φ. 56β). Ἄρχ. Ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστάς. — 6 (φ. 57α). «Τὴν ἐλλόγιμον καὶ τριπόθητον αὐτῆς κορυφὴν πόθῳ ἀκμάζαντι καὶ ἰερῷ φιλήματι περιπτυσσόμενος προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἄρα σὺ εἶ ἐκεῖνος ὃς () ὃ φίλιαν εἰδώς. — 6 (φ. 58α). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον πανιερότητα, δουλικῶς προσκυνῶ, σὺν τῷ μεθ' ὄσης μου τῆς εὐλαβείας ἀσπασμῷ τῆς σεβασμίας μοι δεξιᾶς». Ἄρχ. Ἀναλογιζόμενος δεσπότη μου τὴν οὐκ ἐδανότητά μου. — 7 (φ. 58β). Ἄρχ. Οὐ λανθάνοι σε, ὡς ἐγ' ὄμαι τὸ πάλαι ποτὲ σοὶ αἰτηθέν. — 8 (φ. 58β). Ἄρχ. Ἀσμενος καὶ ὑπελαίς, (ὡς φασί), ταῖς χερσί. — 9 (φ. 59α). Ἄρχ. Κομισάμενος τὴν παρ' αὐτῆς μοι ἀποσταλέσαν. — 10 (φ. 59β). Ἄρχ. Πάλιν τὰ ἀσύγκλωστα κλιθεὶν πειρᾶς. — 11 (φ. 70α). «Τὴν ὑμετέραν περιπόθητον ἱερολογιότητα, ἀκορέστῳ διαθέσει ψυχῆς μου ἀσπαζόμενος, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἰσχύροπον ἔγουσα τὴν ἔμφυτον καλοκάγαθίαν. — 12 (φ. 70β). Ἄρχ. Εἰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀφόρητον ἢ σὴ διάζευξις. — 13 (71α). «Τὴν μυριοπόθητόν μοι κορυφὴν, ἀκορέστῳ πόθῳ κατασπαζόμενος, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν ἡ θεία πρόνοια διασώζει. — 14 (φ. 71β). Ἄρχ. Δεξάμενος τὰ πολυεραστά σου γράμματα. — 15 (φ. 72α). «Ἐπιστολῇ δόμνης ἰκετικῆ ἑλέους χάριν». Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν εὐσεβιστάτην ἐκλαμπρότητα δουλικῶς προσκυνούντως ταπεινῶς προσαγορεύομαι. Δεόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ. Ἐν τέλει Ἰωάννης Ἰωάννης. — 16 (φ. 73α). Ἄρχ. Οἱ τῷ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικῷ θρόνῳ ὑποκαίμενοι ἱερωτάτοι μητροπολίται καὶ ὑπέρτιμοι. Ἐγκύκλιος περὶ ἀποστολῆς. — 17 (φ. 74β). *Σκοπελιτῶν* ἀναφορὰ πρὸς αὐθέντην. Ἄρχ. Ἐκαστος ὅπου σῴζεται ἐκεῖ καὶ προστρέχει. — 18. *Κατοίκων Μηθύμνης* ἀναφορὰ ἀχρόνιστος πρὸς τὸν πα-

τριάρχη καὶ τὴν σύνοδον, μένουσα ἀτελής. — 18 (φ. 75α). «Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ». Χρῆστικὴ ὁμολογία περὶ λήψεως γρ. χιλιάδων Ν: διὰ γοῆσιν τοῦ Κοινοῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Πολιτείας τῶν Κυθωνιῶν ἐπὶ ἔτησιρ τόκῳ 14 εἰς παρὰ τοῦ Κυρίου Νικηταρίου Ἀρχιεπισκόπου τοῦ ἁγίου Χαλκηδόνα. — 19 (φ. 75β). «Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ». Ὁμολογία τῶν προεστώτων τῶν Κυθωνιῶν τῆ 30 ὁβρίου 1833 περὶ ἐξετάσεως χρέους πρὸς τὸν πανιερώτατον ἀρχιερέα Δ. . . Κύριον Ν. γροσίων 15.000 δανεισθέντων πρὶν τῆς καταστροφῆς. — 20 (φ. 76α). *Ἰγνατίου Βλαχίας* Λόγος εἰς τοὺς μαθητὰς «μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Λυκαίου καὶ τῆς φιλογικῆς ἐταιρείας». Ἐν τέλει αὐτῶν Ἰουλίου ζ'. Ἐν Βουκουρεστίῳ κατὰ τὸ Λύκαϊον. Καὶ Ἐγγραφή κατὰ τὸ 1813 : Ἰανουαρίου 6. — 21 (φ. 78α). Κωνσταντινούπολις. Ἐπιστολὴ πατριαρχικὴ πρὸς Χίους περὶ τῆς μεταορθόδοξου τοῦ ἐκείσε φιλολογικῆς σχολείου. *Γερεμίας* ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέος Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης». Ἄρχ. Τιμιώτατοι προστάταις καὶ Δημογέροντες τῆς πολιτείας Χίου. Ἐν τέλει αὐτῶν Ἀβροῦστου κ'. Ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης ὑμῶν. Ἐν τῇ κάτω ᾄδῃ τοῦ φ. 78 : Ἐδημοσιεύθη ἐν Λοδίῳ Ἐρμῆ Ἰόμῳ Α'. Κ. Σάβας. Ἐπεταί (φ. 80.) ἄλλη χειρὶ λόγος πρὸς νεανίσκους περὶ φυσικῆς ἱστορίας ἢ φυσιολογίας. Ἄρχ. Διτιμῶς φίλτατοι νεανίσκοι ἐρευνῆσαι δυνάμεθα τὰ περὶ ἡμᾶς αἰσθητὰ ταῦτα ὄντα.

ε' (φ. 81α). *Καίσαρος* Δαπόντε «Κανὼν ἐν ᾧ περιέχεται τὰ πλέον ἀξιόλογα πράγματα τῆς οἰκουμένης, καὶ τί ἐκλεκτὸν πραγμα εὐγάζει κάθε τόπος, συνθεμένα μὲ καλὴν τάξιν».

ς' (φ. 83β). *Ἀδελφου* Ἐπιστολαί. 1 (φ. 83β). «Τῷ πατριάρχῳ Γρηγορίῳ ἀπὸ κόσμου». Ἄρχ. Ἦν ἄρμονον τετέλεκα (παναγιώτατε δεσποτα). — 2 (φ. 83β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Μετ' ὀλίγης ἡμέρας, ἐλθὼν πάσσει συσχεθεὶς δεινυτάτοις (παναγιώτατε δεσποτα). — 3 (φ. 84α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Οἱ τὴν ἐπ' οὐρανὸν ἀπανταγοῦ διαυγάζοντες. — 4 (φ. 84β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δεινοπαθῶν, καὶ δύο ἰατροὺς προσκαλεσάμενος πρὸς ἑαυτὸν. — 5 (φ. 85β). «Τῷ αὐτῷ». Ἄρχ. Ἐν ταῖς δυσὶν ἐπιστολαῖς σου διπλοσῶς με εὐφρανάς. — 6 (φ. 86α). Ἐπιστολὴ τῷ αὐτῷ περὶ τινὸς ζητήματος». Ἄρχ. Ἀμυθητῶ εση χάρις ἐδεξάμην τὸ φιλικὸν αὐτῆς γράμμα. — 7 (φ. 87β). «Πρὸς τὸν πατριάρχῳ Προκόπιον ὄντα ἐξόριστον ἐν τῷ Ὄρει». Ἄρχ. Πολλάκις ἠρευνῆσα (παναγιώτατε δεσποτα).

ι' (90α). Ἐπιστολαὶ ἠγεμόνων Οὐγγροβλαχίας καὶ πρὸς αὐτοὺς. — 1 (φ. 90α). «*Ἰωάννης Νικόλαος Πέτρος Μαυρογένης* βασιβόδας ἐλέῳ Θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡμεμῶν πάσης Οὐγγροβλαχίας». Ἄρχ. Πανιερώτατε καὶ θεοπρόβλητε μητροπολίτα τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνας κύριε Παρθένιε. Ἐν τέλει ἀψπσ'ω τῆς πανιερότητος δόξης ὃ κατὰ πνεῦμα υἱός. — 2 (φ. 90β). *Παρθενίου Χαλκηδόνας*. «Ἀπάντησις». Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν θεοσεβιστάτην ὑψηλότητα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας εὐχόμενος καὶ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀσπαζόμενος, ἀκριβῶς προσαγορεύω. Δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ. Ἐν τέλει τῆς ὑμετέρας μεγαλοπρεπεστάτης ὑψηλότητος πρὸς θεὸν διάπυρος εὐχέτης καὶ ὅλης εἰς τοὺς ὁρισμοὺς πανευδαίμωνως. — 3 (φ. 91α). *Ἰωάννου Νικολάου Πέτρος Μαυρογένους*. Ἄρχ. Πανιερώτατε καὶ θεοπρόβλητε μητροπολίτα τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνας κύριε Παρθένιε. — 4 (φ. 91α). *Παρθενίου Χαλκηδόνας* πρὸς Ἰωάννην Νικόλαον Πέτρον Μάυρογένην. Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν θεοσεβιστάτην ὑψηλότητα. . . ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Δεόμενος τοῦ πανα-

γάθου θεοῦ. — 5 (φ. 92). «Ἐν ταῖς ἑορταῖς πλησιαζούσαις, παρὰ τοῦ αὐθέν-
του» [Ἰωάννου Νικολάου Πέτρου Μαυρογένους]. Ἄρχ. Πλησιαζουσῶν ἤδη
τῶν κοσμοκαρμωσύνων ἑορτῶν. — 6 (φ. 92α). Ἰωάννης Νικόλαος Ἄρχ. Πανιε-
ρώτατε καὶ θεοπρόβλητε μητροπολίτα τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Χαλκηδόνος. — 7 (φ.
92β). Παρθενίου Χαλκηδόνος «Ἀπόκρισις τοῦ ὑπισθεν». Ἄρχ. Δεόμενος τοῦ
παναγάθου θεοῦ μετὰ τῆς διαυθεντικῆς τῆς ἀδείας. — 8 (φ. 92β). Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν
αὐτόν. «Τὴν ὑμετέραν θεοσεβειότητα ὑψηλότητα ἐξ ὕλης ψυχῆς καὶ καρ-
δίας εὐχόμενος υπερῆδιστά τε προσαγορεύειον πατρικῶς κατασπαζομαι». Ἄρχ.
Δεόμενος τοῦ παναγάθου θεοῦ ὅπως περιφρουρῆ. — 9 (φ. 93α). Ἰωάννης Νικό-
λαος Πέτρου Μαυρογένους βοεβόδα ἐλέω θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης
Ὀυγκροβλαχίας». Ἄρχ. Ὅσιοι λογιώτατε διδάσκαλοι τῆς ἐν Σίφνῳ σχολῆς κῆρ Μισαήλ.
— 10 (φ. 93α). [Μισαήλ διδασκάλου Σίφνου] πρὸς Ἰωάννην Νικόλαον Πέ-
τρου Μαυρογένην. Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ χριστιανικώτατε αὐθέντα,
καὶ ἡγεμῶν μεγαλοπρεπέστατε πάσης Μολδοβλαχίας. Τῆς ὑμετέραν θεοφρο-
νητικὴν καὶ μεγαλοπρεπέστατην ὑψηλότητα. Ἐν τέλει Ταπεινὸς πρὸς θεὸν εὐχέτης καὶ
διάπυρος. — 11 (φ. 94β). Ἰωάννης Μιχαὴλ Κωνσταντίνου Σουτσοῦ βοεβόδα
ἐλέω θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης Ὀυγκροβλαχίας». Ἄρχ. Ἐξοχώτατε
ἄρχων ἱατρῆ κυρίως () ἡμέτερε προσφιλέστατε. — 12 (φ. 94β). Ἐτέρα. Ἄρχ. Δια-
φυλάττοι αὐτὴν τὸ θεῖον. — 13 (φ. 94β). Ἰδοῦ καὶ δόμνης ἐπιστολή. Ἄρχ. Τῆς
μεγίστης καὶ ἐξοχώτης ἐν ἱατροῖς κυρίως. Ἐν τέλει ἑὸν Σεβαστῆ Καλλιμάχη
δόμνα τῆ τιμιωτάτη καὶ εὐγενεστάτη, ἀρχοντίσση () κυράϊσα () ἡμετέρα προσφι-
λέστατη εὐτυχῶς. — 14 (φ. 95α). Παρὰ ἀρχοντίσεως πρὸς δόμναν. Ἄρχ. Τὴν
ὑμετέραν εὐσεβειότητα ἐκλαμπρότητα ταπεινῶς προσκυνῶ ἀσπαζομένη τῆν ἐκλαμπρον αὐ-
τῆς δεξιάν. Δεομένη τοῦ ἁγίου θεοῦ ὅπως περιέτη καὶ διαφυλάττη αὐτήν. Ἐν τέλει
τῆ ἐκλαμπρότατη καὶ εὐσεβειότητα δόμνη, πάσης Ὀυγκροβλαχίας κυρίως κυρίως Σεβαστῆ
Καλλιμάχη εὐδαιμόνως. — 15 (φ. 95β). Πρὸς αὐθέντην. Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν με-
γαλοπρεπέστατην ὑψηλότητα προσηκόντως προσκυνῶ. Δεόμενος ἐκτενῶς τοῦ παντοκράτορος
θεοῦ. — 16 (φ. 96α). Ἀνεπίγραφος. «Τὴν ὑμετέραν θεοσεβειότητα ὑψηλότητα
μετὰ τῆς ὑφειλομένης ὑποκλίσεως, καὶ δουλικῆς ταπεινώσεως προσκυνῶ». Ἄρχ. Τοῦ τῶν ὄλων θεοῦ ἑλοφύχως κατ' ἄφειλὴν δεομαι. — 17 (φ. 96β). Ἀνεπίγρα-
φος. «Τὸ ὕψος τῆς ὑμετέρας θεοσεβειότητας καὶ περιβλέπτου μεγαλειότητος
μεθ' ὅσης δουλικῆς ὑποκλίσεως καὶ τοπεινότητος προσκυνῶ». Ἄρχ. Τὸ ἐκλαμ-
προν καὶ προσκυνητὸν μοι γράμμα της. — 18 (φ. 97β). Ἐπιστολή πεῖζαδὲ πρὸς αὐ-
θέντην. Τὴν ὑμετέραν θεοφρονητικὴν ὑψηλότητα ὡς εἰκὸς προσκυνῶ. Ἄρχ.
Δεόμενος τοῦ ἁγίου θεοῦ ὅπως περιφρουρῆ. — 19 (φ. 98α). Πατριαρχικὴ πρὸς τὸν
αὐθέντην. Ἄρχ. Εὐλαβέστατε, ὑψηλότατε καὶ χριστιανικώτατε αὐθέντα. 20 (φ. 98β).
Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δεόμενος τοῦ ἁγίου θεοῦ ὅπως περιέτη καὶ περιφρουρῆ αὐτήν. —
21 (φ. 99α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ὑψηλότητός της ἀνγκυῶντες. —
22 (φ. 99α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Ἐμαθὸν τοὺς πανευτυχεῖς ἐκτελεσθέντας τιμίους γά-
μους τῆς εὐγενείας της. — 23 (φ. 99β). Ἀρχιερεὺς πρὸς αὐθέντην. Τὴν ὑμετέραν
μεγαλοπρεπέστατην ὑψηλότητα ταπεινῶς ἐν Κυρίῳ εὐχόμενος υπερῆδιστα προς-
αγορεύω. Ἄρχ. Τῆς ἐξ ὕψους εὐμενείας δεόμενος. Τέλι. Τῶ ὑψηλοτάτω, γαληνοτάτω
καὶ μεγαλοπρεπέστατω αὐθέντι καὶ ἡγεμόνι πάσης Ὀυγκροβλαχίας κυρίως κυρίως Ἰωάννη
Ἀλεξάνδρου Σκαρδάτω Γκίκα βοεβόδα πανευδαιμόνως. — 24 (φ. 100α). Παρὰ ἀρχιε-

ρέως πρὸς δόμναν. Τὴν ὑμετέραν εὐσεβειότητα ἐκλαμπρότητα ἑλοφύχως
εἶχαμαι. Ἄρχ. Δεόμενος τοῦ ἁγίου θεοῦ ἵνα διατηρῆ αὐτὴν ἐν ὑγείᾳ. Τέλι. Τῆ ἐκ-
λαμπρότατη καὶ εὐσεβειότητα δόμνη πάσης Ὀυγκροβλαχίας κυρίως κυρίως Ταπεινῶς πανευ-
δαιμόνως. — 25 (φ. 100α). «Εἰς αὐθέντην. Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ χρι-
στιανικώτατε αὐθέντα καὶ ἡγεμῶν μεγαλοπρεπέστατε τῆς ὑψηλοτάτης αὐ-
θεντίας Ὀυγκροβλαχίας». Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν θεοσεβειότητα ὑψηλότατη. Τέλι. Τῶ
ὑψηλοτάτω, εὐσεβειότητα καὶ μεγαλοπρεπέστατω αὐθέντι καὶ ἡγεμόνι πάσης Ὀυγκροβλα-
χίας κυρίως κυρίως Ἰωάννη Μιχαὴλ Κωνσταντίνου Σουτσοῦ βοεβόδα ἐνδόξως καὶ πανευ-
τυχῶς. — 26 (φ. 100β). Ἰωάννης Ἀλεξάνδρος Ἰωάννου Ὑψηλάντου ἐλέω θεοῦ
αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης Ὀυγκροβλαχίας». Ἄρχ. Πανιερώτατε καὶ θεοπρό-
βλητε μητροπολίτα τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Κυζίκου κύριε Ἀγάπιε, τὴν πανιερότητά
σου εὐλαβῶς προσαγορεύομεν, ἀσπαζόμενοι τὴν ἱεράν αὐτῆς δεξιάν. Ἄρχ. Ἐν καὶ δια-
φυλάττοι τὸ θεῖον. — 27 (φ. 101α). Τῶ θεοσεβειότητα ὑψηλοτάτω καὶ μεγαλο-
πρεπέστατω αὐθέντι καὶ ἡγεμόνι πάσης Ὀυγκροβλαχίας κυρίως κυρίως Ἰωάν-
νη Ἀλεξάνδρου Ἰωάννου Ὑψηλάντη βοεβόδα δουλικῶς. Μόνον ἡ ἐπιγραφή
αὕτη. — 28 (φ. 101α) Γρηγορίου Γκίκα βοεβόδα ἐπιστολή πρὸς τὸν κύρ Παῖ-
σιον, καὶ μετῆτα διὰ ἕνα Ἱερομόναχον διδάσκαλον εἰς ἀρχιερωσύνην.
Ἰωάννης Γρηγοράσκος ἐλέω θεοῦ αὐθέντης πάσης Μολδοβλαχίας». Ἄρχ.
Παναγιώτατε καὶ θεοφρονητε δέσποτα, καὶ οἰκουμενικῆ πατριάρχου κύριε κύριε Παῖσιε.
— 29 (φ. 102α). Τοῖς μακαριωτάτοις καὶ ἀγιωτάτοις, τῶ τε Πάπα καὶ πα-
τριάρχῳ τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Αἰγύπτου κυρίως κυ-
ρίως () καὶ τῶ τῆς μεγάλης Θεουπόλεως Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς
καὶ τῶ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ πάσης Παλαιστίνης, Συρίας τε
καὶ Ἀραβίας κυρίως κυρίως () τοῖς ἐν Χριστῶ τῶ θεῷ σεβασμοῖς ἡμῶν
πατράσιν εὐλαβῶς». Ἄρχ. Καὶ τὸ δίκαιον ἀπαιτεῖ, εὐμένεστατέ μου δεσπότη. Ἀνυ-
πόγραφος. — 30 (φ. 102α). Ἰσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρὸς τὸν μακαρίτην
Ἀλεξάνδρου Γκίκαν σιλλέντος ὑβασίου παρὰ τοῦ ποτε Κριτίου διὰ τὴν
ἀδικίαν τοῦ ὀφρικόλου του. Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν εὐσεβειότητα ἐκλαμπρότητα ταπει-
νῶς προσκυνῶ. Κύριος ὁ θεὸς νὰ τὴν διαφυλάττη ἐν ὑγείᾳ διηνεκεῖ. Τέλι. τῆς εὐσεβειότη-
της αὐτῆς ἐκλαμπρότητος μικρὸς δοῦλος ὁ μέγας ἐκκλησιάρχης Κριτίας.

ἡ' (φ. 104α). Ἐπιστολαὶ ἄλλων, αἱ πλεῖστα ἀδύλων. — 1 (φ. 104α). Ἀνε-
πίγραφος. «Τὴν πανιερότητά της φιλήματι ἀδελφικῶ κατασπαζόμενοι, ἡδέως
προσαγορεύομεν». Ἄρχ. Ὁ τῶν ὄλων κύριος διαφυλάττοι αὐτὴν ἐν ὑγείᾳ. — 2 (φ.
104β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν θεοκόσμητον, καὶ σεδαμίαν μοι πανιερό-
τητα χροαστικῶς προσκυνῶ. — 3 (φ. 105α). Ἀρχαὶ καὶ φράσεις ἐπιστολῶν. — 4 (φ.
105α). Ἀνεπίγραφος. «Τὴν ὑμετέραν εὐεργετικώτατην μοι εὐγένειαν γονυ-
πετῶν προσκυνῶ, κατασπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν τιμίων αὐτῆς ποδῶν». Ἄρχ.
Δύω εἰσι τὰ ἄχρη τοῦδε δεινῶς με κατατῆκοντα. Τέλι. Ὑμετέρας εὐεργετικώτατης μοι εὐ-
γενείας ταπεινὸς καὶ εὐπαιθὲς δοῦλος Γεώργιος. Τῶ εὐγενεστάτω ἄρχοντι καὶ ἐπιτρόπῳ
τῆς κατὰ Σίφνον σχολῆς κυρίως κυρίως Γεωργίῳ Γρυπάρῃ, τῶ εὐεργετικώτατω μοι προσ-
κυνητῶς δ. (φ. 106α). [Γεωργίου Γρυπάρῃ]. Τὴν ἡμετέραν σεβασμιωτάτην μοι
πανιερότητα εὐλαβῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος πάθῳ ἐλαφικῶ τὴν πανίερον
αὐτῆς δεξιάν. Ἄρχ. Ἦτινι καὶ δωρησικὸ ἢ τοῦ Ὑψίστου θεοῦ πανοθενιστάτη δε-
ξιὰ. Ὑπογεγραμμένος Γεώργιος. — 6 (φ. 106β). Τῶ πανιερωτάτω ἀρχιεπι-

σκόπη κυρίω κυρίω Μελετήω τῷ σεβασμιωτάτῳ μοι δεσπότῃ, καὶ ἀγίῳ γάρροντι δουλικῶς». Ἄρχ. Τὴν ὑμετέραν ἔλλογιμοτάτην καὶ τιμαλφεστάτην μοι θεοφιλέ, κερυφῆν, ὅλω θυμῷ περιπτυσσόμενος, ἀκριβῶς προσκυνῶ. — 7 (φ. 107α). «Τὴν μυριοπόθητόν μοι αὐτῆς πανιερότητα ἀδελφικῶς προσκυνῶ, καὶ ὑπερήδιστα προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν καὶ διαφυλάττοι ὁ ἅγιος θεὸς ἐν ὑγείᾳ διηγεῖται. Ἐν ταύτῃ καὶ τὰδε γὰρ θεῖα διὰ κινήσεως ἐκλογῆς, καὶ κανονικῶν ψήφων ἀφῆρασαν ἡμᾶς προδιέδοσαν εἰς τὸν θρόνον τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Κυζικου. — 8 (φ. 107β). «Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστόν μοι ὀσιολογιότητα ταπεινῶς ἀσπαζόμενος, παμποθήτως προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν καὶ διαφυλάττοι μοι τὸ κρείττον ἀκριβῶς ἐξομώμενον. Ἐν ταύτῃ καὶ τὰδε ἀπ' αὐτοῦ εἰς Ἀδριανῶν ἔλθον. ἐν μόνον ἀγαπητόν της ἐξομώμενον. εἰς αὐτὸν μαθὼν τὴν εἰς τὸν ἅγιον πρῶτον Σηλυβρίας ἀποκατάστασίν της, ἀπέχρησα εἰς ἐκεῖνο. — 9 (φ. 108β). «Τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην μοι πανιερότητα ἀδελφικῶς προσκυνῶ, καὶ ἡδέως προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἀγαλλῶ πρό πολλοῦ, καὶ μάλιστα κατ' ἀργῶς τοῦ ἐκ μεταθέσεως προδιδοσμοῦ της εἰς τὸν ἁγιώτατον θρόνον τῆς μητροπόλεως Χαλκηδόνος. 10 (φ. 108β). «Τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην μοι πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, καὶ σεβασμιῶς ὡς εἰκὸς προσαγορεύω». Ἄρχ. Περιφρουροῖς, καὶ διαφυλάττοι μοι αὐτὴν τὸ κρείττον. — 11 (φ. 109α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Τὴν ἀπὸ κατ' τοῦ παρελθόντος, πρόσκυνητήν της ἡμετέρας ἐνεχειρίσθη. Κατωτέρω εὐχαριστιῶ τῆ σεβασμιότητι της. — 12 (φ. 109β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δέομαι τοῦ Κυρίου καὶ θεοῦ ἡμῶν ὅπως περιφρουρῆ αὐτὴν ἐν ὑγείᾳ διηγεῖται. . . . εἰς τὸν αὐτῶν τοῦ ἐν συγγαγῶν τῆ ὑμετέρας πανιερότητι. . . — 13 (φ. 110α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δέομαι ὁλοψύχως τοῦ ἁγίου θεοῦ ἡμῶν τοῦ περιφρουρεῖν. . . . δύναται μαθεῖν θέουσα παρὰ τοῦ κυρίως Ἀθανάσιον Κυραζόγλου. . . — 14 (φ. 110β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Ἐπαίνετή πολλά, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, ἢ συνήθεια. . . πρὸς τὴν αὐτῆς σεβασμιότην μοι πανιερότητα. . . — 15 (φ. 111α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Ἄν ἐκ τῆς τῶν ταπεινῶν γραμμάτων μου συγγείας. . . μετὰ τὰς φανεράς ἐνδείξεις τῆς περὶ ἐμὲ δεσποτικῆς εὐνοίας. — 16 (φ. 112α). «Τὴν περιπόθητόν μοι καὶ προσφιλεστάτην αὐτῆς πανιερότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν καὶ διαφυλάττοι μοι Κύριος τὸ εἶπω. — 17 (φ. 112β). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον πανιερότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος, ὡς ἡδιστα προσαγορεύω, καὶ ἀκριβῶς προσκυνῶ». Ἄρχ. Ἦν πρό καιροῦ εἶδης τῆς πανιέρου αὐτῆς μεταθέσεως ἐπὶ τὸν τῆς Χαλκηδόνος ἱερὸν θρόνον. — 18 (φ. 113β). «Τὴν σεβασμιῶν μοι αὐτῆς πανιερότητα κατασπαζόμενος ἀδελφικῶς, ὑπερήδιστα προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν ἀπὸ κατ' τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου γεγραμμένη ἀδελφικῆ αὐτῆς ἐπιστολῆς. — 19 (φ. 114α). «Τὴν πανιερότητα της ἀδελφικῶς καὶ αὐθιγῶς ἀσπαζόμενος, ὡς ἡδιστα προσαγορεύω». Ἄρχ. Τὸ ἀπὸ γεγραμμένον ὡς ἡμᾶς σταλὲν ἀδελφικὸν αὐτῆς δεξιόμενος. — 20 (φ. 114β). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον, καὶ σεβασμιῶν μοι αὐτῆς πανιερότητα υἱκῶς προσκυνῶ, μεθ' ὕσης μου εὐλαβείας καταφιλῶν τὴν ἁγίαν, καὶ θεοφόρον αὐτῆς χεῖρα». Ἄρχ. Καιρὸς τοῦ σιγῆν, καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν. — 21 (φ. 115α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Ἦν μοι διατηρηθεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἐξ ὕψους δυνάμεως, Ἐν τῇ καθωμίλημένῃ. Ἐν ταύτῃ καὶ τὰδε τοὺς περισπασμοὺς καὶ τὰς καθημερινὰς φροντίδας ὅπου δοκιμάζω εἰς τὸν ἐνταῦθα δυστυχῆ τόπον, μέσον εὐρισκόμενος τῶν κύκλω καθιστομένων βαρῶν. Τέλλ. μετὰ τὸ νὰ ἐξέλθω τελείως τὰς συνηθείας καὶ τελεμαπέλικια τῆς Πό-

λεως, καὶ ἐγενόμενον ὅλων Προμηθεῖος καὶ γουριάτης, καθ' ἐκάστην χωρικῆς συναναστροφόμενος ἀκριβῶς ἐγγύσθητος τοῦ καιροῦ κτλ. — 22 (φ. 115β). «Τὴν σεβασμιῶν μοι αὐτῆς πανιερότητα προσκυνῶ, ἐν ὑποκλίσει τὴν ἱερὰν δεξιάν της ἀσπαζόμενος». Ἄρχ. Ἀνάγκη οὐδὲ θεοὶ μάγονται. Τέλλ. Τῆς ἱερᾶς ὑμῶν πανιερότητος ὁ ὑποκλιέσθαιος Διονύσιος ὁ Πλαταμῶνας. «Τῷ πανιερωτάτῳ καὶ ὑπερήδιστῳ μητροπολίτῃ ἀγίῳ Κυζικου κυρίῳ κυρίῳ Ἀγαπίῳ, τῷ σεβασμιῳ δεσπότῃ προσκυνητῶς». — 23 (φ. 116α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Παρακαλῶ θερμῶτα τὴν ἐπιτάχου μοι εὐγενῆ περὶ ἐμὲ δεσποτικῆν διαθήσειν. — 21 (φ. 116α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Ἦν καταστάσης νυκτὸς τῆς κυκλικῆς ἐναυσίου ἡλικικῆς περιπέλειος. . . . τὰς ὑπερδομένας ἀπαραιτήτως προσκυνῆσαι μοι νὰ ἀποδώσω τῷ σεβασμιωτάτῳ μοι δεσπότῃ καὶ ἁγίῳ γέροντι. — 25 (φ. 116β). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δύο σεβασμιῶν μοι ἱερὰ κτύπος γράμματα. — 26 (φ. 116β). Δύο βραχεῖαι ἐπιγραφαὶ ἐπιστολῶν. — 27 (φ. 116β). Ἄρχ. Ἦν περιφρουροῖς καὶ σκέποι ἢ ἀγαθόδοτος πρόνοια. — 28 (φ. 117α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Παρακαλῶ καὶ αὐθιγῶς τὴν ὑμετέραν πανιερότητα. — 29 (φ. 117α). «Τὴν ὑμετέραν σεβασμιῶν μοι πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ». Ἄρχ. Περιφρουροῖς καὶ περιέποι αὐτὴν ὁ πῶν ὅλων θεός. — 30 (φ. 118α). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον πανιερότητα ἀδελφικῶς, ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενος, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἦν καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ θεοῦ διαφύλαξιν. — 31 (φ. 119α). «Τῷ πανιερωτάτῳ, καὶ θεοπρόβλητῳ μητροπολίτῃ ἀγίῳ Ἀρτίῳ κυρίῳ κυρίῳ Μικαρίῳ τῷ ἐν Χριστῷ ἀγαπητῷ μοι ἀδελφῷ καὶ λίαν περιπόθητῳ ἀσπασίως». Ἄρχ. Τὴν σεβασμιῶν μοι αὐτῆς πανιερότητα δουλικῶς προσκυνῶ, ὡς ἀδελφῶς ταπεινῶς ἐν Κυρίῳ προσκυνῶ. Ἦν καὶ διαφυλάττοι ἢ θεῖα πρόνοια ὑγείᾳ μακρόθεν. — 32 (φ. 119α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Δυσκόλως βίβλια ἔθελα τῷ συγγεμῶν ἐπὶ τῆ μεγάλῃ τοῦδε πρὸς αὐτὴν σιωπῇ μοι, καὶ οἱ συγγνωμονικώτατοι πῶν δικαστῶν ἀπαραιτήτως ἔθελον μετὰ κατεδί- (sic) ἔνεκα ταύτης ἀλλῶς τε καὶ εἰδότες τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἐξ ἀρχῆς πρὸς ἐμὲ εὐνοίας δὲν εἶναι ἕμῳς, πέπεισμαι ἀσφαλῶς ἀπαραιτήτως οὕτω καὶ δυσδυσώπητος ὁ σεβασμιώτατός μοι δεσπότης ἅγιος Χαλκηδόνος. Κατωτέρω διὰ τοῦτο ὑπερβαίνον τὴν κατὰ μέρος περιγραφὴν τῶν, οἷς προσκλαίω καθ' ἐκάστην ἀφροσύνην δεινῶν, ἀφίνοινας τὸ, νὰ ἐκτραγωδῶ τὴν ἀθλιωτάτην μοι κατάστασιν, καὶ τὴν ἐντελῆ ἐρημίωσιν τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς. — 33 (φ. 120α). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον καὶ ἐν Χριστῷ μοι σεβασμιῶν πανιερότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος ὡς εἰκὸς προσκυνῶ». Ἄρχ. Ἦν μοι καὶ περιέποι ὁ πῶν πάντων θεός ἐν ὑγείᾳ. . . . ἐν ἔγγραφῳ κωλυόμενος ἀπὸ διαφόρους φρονιδοῦ τῆς δυστυχῆς μου πρηνείας καὶ τοῦ αὐτῆς βαρυτάτου γέλας. — 34 (φ. 121α). «Τὴν ὑμετέραν θεοπρόβλητον πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ σὺν τῷ Χριστῷ ἀνάστη τῷ σωτηρίῳ προσρήματι». Ἄρχ. Ἐπιλαμψάτης ἔζη τῆς λαμπροφύρου καὶ κοσμογαροσύνης ἡμέρας. . . . φθάνοντος ἔζη τοῦ καιροῦ, ὅπου κατ' ἔτος δι' ἐπιστολῶν μου ἐξαποστέλλω τὰ διαφορέματά μου. — 35 (φ. 122α). Ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Αὐτὸ ὅπου κάμνω ἐγὼ εἶναι βεβαιώτατα ἀνοήσια, τὸ νὰ γράφω μετὰ τοσούτων ὑπέρους, γωφίς νὰ λάβω ἀδειάν της δεσποτικῆς. — 36 (φ. 122α). Ἀνεπίγραφον ἀπόσπασμα. Ἄρχ. Ὁ δούλος της ἀνακαλύπτω τὰ πάντα εἰς τὴν μεγαλήνοιαν τοῦ δεσπότη μου. — 37 (φ. 122α). Ἀνεπίγραφον ἀπόσπασμα. Ἄρχ. Πρὸς τοῖςδε πᾶσι παρακαλῶ νὰ προσταθῆ ὁ οἰκονόμος μετὰ δεσποτικῆν σφοδρῶν ἐπιστολῆν ἐπαπειλητικῆν καὶ τῶν ἐναντίων προσημαντικῆν, ὅπως φέρεται κατὰ τὸ εἰκὸς πρὸς ἐμὲν τὸν ἀρχιερέα του. — 38 (φ. 122β). «Τὴν σεβασμιωτάτην μοι

αὐτῆς πανιερότητα μεθ' ὑποκλίσεώς μου τῆς δουλικῆς προσκυνῶ, κατασπαζόμενός μοι τὴν ἱερὰν μοι δεξιάν της γονυκλιτώσ». Ἀρχ. Δεόμενος ὑπῶραι τοῦ ἱερῶν θεοῦ ἡμῶν... Πάλιν ἡ ἐλευθέρως Ἰωδενῶν, πάλιν ἐπαυρούμενος τὰ κατ' ἐμαυτὸν ἐναντι τῆς εὐσπλαγγίου ψυχῆς της ἐλευθέρως ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐστάθη ἱκανός, σιδασμιωτάτῃ μοι ἄγιε γέροντα, ὁ ἔσμός καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἰδίων μου, τοσαύτων χρεῶν, ἀλλ' εὐφροσύνη καὶ μία ὁμολογία ἰβίου χρέους τοῦ προκατόχου μου κύρ Γερμανοῦ ἐπακροσίον πεντήκοντα γροσίων... — 39 (φ. 129β). Ἀνεπίγραφος. Ἀρχ. Τοῦ θεοῦ τῶν ὅλων δεόμενος διηνεκῶς... ἡ δυστυχῆς μου κατάστασις, καὶ ἡ τελεία τραγικὴ ζωὴ, πανταχόθεν ἀπελπισίαν παντελῆ εἰς τὰ κατ' ἐμὲ ἔχουσα ἐπακρολουθῶσαν, εἰς ἄλλον τινὰ τῶν ἀπάντων δὲν ἔμεινε νὰ σαλεύῃ ἐν παντὶ τὰς ἐλπίδας παρὰ εἰς τὸ ἱερώτατον ὑποκείμενον τοῦ σιδασμιωτάτου μας ἀγίου γέροντος. — 40 (φ. 124β). Ἀνεπίγραφος. Ἀρχ. Προλαβόντως γράμμα πρὸς ἐμὲ δεσποτικὸν της ἔλασον... χθὲς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς ἀπὸ Βεζόβοιας ἀνεπίστως ἐπίτηδες ἐπέμφθησάν μοι τὰ δεσποτικά της γράμματα... — 41 (φ. 125β). Ἐπιφανοσιώτατῃ καὶ θεοπροφήτῃ μοι αὐθέντῃ καὶ δεσπότη καὶ οἰκουμένῃ κῶ πατριάρχῃ () τὴν μετ' εὐλαβείας ἀπάσης καὶ τιμῆς προσκύνῃσιν ἀπόνεμω» (Ἐπονται δύο ἕτεροι τύποι ἐπιγραφῆς πρὸς πατριάρχην). Ἀρχ. Δεόμενος ἐκτενῶς τοῦ ὑψίστου θεοῦ, ὅπως περιφρουρῆ καὶ περιέπῃ, τὸ ἔνθεον αὐτῆς ὕψος ἐπὶ τοῦ οἰκουμένου θρόνου. Ἐν ταύτῃ καὶ τὰδε αἱ ἀλλεπάλληλοι γενικαὶ σκεδὸν καταστροφαὶ τῶν ἔξω τούτων μερῶν, καὶ παντελεῖς δυστυχῆαι τῶν πέριξ αὐτῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες προκατέλαβον καὶ τὴν δυστυχῆ μου ταύτην παροικίαν καὶ μάλιστα αἱ ἀπὸ τῶν νυνὶ συναθροισμένων στρατευμάτων ἐπήρεια καὶ ἐνοχλήσεις εἰς ἀπελπισίαν παντελῆ τοὺς πάντας μετακομίζουσι, καὶ τὸν δυστυχῆ ἐμὲ κατὰκλειστον ἔχουσιν εἰς ἓν τῶν χειρῶν μου, ὑπερ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε μηδὲ νὰ προκύψω τοῦ κυλῶνος τοῦ οἰκῆματός μου δύναμαι ὁ ἐλευθέρως. — 42 (φ. 126α). Ἀρχιερεὺς πρὸς ὁμοιον». Ἀρχ. Τὴν ὑμετέραν θεοπροβλήτων πανιερότητα ἀδελφικῶς ἐν ἀγίῳ Πνεύματι κατασπαζόμενος ἠδέως καὶ προσφιλῶς προσαγορεύω. Δεόμενος τοῦ παντοδυνάμου θεοῦ ὅπως διαφιλάτῃ τὴν ὑμετέραν ἀγάπην ἐν ἅκρῃ ὑγείᾳ. — 43 (φ. 126β). Ἐπιγραφῆ. Τῷ πανιερωτάτῃ καὶ θεοπροβλήτῃ, καὶ ἐν Χριστῷ μοι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ Μίαν περιποθῆτῃ ἀγίῳ Νηκομηδείας κυρίῳ ἀσπασίως». Μόνον αὕτη ἡ ἐπιγραφῆ. Ἐπονται ἄλλαι πέντε ἐπιγραφαί, ἀνευ μνείας τοῦ ὀνόματος τῆς ἐπισκοπῆς. — 44 (φ. 127α). «Εἰς μέγα λογοθέτην». Ἀρχ. Τὴν ὑμετέραν εὐγένειαν, ἐν Κυρίῳ εὐχόμενος ὑπερηδίστα προσαγορεύω. Κατευδωθεῖς θεῖον ἔλθει εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου. — 45 (φ. 127α). Τῷ εὐγενεστάτῃ (ἐν τῇ ἰσθ' παρά τισι ἐνδοξοτάτῃ) ἄρχοντι μεγάλῃ λογοθέτῃ τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίας κυρίῳ κυρίῳ () εὐχετικῶς». Μόνον αὕτη ἡ ἐπιγραφῆ. — 46 (φ. 127α). «Εἰς ποστέλνικον. Τῷ εὐγενεστάτῃ ἄρχοντι μεγάλῃ ποστελνίκῃ τῆς ἐκλαμπροτάτης αὐθεντίας Μολδοβλαχίας κυρίῳ κυρίῳ () εὐχετικῆ». Μόνον αὕτη ἡ ἐπιγραφῆ. — 47 (φ. 127β). «Εἰς πατριάρχην». Ἀρχ. Ἦν περιέποι ἡ τῶν ἀπάντων αἰτία καὶ ἀνεξάντητος πηγὴ τῶν ἀγαθῶν. Τέλος. «Τῷ παναγιωτάτῃ, θεοτιμῆτῃ, θεοστηρίκτῃ καὶ οἰκουμένικῃ πατριάρχῃ κυρίῳ κυρίῳ Προκοπίῳ τῷ σιδασμιωτάτῃ μοι δεσπότη προσκυνητῶς». — 48 (φ. 128α). «Εἰς ἀρχιερέα». Ἀρχ. Ἦν μοι περιφρουροῦν τὸ κρεῖττον ἐρρωμένην ἐς ἄκρον. — 49 (φ. 128α). «Εἰς διδάσκαλον». Ἀρχ. Περιφρουροῦν καὶ περιέποι αὐτὴν τὸ θεῖον ἄκρω ἐρρωμένην. Ἐν ταύτῃ καὶ τὰδε τὰ ἐνδεγόμενα αἴτια ὅπου προξενούνη ἀπὸ τῆν ἐπιπολάζουσιν λοιμικὴν νόσον, καὶ ἐπαπειλοῦσαν ὄλην τὴν πό-

λιν, καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς. — 50 (φ. 129β). «Σύντομος ἀπ' ἀξιοματικοῦ». Ἀρχ. Ἦν λογιότητος της, γραμματικῆς κύρ Γεώργι [Γρυπάρη;] προσφιλῶς χαιρετοῦμεν. — 51 (φ. 129β). Ἐπιγραφαί μόνον «εἰς μέγα δραγουμάνον» «εἰς ποστέλνικον». 52 (φ. 129β). «Λογοθ. | ἔτην]. Τὴν πανένδοξον αὐτῆς εὐγένειαν κατὰ τὸ εἶδος προσκυνῶ, μετ' εὐχῆς προσαγορεύων, ὁμοίως καὶ τὴν ἐκλαμπροτάτην αὐτῆς κυρίαν Δομνίτζαν καὶ φίλτατα ὑμῶν ὅσα ἀπὸ θεοῦ». Ἀρχ. Ἦν καὶ διατηροῦν κτλ. Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἔγραψα τῇ πανένδοξῃ αὐτῆς εὐγενείᾳ, ὡς ἀπῆται τὸ χρεος μου, δηλούσας τὰ κατ' ἐμὲ, ἤδη δὲ τοῦ ἐπισκόπου Τίτου πόλειως αὐτόσε ἐρρωμένου διὰ νὰ παρῆρησασθῇ εἰς τὴν ἐγίαν ἐκκλησίαν καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἀπολογίαν του. — 53 (φ. 130). «Τῷ πανευτυχιστάτῃ ἄρχοντι μεγάλῃ λογοθέτῃ τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίας κυρίῳ κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Μίαν τῷ κατὰ Πνεῦμα υἱῷ περιποθῆτῃ». Μόνον αὕτη ἡ ἐπιγραφῆ. — 54 (φ. 130β). «Συγχαρητικὴ ἐπὶ πατριαρχείᾳ». Ἀρχ. Τὸ ἔνθεον ὕψος τῆς ὑμετέρας σιδασμιωτάτης μοι παναγιότητος ταπεινῶς προσκυνῶ, καὶ τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν εὐλαβῶς κατασπάζομαι. Ἀρχ. Ὅπως χαρῆς καὶ εὐφροσύνης ἐνεφορῆθῃ μαθῶν τὸν εἰς τὴν ἀγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμένικον θρόνον προαιρασμῶν τῆς ὑμετέρας παναγιότητος. — 55 (φ. 131α). «Παρ' ἐμοῦ πρὸς τινὰ ἀρχιερέα». Ἦν ὑμετέραν σιδασμιωτάτην μοι πανιερότητα υἱικῶς προσκυνῶ κατασπαζόμενος μεθ' ὅτι πλείστης μου τῆς εὐλαβητικῆς ὑποκλίσεως τὴν χειροτόρητον αὐτῆς δεξιάν. Διαφυλατῆ αὐτῆν κύριος ὁ θεὸς ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ. — 56 (φ. 132α). «Ἄλλη». Ἀρχ. Ἦν καλὰ καὶ μετὰ τὸν ἐρρωμὸν τοῦ σιδῆ Ἰωαννάκι Πάνου δὲν ἔλαβον σιδασμιὸν μοι εὐχετικὸν αὐτῆς γράμμα μετὰ τὸ νὰ διέτριβεν εἰς Μήκονον τὸν κενὸν τῆς ἀποδημίας του... καὶ ἐρχεται ἤδη ἀπ' ἐμοῦ ὁ περιποθῆτῃς μου ἀνεψιός () πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν τιμῶν αὐτοῦ γάμων. Ἐν τῇ κάτω ἰσθ' τοῦ φ. 132α «Διαθήκη» ἦτις ἐπιγραφῆ ἀναφέρεται εἰς τὸ φ. 134α, αἵτε τῶν φ. 132α—133β μεινάντων ἀρχῆθεν ἀγράφων, ἐν αἷς παρενεγράφη εἶτα δι' ἄλλης χειρὸς τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης περιγραφῆς τοῦ κώδικος.

6 (φ. 134α). Τύποι ἐγγράφων. — 1 (φ. 134α). «Διαθήκη». — 2 (φ. 134β). «Ἀναρτικὸν προοίμιον». — 3 (φ. 135α). «Συμφωνίας προοίμιον». — 4 (φ. 135α). «Προοίμιον περὶ ἀνανακτίσεως ἀποσπασθέντος ἐκκλησιαστικοῦ πράγματος». — 5 (φ. 135β). «Σιγ(λλιον)». Ἀρχ. Ἦν ὑποτελούντων ἐν τῇ μετὰ σώματος βίῃ πραγμάτων. — 6 (φ. 137α). «Σιγ(λλιον) συστατικόν». Ἀρχ. Κάλλιστον δῆπου τοῖς εὐφρονοῦσι, καὶ κράτιστον. — 7 (φ. 137β). «Κωλυτικόν». — 8 (138α). «Τιμηροτικόν». — 9 (φ. 138β). «Ἀναρσεις προγεγονότος τινὸς κακῶς καὶ ψευδῶς». — 10 (φ. 139α). «Ἄλλη». — 11 (φ. 139α). «Γράμμα ἱερατικὸν ὁφθίλου καὶ εὐεργετήριον». — 12 (φ. 139β). «Ἐξοφλητικόν». Τὸ ἐν τῇ κάτω ἰσθ' τοῦ φ. 139β «Συγχώρησις» ἀναφέρεται εἰς τὸ φ. 142α, τῶν ἐν τῷ μεταξύ φύλλων μεινάντων ἀρχῆθεν κενῶν, ἐν αἷς παρενεγράφησαν εἶτα δι' ἄλλης χειρὸς τὰ ὑπ' ἀριθ. β' καὶ γ' ἐν τέλει τῆς παρούσης περιγραφῆς τοῦ κώδικος. — 13 (φ. 142α). «Συγχώρησις ἱερέως καθαιρεθέντος». — 14 (φ. 142α). «Προοίμιον καθαιρέσεως». — 14 (φ. 142β). «Συγχωρητικόν». — 15 (φ. 143α). «Ἀθώωσις». — 15 (φ. 143β). «Γράμμα συγχωρητικόν». — 16 (φ. 145α). «Ἀπανταχοῦ». Ἀρχ. Οἱ ἐν τῇ μεγαλοπόλει ταύτῃ καὶ τῷ Γαλατῆ καὶ τοῖς πέριξ ἱερώτατοι ἀρχιερεῖς καὶ ὑπέρτιμοι Τέλ. οὗ ἡ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν εἴτῃ σωτηρίῳ. — 17 (φ. 145β). «Ἀφοριστικὸν κατὰ τῶν κατατρεχόντων τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν».

ἄρχ. Ὁ Κύριος καὶ θεὸς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ εἰρηνοποιὸς νομφίος τῆς ἀγίας τοῦ ἐκκλησίας.— 18 (φ. 147α). «Ἀφορισμὸς κατὰ τῶν ἀναξίως, καὶ ἀκαίρως, καὶ ἀνόθεως, καὶ διὰ ἰσχυρῶν μεσιτειῶν Ἱερουμένιων καὶ κατὰ τῶν συντρέχόντων αὐτοῖς Χριστιανῶν». Ἄρχ. Ἐντιμώτατοι κληρικοί τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας.— 19 (φ. 150.). «Ἀφιερωθείσης βεβαιωτήριον μητροπόλεως παρὰ τῶν Χριστιανῶν». Ἄρχ. Δειξὼν φησι τὴν πίστιν ἐκ τῶν λόγων σου. Ἐν ταύτῃ καὶ : διὰ καὶ ὡς ἐξ ἐνὸς ὁμοφώνου συνθήματος, ἀγαθῆς τε βουλῆς καὶ συγκρατήσεως διεγερθέντες ἅπαντες, κατὰ δὲ συγκαιρίαν καὶ τοῦ μακαριωτάτου ἀγιωτάτου καὶ σωφωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων τοῦ συναδελφοῦ ἡμῶν Χρυσάνθου ἐκεῖσε παραδικῶς γενομένου . . . γνώμη καὶ τοῦ μακαριωτάτου ἀγιωτάτου καὶ σωφωτάτου πατριάρχου τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης κύρ () καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερέμων.— 20 (φ. 152α). «Βουῖλλα». — 21 (φ. 152α). «Ὁμολογία ἀρχιερέως». — 22 (φ. 152β). «Συμμαρτυρία». — 23 (φ. 152β). «Ἐνταλτήριον». — 24 (φ. 153β). «Χωρισμὸς γάμου». — 25 (φ. 154β). «Περὶ ἐλεημοσύνης». Ἐν τῇ φά χειρὶ Κ. Σάθα «Περὶ χαριστίου». Ἐν τέλει : *Κυρὸν Πατριάρχου Λούκαρη ὑπογραφή*. Οὕτω καθάπερ παρακελεύεσθε ἐν τούτῳ τῷ γράμματι βουλόμεθα γίνεσθαι, καὶ εὐχ ἄλλως, καὶ οὕτως ἀποφαινόμεθα.— 26 (φ. 157β). «Ἐπιβεβαιωτήριον εἰς διαθήκην μετ' ἀφορισμοῦ». — 27 (φ. 158.). «Δογία ἱερέως μεθ' ἀφορισμοῦ». Ἐν ταύτῃ καὶ ἡ λέξις κακοπαπᾶς.— 28 (φ. 158β). «Ἀφορισμὸς». — 29 (φ. 169α). «Διαζύγιον». — 30 (φ. 159β). «Ἐτερον». — 31 (φ. 159β). «Συστατικὸν ἱερέων ἢ ἱεροδιακόνων». — 32 (φ. 160α). «Ἐνταλτήριον». 33 (φ. 160α). «Ὁμολογία χρεωστικῆ». — 34 (φ. 160β). «Ἐτερον ἐνταλτήριον». — 35 (φ. 160β). «Ἐπιστολὴ πατριαρχικὴ καὶ περὶ ἱερομονάχου τινός». Ἄρχ. Ἱερώτατε μητροπολίτα Χίου ἐν γράμμα ἐλάβομεν εἰς εἶδος ἀναφορᾶς ὑπογεγραμμένον παρὰ ἱκανῶν ἀρχόντων τῆς πολιτείας ταύτης, μὲ τὸ ὅποσον μᾶς ἀναγκάζουσι νὰ ἀπαλλοτριώσωμεν τῆς ἱερωσύνης τὸν ἱερομόναχον Πειραλὴν, ὅτι αὐτὸς προσεκολληθή, λέγει, γυναικὶ διὰ κατηνίου. — 36 (φ. 162β). «Ἐπιστολὴ κατὰ ἱερέως τινός». Ἄρχ. γνωστὸν ἔστω τῇ ἱερότητί σου, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ τῆς χώρας () τῆς ὑποκαίμενης τῇ ἐπαρχίᾳ, καὶ μητροπόλει ταύτης παραστάντες ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ ἡμῶν κριτηρίου, ὅσοι τε εὐρίσκονται ἐδῶ πεχτρεβάνιδες καὶ τουθαρτζίδες συμποσοῦμενοι ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν, ἔχοντες δὲ καὶ τὴν γνώμην τῶν συμπατριωτῶν αὐτῶν τῶν ἐνευρισκομένων, ἐκίνησαν ἀγωγὴν ὁμοθυμαδὸν ἀπαξάπαντες κατὰ τοῦ ἐν τῇ ῥηθείᾳ χοίρα () εὐρισκομένων παπᾶ Γίμου. — 37 (φ. 163α). «Ἐπιστολὴ περὶ διαξέυξεως συνοικεσίου τινός». Ἄρχ. Ἱερώτατε μητροπολίτα Σμύρνης ὁ τζουὰ Μπατίστας Τζίλλης ἐπικαλούμενος ἐκίνησεν ἀγωγὴν ἐνταῦθα κατὰ τῆς αὐτόθι γυναικὸς αὐτοῦ Κανέλας. — 38 (163 β). «Κατὰ ἀρχιερέως καταπατοῦντος τῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν». — 39 (φ. 164β). «Ἐπιστολὴ σταλθεῖσα παρὰ τοῦ πατριάρχου πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς διὰ προμοῦτον ()». Ἐἶνε γράμμα τοῦ διαδεχθέντος τὸν Σεραφεῖμ Β' Ἰωαννιλοῦ Γ' (1760) περὶ ἐράνων χάριν τοῦ πατριαρχείου.— 40 (φ. 165β). «Ἐπιτροπικὸν σχολῆς» Σάμου. — 41 (φ. 166β). «Ἐπιστολὴ περὶ κοινοῦ ἐράνου». Γράμμα πατριάρχου περὶ ἐράνου χάριν τῶν ἀναγκῶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας μετ' ἀποκατάστασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως δι' ἀνασυστάσεως τῆς ἱερᾶς συνόδου, πρὸς ὥραν καταργηθείσης διὰ τῆς ὑπὸ τῶν κρατούντων ἀπαγορεύσεως ἐνδημίας ἀρχιερέων ἐν Κωνσταντινουπόλει. — 42 (φ. 167β).

«Ἀπόδειξις». Ἄρχ. Ἱερώτατοι μητροπολίται καὶ ὑπερέμοι () διὰ τῆς παρούσης ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἀποδείξεως προτρέπομεν ἀδελφικῶς τὴν ἀρχιερωσύνην ὑμῶν, ὅπως αὐριον τῇ φά ἡμέρᾳ τῆς Τυροφάγου συνελθόντες εἰς τὸ κανάκιον τοῦ συναδελφοῦ ὑμῶν ἱερωτάτου μητροπολίτου Νέου Θεοφύλακτος ἀκριθῶς, καὶ μετὰ πάσης ἐπιμελείας τὴν διαφοράν τοῦ (κενον) ὁπιῦ ἔχει μετὰ τοῦ (κενόν) διὰ τὰ ἄπερ ζητεῖ ἡ (κενόν) ἀπαραχρεωσιούμενα αὐτῷ ἐπὶ ὁμολογιῶν ἐνοπογράφων, καὶ ἐμπαριύρων παρὰ τῆς μητροπόλεως Σοφίας . . . — 43 (φ. 168α). «Ἀπανταχοῦ». Ἄρχ. Οἱ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μητροπόλει (δεΐνης) καὶ τῶν πέριξ γωρίων ἐντιμώτατοι κληρικοί.— 44 (φ. 169α). «Ἐκδοσις». Ἐχει εἶδε! Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τῆς παρούσης ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐκδόσεως, προτρέπεται καὶ ἄδελφον διδάσκει σοι τῷ Θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Κυθωνίας καὶ συναδελφῷ ἡμῶν ἀγαπητῷ κύρ Μαρτινιαῖῳ, ὅπως αὐριον, ἦτοι τῇ Κυριακῇ, κατὰ τὴν ἐνάτην τοῦ ἡδὴ τρίτου, ἀπελθῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου κατὰ τὸ Τζουκαλί, ἐκτελέσῃ ἐκεῖ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν ἀρχιερατικῶς ἕνεκ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, εὐλογίσης τε καὶ ἀγιάσης τοὺς ἐκεῖ Χριστιανούς, καὶ μνημονύσης τοῦ ὀνόματος τοῦ προκεκοι : δουλ : τοῦ θεοῦ () ἐπὶ τούτῳ γὰρ σοὶ ἐδόθη καὶ ἡ παρούσα ἡμετέρα πατριαρχ : ἐκδοσις. — 45 (φ. 169α). «Γράμματα περὶ κληρονομίας». «Περὶ πατρὸς ἀκληρον καταλιπόντος ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ χωρὶς τινος εὐλόγου αἰτίας». — 46 (φ. 169β). «Περὶ ἐπιτρόπου διορισθέντος παρὰ πατρὸς εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, καὶ ὅπως ἐπισκέπτεται μετὰ θανάτου αὐτοῦ τὰ ὄρφανὰ αὐτοῦ τέκνα, εἶτα δὲ μὴ βουλομένου ἀποδοῦναι οὐραν τὴν περιουσίαν». — 47 (φ. 171β). «Περὶ κληρονομίας ἀγνῶς ἀτέκνου, καὶ ἀδιαθέτου θανόντος, καὶ καταλιπόντος γυναικᾶ, καὶ ἀδελφοῦς κληρονόμους, καὶ τῆς γυναικὸς διὰ τὸ ἐπιληπτικὸν πάθος μὴ δικαιουμένης λαβεῖν τὸ διὰ φυλακὴν χηρείας νενομισμένον τεταρτημόριον, διορισμὸς εὐλογοφανῆς περὶ τούτων». — 48 (φ. 173β). «Περὶ προικός γυναικός, καὶ τῶν πρὸ γάμου, καὶ μετὰ γάμον αὐτῆς δωρεῶν, ὅτι προτιμῶνται τῶν χρεῶν τοῦ ἀνδρός». — 49 (φ. 176 β). «Χρυσόβουλλον αὐθεντικόν». «Ἐν Χριστῷ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίας ἐπιβεβαιοί. Ἰωάννης Νικόλαος Ἀλεξάνδρου βοσβόδας ἐλέω θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡγεμόν πάσης Οὐγκροβλαχίας». Ἄρχ. Ἡ εὐγένεια, ἦτοι τὸ καλὸν γένος τὸ λεγόμενον, καλὸν μὲν, ἀλλὰ προγόμιον ἀγαθῶν. Περὶ συστάσεως σχολείου ἐν Σέρραις. Ἐξεδόθη τῷ 1732. Ἐπογεγραμμένοι βεβαιωτοῖν ὁ Ἀντιοχεύς Ἀθανάσιος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Χρυσάνθος. — 50 (φ. 178β). «Ἐλεημοσύνη καὶ ἀφιέρωσις τοῦ ἐν λῆφ κτητορικοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Κυριακῆς κατὰ τὴν Ἀττικὴν, γενομένη ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Νικολάου βοσβόδα εἰς τὸν Ἁγιον Τάφον». Ἄρχ. Τὸ τῆς ἐλεημοσύνης θεοῦτατον γρῆμα. Τέλ. Ἐν τῇ ἀθηναικῇ ἡμῶν καθέδρᾳ. ἦτοι ἐν Γρασίῳ. ἀφ' ἑκατὰ μῆνα Μάτου 1732. — 51 (φ. 181β). «Γράμμα ἀφιερώσεως γεγονότος καὶ γενομένου ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπὸ τοῦ Σταυροπόλεως Ἰωαννιλοῦ περὶ ἱδρύσεως παιδοχελίου καὶ ναοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ». Ἄρχ. Θεὸν τι γρῆμα ἡ τάξις. Τέλ. Ἐν ἔτει α' φλγ'. Ἐπειτα «Κατὰ τὴν περὶληψιν τοῦ ἀνωτέρω ἐγένετο τὸ παρὸν αὐθεντικὸν χρυσόβουλλον, ἐπιβεβαιωτικὸν τῆς ἀφιερώσεως ταύτης». Ἄρχ. Πολύτροκα μὲν ὑπάρχουσι καὶ πολυειδῆ. — 52 (φ. 189α). «Σιγιλλιῶδες διατάξεων αὐθεντικῶν». [Πατριάρχου Σα-]

μουήλ Α'] περί δύο γαιῶν ἰδρυθέντων ὑπὸ τοῦ βοεβόδα Οὐγκροβλαχίας Ἰωάννου Μιχαήλ Διακοβίτση ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ῥωμάνου. Ἐν τῇ ἄνω ῥα χειρὶ Κ. Σάθα οὐκ ὀρθῶς. Ἐπὶ Σαμουήλ Α' τοῦ ἀπὸ Δέρκων. Ἄρχ. Ἐρονήσεως ἄρα ἐντελοῦς καὶ θεῖου κλήρου πεπληρωμένης ψυχῆς. Τέλ. Ἐν ἐτει σωτηρίῳ ,αψξγ'.

ιβ' [φ. 194α]. «Σχολείου σιγίλλιῶδες» μὴ μνημονευομένου [Πατριάρχου Σαμουήλ Β']. Ἐν τῇ ἄνω ῥα χειρὶ Κ. Σάθα οὐκ ὀρθῶς. Ἐπὶ Σαμουήλ Β' τοῦ Ἡπειρώτου. Ἄρχ. Οὐδὲν οὕτως ἰσχυρὸν οὐδ' ἀνώσιμον τε καὶ τελεσιουργὸν ὡς τῶν καλῶν ἔρωι. Τέλ. Ἐν ἐτει σωτηρίῳ ,αψθ'.

ιγ' [φ. 196β]. «Προοίμιον χρυσοβούλλου συστατικοῦ σχολείου» μὴ μνημονευομένου. Ἄρχ. Ὅτι μὲν οὖν τῶν ἐν τῷ μετὰ σάμακτος τῆδε βίῳ καλῶν.

ιδ' [φ. 197β]. «Ἄλλο» Ἐπὶ συστάσει σχολῆς. Ἄρχ. Ἔστι μὲν πολλαχῶς συναγγεῖν εὐφυῶς τὴν ἀπὸ τῆς ἱερᾶς σπουδῆς ἠρέμειαν. Ἐν τέλει. Τὸ παρὸν εἰς τὰ 132 φύλλα τοῦ μεγάλου σημειωματογράφου εὐρίσκειται.

ιε' [φ. 199α]. Εἰς κτήσιν ναοῦ προτροπὴ βοήθειας περὶ εἰσφορῶν χάριν ἐκκλησίας τῆς Ὑπερυγίας Θεοτόκου. Ἄρχ. Φανερὸν ἔστι πάσι τοῖς εὐσεβέσιν ὅτι μὲ κήνεια ἄλλο πρᾶγμα δὲν θεραπεύεται ὁ θεὸς τόσον ὅσον μὲ τὴν ἐλεημοσύνην. Ἐπονται ἄλλαι προκλήσεις εἰς ἐλεημοσύνην ὑπὸ τὰς ἐπιγραφάς «Ἔτερο» [φ. 199β]. «Ἄλλο» [φ. 200α], «Ἄλλο» [φ. 200α] καὶ ἕτεροι πέντε ἀνεπίγραφοι [200β-281].

ιη' [φ. 203α]. «Εἰς πρόκλησιν πατριάρχου». Ἄρχ. Ὅν τρόπον ὁ πύρινος στόλος ἐκ θεοῦ δέδοται. Ἐπιτετα [φ. 204α] «Ἐπιτροπικόν». Ἄρχ. Ἡ ταπεινότης ἢ ἐμὴ ἐχούσα λαβεῖν ποσότητα ἀσπρων παρὰ τοῦ τιμιωτάτου πραγματευτοῦ ποσότητι: υἱοῦ τοῦ Χατζῆ, Ἀβράμη, Ἰακώβου γλου.

ιβ' [φ. 205α]. «Ἐπιστολὴ Βενιαμὴν πρὸς τὸν ἁγιον Ἐφέσου». Ἀπολογία περὶ τινος συκοφαντηθέντος αὐτοῦ λόγον, τινὰ περὶ τῆς σχολῆς Κυδωνιῶν καὶ διδασκάλου Ἰακώβου. Ἄρχ. Ἐδέχθη μετὰ τοῦ προσήκοντος σέβας τὴν παρὰ τῆς προσκυνητῆς μοι πανιερότητος. Τέλ. Ὁ δὲ κύριος Ἰακώβος ἀγνοεῖ ὅτι ἐζητήθη καὶ διὰ γραμμάτων καὶ δι' ἀγγέλου, ἔνθα τὰ τοῦτο θέλη δια τὴν ἀγίδα τοῦ Διὸς δὲν δύναται νὰ διέλθῃσι. πλὴν δύναται τις ζῆν, νομίζω, καὶ διὰ μόνης τῆς Γαλλικῆς διαλέκτου, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείπω αὐτῇ τῇ ὡς τὴν σχολῆν, ἀλλ' ἵνα μὴ οἱ ἐκ διαφορῶν τόπων συναθροισθέντες μαθηταὶ διασκορπισθῶσιν, ἵνα μὴ συμβῆ ἐρήμωσις τῆς ἐνταῦθα σχολῆς δίκαιόν ἐστιν ἀναμεῖναι ἀντικατάστασιν ἑτέρου διδασκάλου καὶ ἴσως αὕτη ἢ φροντισὶς οὐκ ἔστι ξένη τῆς τοῦ ἁγίου Ἐφέσου.

Ἐπιτετα «Τῷ ὑψηλοτάτῳ, εὐσεβεστάτῳ καὶ εὐμενεστάτῳ ἡμῶν Αὐθέντῳ καὶ ἡγεμόνι Μεγαλοπρεπεστάτῳ πάσης Οὐγκροβλαχίας Κυρίῳ Κυρίῳ Ἰωάννῃ Ἀλεξάνδρῳ Κωνσταντίνου Μουρούξῃ βοεβόδα. Δουλικῶς». Μόνον αὕτη ἢ ἐπιγραφή.

Ὁ κώδιξ εἶνε γεγραμμένος διὰ διαφορῶν χειρῶν, αἱ δ' ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἐγγράφα κυρίως ἀντεγράφησαν ὡς τύποι· διὸ ἐν ταῖς πλείστασι ἔχουσιν ἀντικατασταθῆ τὰ κύρια ὀνόματα διὰ () ἢ ἔχει ἀφεθῆ κενός ὁ δι' αὐτὰ χώρος. Ἀλλαχοῦ δὲ περιωρισθῆ ὁ ἀντιγραφεὺς εἰς τὸ ἠητορικὸν προοίμιον καὶ μόνον, περαιοῦμενον διὰ βραχυγραφικοῦ κ. τ. λ. παραλειπομένων δυστυχῶς τῶν κατὰ τὸ κύριον θέμα. Οὐκ ἦττον εἶνε ἀξία ἐκδόσεως τὰ σιγίλλια, τὰ ἀθηναικὰ χρυσοβούλλα καὶ οὐκ ὀλίγα τῶν ἐπιστολῶν, ἰδίως αἱ ἐν τῷ ἔδαφῳ ζ'. Μελέτης δὲ χρήζουσι καὶ αὐτοὶ οἱ τύποι πατριαρχικῶν καὶ ἄλλων

ἐγγράφων ὡς οὐκ ὀλίγα περιέχοντες τὰξια γνώσεως ἐν σχέσει πρὸς τὸ κανονικὸν δίκαιον καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ἐκκλησίας.

Ἐν δὲ τοῖς ἀγράφοις μέναισι φύλλοις παρενεγράφησαν διὰ διαφορῶν χειρῶν τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος τελευτῶντος ἢ ἐνίστε τοῦ δεκάτου ἐνάτου ἀρχομένου πλὴν τινῶν ἴδη ἀνωτέρω καταλεχθέντων τὰ ἐξῆς: α' [φ. 2α]. «Περὶ ἰνδικτιῶνος». —β' [φ. 47β καὶ συνέχεια ἐν φ. 51β]. «Πρότασις» πρ' — πθ', εἰς ἧς ἔπεται «Δεῖξις». Τούτων πρότασις Πστ'. Εἰς τὴν ἐν τῆδε τῷ βίῳ εὐδαιμονίαν ἀναγκαῖα ἐστὶν ἢ ἀνδρεία μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν ἀρετῶν «Δεῖξις» Ἄρχ. Ἀνδρεία ἐστὶ διάθεσις τῆς ψυχῆς. — γ' [φ. 74α]. «Γόσπαρις κατὰ Ἑλλήνων». Ἐχει δὲ ὡς ἔ' Ἐγὼ ἀδυνατῶ ὡ ἀπόγονε τῶν θαυστῶν Ἑλλήνων Κύριε Καπετανάκη, νὰ μοὶ γνωρίσω χάριτας. διὰ τὴν ἣν χάριν ἐποίησάς μοι κοινολογῶν καὶ εἰς ἄλλο γένος τὴν μικρὰν μου γυνῶσιν περὶ τῆς Γεωγραφίας καὶ κρίσεως τῶν γηίνων κατοίκων ἐνεστιν, ὡς φαίνεται, ἐκ φύσεως εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ νὰ ἠδύνηται ὅταν ἰσχυρὸν ἐπαινούμενον· κατὰ τοῦτο λέγω σοὶ γνωρίζω χάριτας· μὲ ἐδύπησας ἔμωις ὄχι ὀλίγον, ὅταν ἀναιρῆς τὴν περὶ τῶν Ἑλλήνων κρίσιν μου, λέγων, ὅτι ἐγὼ ἀπεφάσισα ἐς τ' ἐμοῦ ταμεῖου, ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἄχθος ἀσύρης, καὶ ὄχι ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων· διότι ἂν ἐγὼ εἶπον περὶ τῶν Ἑλλήνων. Μένει οὕτως ἀτελές. —δ' [φ. 98αβ]. «Κέρκυρα». Εἰδήσις περὶ ἀγγελλομένης ὑπὸ τοῦ Στυλιανοῦ Δόξα Προυσαλέντη ἐκδόσεως Ἐφημερίδος φιλολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς «εἰς ἰταλικὴν καὶ γραικικὴν διάλεκτον». —ε' [φ. 98β]. «Νίξνα». Περὶ καταθέσεως 50 χιλιάδων ρουβλίων ὑπὸ τῆς αὐτόθι κοινότητος τῶν Γραικῶν χάριν τῆς ἐν αὐτῇ συστάσεως νέας σχολῆς. —ς' [φ. 132β]. Ἐπιστολὴ ἀνεπίγραφος. Ἄρχ. Πισση ἠδονή, πόση χαρὰ, μοὶ προὔξενηπεν ἄμα ὅπου ἔλαβον τὸ ἀδελφικὸν της. Τέλος. Τῷ φιλοστοργωτάτῳ καὶ κατὰ σάρκα πατρὶ μου κυρίῳ Σπύρῳ, Προς[κυνῶ]. Ἐπιστέλλονται προσκυνητάτα εἰς τὸν διδάσκαλον κῆρ Διονύσιον. Ἴδε καὶ τὰ ι', ια'. —ζ' [φ. 140α]. «Τὴν ὑμετέραν σοφολογιότητα αὐτὴν τὴν ψυχὴν αὐτῆς μου τῇ ψυχῇ μετὰ τοῦ διακαοῦς πόθου κατασπαζόμενος προσαγορεύω». Ἄρχ. Ἐὰν ἦτον δυνατὸν εἰς τὴν φύσιν νὰ μεταβάλλεται ἐνίστε, Ἴδε καὶ ς', θ', ι', ιη' [φ. 141α]. Ἀνεπίγραφος ἐγκύκλιος ἀρχιερέως ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μοσχονήσια μοναστηρίου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου διὰ τοῦ ἐν ἱερομονάχοις παπᾶ κῆρ Σαμουήλ. —θ' [φ. 141β]. «Ἀναφορὰ πρὸς εἰρηνοδίκην». Τέλ. Τῇ ὁ Ἀπριλίου 1832' ἐν Σκοπέλιῳ Τύπος. —ι' [φ. 174β-175α]. Ἐπιστολὴ ἀνεπίγραφος μαθητοῦ τῆς σχολῆς-Κυδωνιῶν πρὸς σεβασμιότητα, παρ' ἧς ζητεῖ βοήθημα καὶ βιβλία. Ἄρχ. Εἶναι ἡμολογούμενον κατὰ πνεῦμά μοι πάτερ. Γέγραπται τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ τὰ ς', ια', ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐν δ' φ. 49α-51β. —ια' [φ. 175α-β]. Ἐπιστολὴ ἀνεπίγραφος τοῦ αὐτοῦ περὶ βοήθειας ἀτελής. Ἄρχ. Ἐνός βέλαια τῆς φιλίας ἠθέλον εἶναι. Γέγραπται τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ τὰ ς', ι' ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐν δ' φ. 49α-51β. —ιβ' [φ. 188β]. Τύπος ἐπιγραφῆς καὶ προσήσεων ἐπιστολῶν εἰς ἀρχιερεῖς καὶ «εἰς πατριάρχην». —ιγ' [φ. 198β]. «Τύποι ἐπιγραφῆς καὶ προσήσεως «εἰς πατριάρχην». —ιδ' [φ. 201β]. «Τὴν πανοσιδότητά σας ὡς εἰκὸς προσκυνοῦμεν. Ἐντέλλεται ἢ χάριν κοινοῦ μὴ μνημονευομένου πληρωμὴ ποσοῦ τινος πρὸς τοὺς δίδοντας τὸ παρὸν Χατζῆ Λατῖφ καὶ Νοτζῆ τοῦ Βανίξι σεβράφιδεῖς μας. —ιε' [φ. 202α]. «Τὴν ὑμετέραν τιμιότητα ἐκ μέσης ψυχῆς ἀσπαζόμενος προσαγορεύω σὺν τῷ Χριστῷ ἀνέστη». Ἄρχ. Εἴητε ὑγιαί-

ωντες. Τέλ. 1817 Ἀπριλλίου 8. Κυδωνίαις. Τῆς ὑμετέρας τιμιότητος κατὰ πάντα πρόθυμος Γρηγόριος διδάσκαλος. Ἀγγέλλεται ἡ εἰς τὸ σχολεῖον τῆς γείτονος ἐπισκοπῆς τοῦ μὴ ὀνομαζομένου ἀρχιερέως ἀποστολὴ τοῦ μαθητοῦ τοῦ ἐπιστολογράφου, σοφολογιωτάτου Γρηγορίου. ὡς διδασκάλου συμφωνηθέντος διὰ ἓνα ἡλόκληρον χρόνον ἐπὶ μισθῷ ἑνεακοσίων γροσίων. Ἴδε καὶ ιε' — ιε' [φ. 202β]. «Διαθήκη». Τύπος. Ἐν τῇ ἄνω ἡμ. ἄλλη χειρὶ 1814 Μαΐου 20 κατατέθη εἰς τὸ σταθεῖον τῆς Κοῦμης μὲ μισθὸν τὸν καθ' ἑκάστην χρόνον γροσία. Αἱ τέσσαρες τελευταῖαι λέξεις διακρίνονται, καίπερ διαγεγραμμέναι, ἀλλ' ὅπως ἀφανῆς εἶνε ὁ ἐπ' ἴσης διαγεγραμμένος ἀριθμὸς τῶν γροσίων. Κάτωθεν δὲ τοῦ.

1817 Μαΐου 7

των 1814 Μαΐου 20 Ἀναφέρονται δὲ ταῦτα προφανῶς εἰς τὸν διδάσκαλον 00113 17 [ἐκ τοῦ Ο].

Γρηγόριον περὶ οὗ ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ ιε'. — ιε' [φ. 203β]. Διαθιχθῶν δύο ἄλλοι τύποι τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ ἡ ἀνωτέρω ιε' καὶ ἡ κατωτέρω ιθ'. — ιη' [φ. 204β]. «Ἴσον τοῦ μπουγιουρουλδίου». Ἐξεδοθῆ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνημονί Τόμ. 1Β'. — ιθ' [φ. 207β]. Τύπος διαθήκης. Τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ αἱ ἀνωτέρω ιε'. καὶ ιε'. — κ'. [ἐν παραφύλλῳ 1β καὶ συνέχεια ἐν τῷ κάτω ἡμίστι τῶν φ. 207β καὶ 208α καὶ ἐν φ. 208β] Συνοδικὴ ἐγκύκλιος περὶ ἐλεῶν χάριν τῆς ἐν τῇ νήσῳ Σύρα τῆς ἐπαρχίας Ἀνδρου ἐκκλησίας τῆς Ζωαρχικῆς Τριάδος, περιπεσοῦσης μὲν πρὸ χρόνων τινῶν εἰς χεῖρας ἑτεροδόξων, ἀλλ' ἀπαλλαγείσης καὶ χορηγούσης ἀνακαινίσεως χωρὶς ἐν μηνὶ Ἰουνίου θ'. Ὁ Καισάρειας Ἰωαννίσιος, ὁ Ἐφέσου Διονύσιος, ὁ Πρακλείας Μελέτιος, ὁ Κυζίκου Κωνσταντῖος, ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος, ὁ Νικαίας Μακάριος, ὁ Χαλκηδόνος Γεράσιμος, ὁ Βεργίας Ζαχαρίας, ὁ Παροναξίας Ἰερόθεος, ὁ Σίφνου Καλλίνικος, ὁ Ἀνδρου Διονύσιος, ὁ Τέου Γαβριήλ, ὁ Μ. τολώνης Καλλίνικος, ὁ Μηθύμνης Παρθένιος. Ὑπογραφή πατριάρχου λείπει, ἀσχετον δὲ εἶνε πρὸς ταῦτα τὸ ἐν τῷ ἄνω ἀριθμοῦ παραφύλλῳ τῷ συγκεκολλημένῳ τῇ ὀπισθεν πινακίδι Γρηγόριος ἐλάμ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντίας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. — κα' [φ. 208β]. «Ἐπιστολαὶ Ἀλεξάνδρου Μαυρομορδάτου τοῦ μεγάλου λογοθέτου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τοῦ γενικοῦ ἐρμηνέως τῆς κραταιᾶς βασιλείας». Πίναξ παραπέμπων εἰς σελίδας τοῦ κώδικος, ὅστις ἔφερεν ἀρχῆθεν ἀριθμοῖν κατὰ σελίδας.

Ἐν φ. 208α τὰ ἐξῆς. α') «Τῷ πανοσιολογιωτάτῳ μουσικολογιωτάτῳ ἀγίῳ προηγουμένῳ τῆς μεγίστης Λαύρας κυρίῳ μοι κυρίῳ Γρηγορίῳ τῷ σεβασμιωτάτῳ μοι. 1815: Αὐγούστου: 13». β') Ἀγαθὸν τὸ ὑπερβεῖν κτλ.

γ') Οἶνος καὶ τὰ λατρὰ καὶ ἡ περὶ Κύπριν ἐρωτὴ ταχὺ εἰσπέμπει τὴν ὁδὸν εἰς Ἀθήν.

δ') 1815 Νοεμβρίου 9 ἐπιστρέφα πάλιν εἰς τὸ σχολεῖον ὅπου καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἦλθεν ὁ Νικόλαος Εὐσταθίου καὶ μοὶ ἐνεγείρισεν καὶ ἐν τῷ ἄνω: Νοεμβρ: 14. Ἐν δὲ φ. 208β ἄνω 1814: μοὶ ἐγεί ὁ Μανόλης Κωνσταντή. γροσία 18: Μαΐου 20. 1815: Ἐλάβον παρὰ τοῦ Γεωργίου παπαῖ Ἰουλίου: 15 γρ. 50 Φεβρουαρίου: 1815 ἐλάβον διὰ τὰ μελετῶ κάποιον Γεώργιον. Ἐν φ. 1α ἄνω: νηστεία, ἐγκράτεια... 1811: Ἰουλίου 16.

Στάχους ἐκ ξυλίνων πινακίδων περιβεβλημένων διὰ βύρσης μεθ' ἀπλῶν ἀποτυπωμάτων. (Ἐπιτετα: συνέχεται)

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Σφραγίδες Γάλλων αὐτοκρατόρων Κων/πόλεως. Ἐν τοῖς Archives Nationales Παρισίων, Trésor des chartes.

I. 509 ἀρ. 2 ἔγγραφο ἐπὶ περγαμηνῆς ἔχον σφραγίδα ΠΟΡΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΟΣ ΒΑΣΙΛΟΥΓΙΝΟΣ ΔΕΣΠΟΤΗΣ. Παριστάνεται ἔφριπτος. Ὅπισθεν λατινικὴ ἐπιγραφή. Κάθηται ἐπὶ θρόνου. Ἀριστοῦ διατύπωσης.

Ἐν τέλει τοῦ ἔγγραφου, ἑλληνιστὶ κόκκινα Μηνὶ Ἰουνίου Ἰνδ. ε. τοῦ ἔτους 1247.

Ἴδε τὴν μονογρ. Schlumberger σ. 16 κ. ἐ.

I, 509 ἀρ. 3^A A la très haute et... ma dame Blanche. Ἐχει τμήμα κηρίνης σφραγίδος κοκκίνης. Λεῖπει παρὰ Schlumberger.

I 509 ἀρ. 6 Balduinus dei gratia imperator Constantinopolis semper Augustus. Universis presentes litteris inspecturis salum Notum facimus quod cum bina uxor nostra Maria Imperatrix Constantinopolitana.

Μάιος 1266.

Φέρει τμήμα κηρίνης κοκκίνης σφραγίδος. Λεῖπει παρὰ Schlumberger.

Παλαιόμαππας. Omont: Un nouveau manuscrit copié par Constantin Palaeocappa (vers 1560).

Aux nombreux ms. grecs copiés dans la seconde moitié du XVI siècle par C. Pal. (cf. Annuaire Assoc. 1886, p. 241—79) il faut ajouter un petit volume latin (Bibl. Lyon No 615). Longtemps connu (*Delandine Ms.*, de la bibl. de Lyon, 1812. Tome I, p. 386—88). Celui-ci a omis de mentionner le nom de Court Palaeoc. qui s'y trouve cependant écrit en toutes lettres.—Ὁ Omont περιγράφει τὸ λατιν. τοῦτο χειρόγρ. περιέχον Γενναδίου ἀπολογίαν χριστ. πίστεως.—Πρόκλου Κ)λεως de Traditione missa καὶ ἄλλα, καὶ τέλος Νικολάου Μεθώνης adversus eos qui dubitant et negant panem et vinum.

Ἐν φ. 3 ἀφιέρωσις Amplissimo viro D. Nicolao Pellevco. pontifici Ambiano.

Ἀνακοίνωσις Α. Σκια. Ὁ μακαρίτης Σκιας δι' ἐπιστολῆς γραφεύτης τῆ 16 Ἰουλίου 1916 ἀνακοινοῖ τῷ Λάμπρῳ τὸ χωρίον τοῦ Σωκράτους τοῦ Σχολαστικοῦ (Migne Patr. gr. LXVII σ. 672) ἐνθα γίνεται λόγος περὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἔχον ὡς ἐξῆς «Ὅποιοι δὲ εἰσιν οἱ τε ἐκδοθέντες παρ' αὐτοῦ λόγοι καὶ οἱ λέγοντος αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ὀξυγράφων ἐκληφθέντες, ὅπως τὸ λαμπρὸν καὶ τὸ ἐπαγωγὸν ἔχοντες τί δεῖ νῦν λέγειν, ἐξ οὗ τοῖς βουλομένοις αὐτοὺς ἀναλέγεσθαι καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν καρποῦσθαι» καὶ προσθέτει «Ἀνακοινῶ λοιπὸν τὸ χωρίον τοῦτο εἰς ὑμᾶς, παρακαλῶ δὲ νὰ ἐξετάσητε καὶ ὑμεῖς τὰ τε βιβλία ταῦτα (διότι ἐγὼ μόνον ἐν σπουδῇ εἶδον αὐτὰ) καὶ ἄλλα, καὶ ἂν πράγματι ἔχει διαλάβοι τοὺς παλαιογράφους νὰ ἀνακοινώσητε αὐτὸ διὰ τοῦ Ν. Ἑλληνομνημῶνος. Πρόκειται περὶ τοῦ βίου ὀξυγράφου. Τὰ ὑπὸ τοῦ Σκια ἐξετασθέντα βιβλία εἶνε ἡ παλαιογραφία τοῦ Gardthausen, ἡ κριτικὴ καὶ ἐρμηνευτικὴ τοῦ Birt καὶ ἡ παλαιογραφία τοῦ Blass.

Σημειώματα ἐκ τοῦ ἀρχείου Κεφαλληνίας. Governo Veneto Consiligo 1620.

ἐπὶ Βενετῶν	1) Τμῆμα συμβολαιογράφων
	2) Consiglio
	3) Κώδικες μονῶν
	4) Ληξιαρχ. πράξεις
	5) Δικαστ. πράξεις

Διαθήκαι ἐν συμβολαίαις

Ληξιαρχ. πράξεις ἀπὸ 15' αἰῶνος.

Ἑλληνικά τὰ συμβόλαια πλὴν ἐλαχιστιον.

Ἡ Ἑλλην. ἀρχεῖται διαφθειρομένη.

Εἰς τὸ ληξιαρχ. βιβλίον Πισσάδων καὶ βραχεῖαι χρονικαὶ εἰδήσεις.

Νομ. σχέσεις, ἀφορισμοὶ ὅπως εἴπωσιν ἀλήθειαν, διὸ ἐν διαίτησίᾳ

καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος διὰ νὰ λείπουν ἀπὸ κρίσεις καὶ ἐξόδα.

2 θάλαμος. Σκόδι, σκόρος, ὕδατα.

Σάμιος ἐν . . . Κεφαλλῆν

Libro I Terminazione Nuncipali

1509

φ. 1α.

Istoria dell' Isola di Ceffalonia

Ἐν φ. 16 Istoria del Diogene amazzato in Ceffalonia
1509

Copia di un'altra simile.

Ἐκ τοῦ οἴκου Λουκίσα οἱ φονεῖς τοῦ Δράκοντος, δι' ὃ παρεχωρήθη αὐτοῖς τὸ δάσος ὑπὸ τῶν Βενετῶν. Καὶ μέχρι σήμερον δάση τοῦ Λουκίσα εἰς πρόποδας Αἴνου.

Προτόκολλον νοταρίου Παπαῦ Σταμάτη Μοντεσάντου 1548—1450
1μοᾶ

αφμη'. 12 Νοεμβρίου
δια τρίτον εριτέ κριτε.

» » αφμη' ἡμέρα κα τοῦ Ἀπριλίου
... ἤφερε ὁ κτῆρ Μαρτίς ο σαλονηκίως ὑποχῆρος του κηρ σταμάτι γαδολέττου βαμπίκηρον χαρὶ νατο βάλο ει στο προτόκολο

1μοῦ αφμθ 20 Ὀκτωβρίου

Κόπια ἀπο ἐν χαρτι βαμπίγγηνον ἐκ χηρῶς Ιωου πρεσβητέρου καὶ ηγονόμου νίσου καιφολονήας λόγον πρὸς λόγον

1μοῦ αφμθ ἡμέρα 6 Ἰουλ.

.. Επίραν καὶ τρίτον...

№ 1 Montessanto Papa Stamati

Prot. 1. φ. 52^α σ. 52

Ἔγγ. 1545 Ἰα. 28.

βραχυγρ. Χρ^α = χωράφια.

Γραφὴ οἶονει 14 καὶ 15 αἰῶνος

Πασα ἀνδρὲς Μαυρογιάνη 1500

ῥιτε κριτε

Ἐν ἀρχαιοφυλ. Κιγίλλα Κυρίλλου 7130 Ὅσιον ἄμα καὶ τω τοκω τῆς Ἐκκλησίας πληρώματι

καὶ ὑπιγρ. Θεοφάνους... Αὐτοχειρί ; Τερασσυγ.

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ ΤΟΜ. ΙΖ'.

— Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Σοφοκλέους. Τῆ 25 Ἰουλίου 1907 ἀπέστειλεν ὁ Ν. Γιαννόπουλος ἐξ Ἄλμυροῦ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Λάμπρον.

Ἄλμυρός τῆ 25 Ἰουλίου 1907.

Ἀξιότιμε Κύριε Καθηγητά,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν ἵνα σᾶς ἀποστείλω «Ἀπόσπασμα ἕκ τινος χειρογράφου κώδικος τῆς Φιλαρχαίου Ἑταιρείας «Ὁρθρος» κατεστραμένου, οὗτινος ἐσώθησαν μόνον δύο φύλλα ἤτοι σελ. 4, καὶ ταῦτα κατὰ τὸ ἥμισυ ἐφθαρμένα. Ὁ κώδιξ ἦν χαρτῶος, ἡ δὲ γραφὴ αὐτοῦ ἐστὶ τοῦ IB' -II' αἰῶνος· προέρχεται δὲ ἐκ τῆς Μονῆς Ξενιάς.

Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ τὰ μελετήσητε καὶ τὰ δημοσιεύσητε ἐν τῷ «Ν. Ἑλληνομνήμωνι». Σημειοῦμαι δὲ ὅτι τὸ κείμενον συνωδύετο καὶ ὑπὸ σχολίων δι' ἐρυθροῦ χρώματος γεγραμμένων, ἄλλων μὲν ἐπὶ τῶν στίχων, ἄλλων δὲ ἐν τῇ ᾄδι.

Τῶν σχολίων τούτων, ὅσα ἠδυνήθητε νὰ ἀναγνώσω, παρέθηκα κάτωθι τοῦ κειμένου ἐν εἴδει σημειώσεων.

Πρὸς τούτοις δὲ ἀνακοινοῦμαι ὑμῖν ὅτι ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἄνω Μονῆς Ξενιάς ἐπὶ τινος θεύματος βραχώδους καὶ ἀποκρήμνου κεῖται σπήλαιόν τι, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ κατὰ καιροὺς πατέρες φεύγοντες τὰς δηώσεις ἕνεκεν τῶν ληστῶν ἢ ἐπαναστάσεων ἔκρυπτον τὰ πολυτιμότερα κινητὰ πράγματα τῆς μονῆς· ἐν αὐτοῖς δὲ ἔκρυπτον ἐν κιβωτίοις καὶ χειρόγραφα βιβλία, ἅτινα ἕκτοτε δὲν ἐπεμελήθησαν νὰ ἐξαγάγωσιν, οὕτω δὲ μένουσιν ἐκεῖ. Τοῦτο μοὶ διεβεβαίωσαν πολλοὶ τῶν χωρικῶν καὶ ἐσχάτως ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἰωακείμ παρουσία τῆς πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κ. κ. Νομάρχου Μαγνησίας, Νομομηχανικοῦ Μαγνησίας, ἰατρῶν κ. κ. Βαλαμίδου καὶ Παπαγεωργιάδου, διευθυντοῦ Γεωργικῆς Σχολῆς Ἀϊδινίου, γεωμετρῶν κλπ. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ σωθῶσι τὰ χειρόγραφα ταῦτα, ἅτινα ἐνδεχόμενον νὰ ἦναι πολύτιμα; Ἐνεργήσατε, παρακαλῶ, παρὰ τῆ Ἀρχαιολογικῆ Ἑταιρείᾳ Ἀθηνῶν ἵνα διαθέσῃ ποσὸν 200 δρ. ἀπαιτηθῶμενον πρὸς πληρωμὴν ἐργατῶν, πρὸς τοποθέτησιν ἰκριωμάτων κλπ. Θὰ ἔλθῃ καὶ ὁ κ. Νομομηχανικός.

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως
Ν. Γ. Γιαννόπουλος

Τὸ οὖν τῆ ἐπιστολῆ σφαλὲν κείμενον φέρει ἐπιγραφὴν «Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Σοφοκλέους ἕκ τινος καταστραμμένου χειρογράφου κώδικος τῆς ἐν Ἄλμυρῷ Φιλαρχαίου ἑταιρείας «Ὁρθρος» ὑπὸ Νικολάου Ἰ. Γιαννοπούλου καὶ ἄρχεται.

τότε ἂν φι

εἶναι

ἴστω καθ' ἡ

Εἶνε προφανὲς ὅτι πρόκειται περὶ τεμαχίου ἐκ τοῦ Αἴαντος τοῦ Σοφοκλέους ἀπὸ τοῦ στίχου 778. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ κείμενον τοῦτο δὲν ἔχει ἀξίαν οὐδὲ εἶνε ἀξίον δημοσιεύσεως.

Ἡ Ἐπαναστάσις τοῦ 1854. Ὁ Ν. Ζήγκλης στέλλει τῷ Λάμπρῳ οἰτήσαντι τὴν ἀκόλουθον περιγραφὴν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1854 μετ' ἐπιστολῆς φερούσης χρονολογίαν 8 Σεπτεμβρίου 1886 καὶ γραφείσης ἐξ Ἄρτης. Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης γίνεται δῆλον ὅτι ὁ Λάμπρος εἶχε ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1854, ὃ δὲ Ζήγκλης διηγεῖται αὐτῷ «ὅσα ἔλαθον χώραν ἐν Πάτῃ καὶ ὑπέστησαν οἱ κάτοικοι αὐτοῦ».

«Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1854, ὅτε ἐξερράγη ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος, ἡ τότε Ἑλλην. Κυβέρνησις ἐθεώρησε κατάλληλον τὴν στιγμήν, ὅπως διεγείρῃ ἐπαναστατικὰ κινήματα παρὰ ταῖς διαφόραις Ἑλλην. χώραις, ἐπὶ τῇ σκοπῇ νὰ ἐπισπάσῃται τὴν προσοχὴν τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῶν κινήματων τούτων πρὸς ἐπίτευξιν ἐδαφικῶν παραχωρήσεων. Ἐ σχηματισθέντα ἐπαναστατικὰ σώματα ἐπέδραμον ὡς ἦν εἰκὸς καὶ εἰς Ἡπειρον ἰδίᾳ δὲ ἡ σπουδαιότερα αὐτῶν δράσις περιωρίσθη ἐν Πάτῃ χωρὶς μίαν ὥραν ἀπέχοντι τῆς πόλεως Ἄρτης καὶ τὰ μάλα ὀχυρῇ.

Τῆ 18 Ἰανουαρίου 1854 σῶμα ἐπαναστατῶν στρατολογήθην ἐν ταῖς μεθορίαις Ἐπαρχίας τοῦ Βασιλείου ὑπὸ τοὺς ἀρχηγούς Σπυρ. Καραϊσκάκη καὶ Δημ. Γρίβαν εἰσῆλθον εἰς Πάτα ἐνθουσιωδέστατα γενόμενον δεκτὸν ὑπὸ τῶν κατ'οίκου δραξάντων πάραυτα τὰ ὄπλα ὅπως συναγωνιοθῶσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἔθνους. Ἐνωθέντες οἱ ἐπαναστάται μετὰ τῶν Πετανιτῶν ἐπροχώρησαν εἰς Ἄρταν, ἀλλ' ἐν τῇ Μονῇ τῆς Φανερωμένης, μόλις περὶ τὰ δέκα λεπτὰ τῆς Ἄρτης ἀπεχούσῃ, οἱ Τούρκοι συμποσοόμενοι εἰς 1500 καὶ ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Σουλεϊμάν Μπέη ἐπετέθησαν κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν εἰς 500 ἀνερχομένων, ἀλλ' ἠττηθέντες ἐτράπησαν εἰς φυγὴν ἐγκαταλεφάντες 40 νεκροὺς καὶ τραυματίας. Κατὰ δὲ τὴν 27 Ἰανουαρίου

οἱ Τοῦρκοι λαβόντες ἐξ Ἰωαννίνων ἐπικουρίας ἐξήλθον τῆς πόλεως καὶ διελθόντες τὸν ποταμὸν κατέλαβον τὴν Μονὴν Βλαχερνῶν ὅπου, μάχης συγκροτηθείσης μεταξύ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Ἐπαναστατῶν, ἠττήθησαν οἱ Τοῦρκοι ἐγκαταλείψαντες καὶ τὴν θέσιν τῶν σὺν πολλοῖς ζώοις κυριευθεῖσιν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης. Ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ συνελήφθη καὶ εἰς Χόντζας ὠδηγηθεῖς ὑπὸ τῶν ἐπαναστατῶν εἰς Πέτα· ἀφέθη δὲ ἐλεύθερος ἀφοῦ ἐνεπαίχθη καὶ ὑπέστη μυρίας βασάνους· ἐπίσης συνελήφθη καὶ ὁ κύων τοῦ Σουλεϊμάν μπέη ἀνταλλαγεὶς πρὸς δύο αἰχμαλώτους Ἐπαναστάτας.

Τῇ 30 Ἰανουαρίου οἱ ἡμέτεροι καταλαβόντες διαφόρους ἐπικαιρούς θέσεις ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Τούρκων ἀμυνομένων ἐντὸς τῆς πόλεως ἀλλ' ἢ μεταξύ τῶν διαφόρων ἀρχηγῶν τῶν ἐπαναστατικῶν σιφῶν προκληθεῖσα ἕρις περὶ πρωτείων ἐματαίωσε τὰς ἐπανειλημμένας ἐφόδους τῶν ἡμετέρων, οἵτινες ἀναμφιβόλως ἤθελον γίνεαι κύριοι τῆς πόλεως ἐὰν τὰ μεταξύ τῶν ἀρχηγῶν ἀναπτυχθέντα πάθη δὲν ἀντέδρων εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἐκτέλεσιν. Ἐκτοτε δὲν παρήρηχετο ἡμέρα χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν οἱ Τοῦρκοι νέας ἐπικουρίας καὶ νὰ σκέπτονται ὅπως κτυπήσωσι τὸν ἐχθρὸν κατὰ τὴν κεφαλὴν· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ κατὰ τὴν 14 Φεβρουαρίου ἀπόπειρα τῶν Τούρκων νὰ ἐξώσωσι τοὺς ἡμετέρους ἐκ τοῦ Πέτα εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ ὁποῦ μετὰ πεισματώδη μάχην οἱ Τοῦρκοι ἀπεκρούσθησαν ὑποστάντες μεγίστας ζημίας· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ οὔτε ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος οὔτε αἱ ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι τοῦ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν ἔχοντος γηραιοῦ στρατηγοῦ Τζαβέλα ἰσχύσαν πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπιβουλῶν καὶ χαμαιζήλων παθῶν ἐξ ὧν ὠφελήθησαν οἱ Τοῦρκοι δις ἐπέπεσον κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν τῇ 3 καὶ 12 Μαρτίου μετὰ ἵππικοῦ καὶ πυροβολικοῦ ἀρχηγούντων τοῦ στρατηγηματικωτάτου Τουρκαλβανοῦ Τσελιπίτσαρι καὶ ἄλλων πασάδων ἀλλ' εὐτυχῶς καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἀπεκρούσθησαν οἱ δὲ κάτοικοι προβλέποντες μοιραῖον τὸ τέλος τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀναλογιζόμενοι τὰ δεινά, ἅτινα δικαίως ἤθελον ὑποστῆ ὑπὸ τῶν Τούρκων δι' ὅσα κατ' αὐτῶν εἰργάσαντο ἀπεμάκρυναν τὰ ἑαυτῶν τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας σὺν τοῖς ὑποζυγίοις, οἱ ἴδιοι παραμείναντες αὐτόθι συμπολεμοῦντες τοῖς ἐπαναστάταις, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων Ραδοβιζινοὶ καὶ Βαλτινοὶ ἕνεκα τῶν ἐορτῶν τοῦ Πάσχα λαβόντες πάνθ' ὅσα ὑπελείφθησαν εἰς τὰς οἰκίας τοῦ χωρίου ἀπῆλθον εἰς τὰς πατρίδας τῶν ἐγκαταλείψαντες τοὺς ἀρχηγούς τῶν μάτην προσπαθήσαντας νὰ τοὺς ἀποτρέψωσι τῆς προδοτικῆς ταύτης πράξεως· τοῦτο

δὲ μαθόντες οἱ Τοῦρκοι ἐπετέθησαν τὴν 17 Ἀπριλίου πολυάριθμοι κπτὰ τοῦ Πέτα οἱ δὲ ἐπαναστάται μὴ δυνηθέντες, διὰ τὸ εὐάριθμον, νὰ τοὺς ἀναχαιτίσωσιν εἰσβαλόντας ἀπὸ διάφορα σημεῖα καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν ὑπερκειμένην τῇ Μονῇ Θεοδοκίῳ ἀτραπὸν, ἐγκατέλειπον τὸ χωρίον καὶ ἀπῆλθον, οἱ δὲ νικηταὶ ἐκδικούμενοι ἀνθ' ὧν ὑπέστησαν ὑπὸ τῶν κατοίκων, μετὰ προηγουμένην δῆωσιν ἐνέπρησαν αὐτὸ οὐδ' αὐτῶν τῶν ἱερῶν φεισθέντες. Κατὰ τὴν ἔλωσιν τοῦ Πέτα ἔλαβε χώραν καὶ τὸ εἰς τὴν κωμικοτραγικόν. Ὁ ἐφημέριος τοῦ χωρίου γέρων ἄμα καὶ τυφλός, ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν οἰκείων του, ἀναχωρησάντων μετὰ τῶν λοιπῶν κατοίκων, καὶ ὑπολαβὼν τὰς ἀγρίας φωνὰς τῶν Τούρκων ὡς τῶν ἡμετέρων ἐφώνει· «Κτυπάτε τοὺς Ἀγρηνοὺς» οἱ δὲ Τοῦρκοι εἰσελθόντες ἐν τῷ οἴκῳ του ἐφόνευσαν αὐτόν· ὠνομάζετο δὲ Παπαγιάννης. Τοιοῦτοτρόπως ἡ σφαγὴ τοῦ ἱερέως ἐπεσφράγισε τὴν τόσῃ ἀτυχῆς τέλος ἔσχουσιν ἐπανάστασιν τοῦ Πέτα οἱ κάτοικοι τοῦ ὁποῦ παρακολουθήσαντες τὰ ἐντὸς τῶν παραμεθορίων Ἑλλήν. Ἐπαρχιῶν εἰσελθόντα, πρὸς διάλυσιν, ἐπαναστατικὰ στίφη ἐγένοντο αὐτόπται μάρτυρες νέας καταστροφῆς τελομένης ἤδη οὐχὶ πλέον ὑπὸ βαρβάρων ἀσιανῶν ἢ ἀλβανῶν βασιβοζούκων ἀλλ' ὑπ' ἐκείνων, πρὸς οὓς συνεπολέμησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, καὶ παρά τῶν ὁποίων ἤλπιζον συνδρομῆς τινος, τὰ οἰκιακά των σκεῆθ' ἀπῆλθον, τὰ ζῆν τῶν ἐθανατώνοντο ὑπὸ τοῦ τυχόντος, οἱ δὲ καρποὶ οὓς μεθ' ἑαυτῶν ἔφερον ἐπέπρωτο νὰ θρέψωσι τοὺς παρ' ὧν ἔδει νὰ τραφῶσιν. Ἐν τῇ ἀπελπιστικῇ ταύτῃ καταστάσει διατελοῦντες καὶ ἐπὶ τῷ τέλει ν' ἀπαλλαγῶσι μαιζόνων δεινῶν ἀπεφάσισαν νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς τὴν φιλότατην αὐτῶν πατρίδα. Ἀτιμόπλοια τῶν συμμάχων δυνάμεων παραλαβόντα αὐτούς, μ' ὄλας τὰς ἀντιστάσεις τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἐκ διαφόρων λιμένων τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου ἀπεβίβασαν αὐτοὺς εἰς Πρέβεζαν ὅπου τυχόντες ἀμνηστίας ἐπανέκαμψαν εἰς Ἄρταν ἐνθα καὶ διέμειναν ἐπὶ μακρὸν ἄτε τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν μὴ ἐπιτρεφασῶν τὴν εἰς Πέτα ἀποκατάστασιν των, ἕνεκα φαίνεται στρατηγικῶν λόγων, ἀλλὰ ἀρθέντος βραδύτερον, τῇ μεσολαβήσει τοῦ Γεν. Προξένου τῆς Ἀγγλίας κ. Σάνδερ, καὶ τοῦ ἐμποδίου τούτου ἀθρόοι συνέρρυσαν οἱ κάτοικοι ἐπισκευάζοντες τὰς οἰκίας αὐτῶν ἢ οἰκοδομοῦντες νέας ὅπως κατοικήσωσιν καὶ ἐντὸς μικροῦ ἀνηφοδομήθησαν ἅπασαι πλὴν τῆς οἰκίας τοῦ ἐπιζώντος καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν σπουδαῖον λαβόντος μέρος Σπυρ. Παπαγεωργίου, τὰ ἐρεῖπια τῆς οἰκίας πρόκειται ἀψευδὲς μάρτυριον τῆς εἰς τὸ χωρίον Πέτα ἐπελθούσης καταστροφῆς.

Εἰκονιστοριογράφος. Ὁ Ἰ. Βογιατζίδης γράφει ἡμῖν: Ἐν Ν. Ἑλληνομνήμωνι Σ: 250 ἐνθα ὁ λόγος περὶ τοῦ βυζαντινοῦ τεχνικοῦ ὄρου **ιστοριογράφος** = ζωγράφος, προστίθεται ὅτι ὑπῆρχεν ἔτι καὶ ὁ ὄρος **εἰκονιστοριογράφος**, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐξ ἐπιγραφῆς Αἴνου, ἐν ἣ φέρεται: «*Καὶ τῆς παρούσης εἰκονηστοριογράφος Ράλης τοῦ ζωγράφου Ἀλνίτης ζωγράφος ἀγ. π. φε. ρουαρίου κ'*». Ἄλλ' ὁ ὄρος ὅστος πρέπει νὰ θεωρηθῆ ἀνύπαρκτος, προσλίων ἐκ κακῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις ἀναγνωστέα οὕτω: «*Καὶ τῆς παρούσης εἰκονηστοριογράφος Ράλης ...*», ἥτοι = καὶ τῆς παρούσης εἰκόνοσ ἱστοριογράφος ὑπῆρχεν ὁ Ράλης. Ἐχομεν δηλαδὴ ἐνταῦθα ἐξομαλισμὸν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ γενικῆς πτώσεως, ἢ εἰκῶν—τῆς εἰκῶν, καθ' ἣ ὁ ἐξομαλισμὸς τῆς κλητικῆς καὶ γενικῆς δευτεροκλίτων ὀνομάτων ἀπὸ τοῦ 18' αἰῶνος, ὧ διακω—τοῦ διακω, περὶ εἰδὲ Γ. Χατζιδάκι *Einleitung* σ. 82.

Ἐγκαιρία. Ἐν Ν. Ἑλληνομνήμωνι Ζ' 157 ἀναδημοσιεύεται ἐνθὺμῃσ τοῦ ἔτους 1439: *αὐτὸ ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ 15' εἰς τὴν ἐγγεγραμμένην τοῦ μισοῦ Γαβριὴλ Μπαρμπαρίου ἤλθεν ὁ βασιλεὺς ὁ κ. Ἰωάννης καὶ ἡ σύνοδος ὅλη εἰς τὴν Μεθώνην...*, ἐν δὲ σ. 308 ἀπορεῖται εἶνος γλώσσης καὶ σημασίας εἶναι ἡ λέξις. Ἡ λέξις αὕτη τῇ ὄντι δὲν ἀναγράφεται ἐν τοῖς λεξικοῖς, διέλαθον δ' ἐσχάτως περὶ αὐτῆς ἐν τῇ «*Κιμῶλω*» μου (ἐν περιοδ. «*Ἀθηνα*» 35, 118 ε'). Τὸ συνολικῶς δηλαδὴ σπειρόμενον γεωργικὸν τμῆμα ἐκαλεῖτο κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους **ἐγκαιρία** κατ' ἀντίθεσιν τοῦ συνολικῶς ἀναπαυμένου, ὅπερ **παρεγκαιρία** ἐκαλεῖτο.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις ἐπιστημονικῇ ἐταιρείᾳ ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1923 κ. ἐ. ἔγιναν αἱ ἐξῆς ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν βυζαντινολογίαν.

1) **Μ. Στεφανίδου**, περὶ τῶν φυσικῶν μαθημάτων παρὰ βυζαντινοῖς. 2) **Γ. Σωτηρίου**, περὶ τοῦ ναοῦ τῶν ἀγ. Ἀποστόλων Κων] πόλεως καὶ τινῶν ἀρχιτεκτονικῶν ὄρων. 3) **Γ. Ἀναγνωστοπούλου**, περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῆς Ἠπείρου. 4) **Κ. Ἀμάντου**, περὶ τῆς μεσαιωνικῆς παροιμίας «*ἡ στωχεῖα κατέδειξε τὰ μοναπλά*», καὶ τῶν μεσαιωνικῶν πτωχείων. 5) **Γ. Χατζιδάκι**, περὶ τοῦ ἐτύμου τῶν λέξεων *ἀντζα* καὶ *δρολύκου*. 6) **Κ. Ἀμάντου**, περὶ ἐπεκτάσεως τῆς χρήσεως γεωγραφικῶν ὀνομάτων παρὰ βυζαντινοῖς, περὶ τινῶν διπλῶν ἐθνικῶν ὀνομάτων καὶ τῆς τοπωνυμίας *Σχιματαρίου Ἀττικῆς*.

—Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 2 Δεκεμβρίου 1923, τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιστημονικῆς ἐταιρείας, ὁ κ. Ἰ. Κ. Βογιατζίδης ἐπραγματεύθη περὶ τοῦ Βίου τοῦ ὀσίου Λεοντίου ὡς πηγῆς ἱστορικῆς. Ἐξεδόθη δὲ τὸ πρῶτον ἐκ Μαρκιανοῦ κώδικος ὑπὸ τοῦ Σπ. Λάμπρου ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῶν «*Παλαιολογείων καὶ Πελοποννησιακῶν*» αὐτοῦ, σ. 161—168, τὸ «*Ἐγκώμιον τοῦ ὀσίου Λεοντίου*» τοῦ Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἐγκωμίου τούτου καὶ τοῦ ἐν Νέῳ Λειμωναρίῳ διασωθέντος μεταφρασμένου Βίου τοῦ ὀσίου ὁ κ. Βογιατζίδης ἐμελέτησε α) τὴν διοικητικὴν κατάστασιν τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τῆς ἀνακτῆσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν βυζαντινῶν τῷ 1262 καὶ ἐξῆς· β) τὸ σύστημα τῆς κεντρικῆς διοικήσεως ἐν Κων]πόλει, ἐπὶ τῶν Παλαιολόγων, τοῦ βυζαντινοῦ κράτους· γ) τὴν ἵδρυσιν ἐπὶ τοῦ ὄρου Κλωκοῦ πρὸς Ν. τοῦ Ἀλγίου τῆς μονῆς τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ὑπὸ τῶν δεσποτῶν Θωμᾶ καὶ Δημητρίου τῶν Παλαιολόγων, ἐν ἣ θέσει ἠσκήτευσεν ὁ ὄσιος, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἐπελθόντα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος.

—Κατὰ τὴν 29ην παρ. μηνίς τὰ μέλη τῆς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν ἐδεξιώθησαν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Σιναίας Ἀκαδημείας τὸν ἐπίτιμον ἐταῖρον τῆς Ἐταιρείας καὶ πολῦτιμον συνεργάτην

τοῦ παρόντος περιοδικοῦ κ. *William Miller*, ἐπισκεφθέντα τὰς Ἀθήνας, ἵνα μελετήσῃ καὶ ἐκδώσῃ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ συμπατριώτου του ἱστοριογράφου *Ginlay*. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, ἐνώπιον πολυπληθῶν ἀγροατῶν καὶ πολλῶν ἐπισιτήμων, ὁ μὲν κ. Κ. Καροφύλας, ἐπὶ μακρὰ ἔτη γνωρίσας τὸν ἄνδρα ἐν Ρώμῃ, ἐξύμνησε τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ ὡς ἀνθρώπου καὶ Φιλέλλημος, ὁ δὲ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἑταιρείας κ. Φ. Κουκουλὲς ὠμίλησε περὶ τῆς σημασίας καὶ ἀξίας τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, τῶν ὁποίων αἱ πλεῖσται, ὡς γνωστόν, περιστρέφονται περὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Φραγκοκρατουμένης Ἑλλάδος. Τὴν ὠραίαν τελετὴν ἐπεσφράγισεν εὐχαριστήριος ἀντιφώνησις τοῦ κ. *Miller* ἐξάρανος τὴν σημασίαν τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν.

— Ἀπὸ τριετίας ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ συλλόγου τῶν Βασσαριωτῶν «Διούσοι» περιοδικὸν ἐξυπηρετικὸν τῶν συμφερόντων τοῦ πρώην δήμου Οἰνοῦντος τῆς Λακεδαίμονος ὑπὸ τὸ ὄνομα Μαλεβός. Ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνώστων μας εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦτο, διότι εἰς τὰς στήλας του δημοσιεύονται καὶ διατριβαὶ ὑπὸ τῶν κ. Φ. Κουκουλέ, Α. Ὀρλάνδου, Ι. Βογιατζίδου, Α. Ζώη καὶ Α. Ξυγοπούλου, αἱ ὁποῖαι ἐνδιαφέρουσι καὶ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ τοὺς ἀναγνώστας.

— Ἡ χριστιανικὴ ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία, ἡ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Λαμπάκη ἰδρυθεῖσα, ἀναδιοργανωθεῖσα πρό τινος ἀπεφάσισε τὴν ἑξακολούθησιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τῆς ἐταιρείας καὶ τὴν ἰδρυσιν σχολῆς ἀγιογράφων. Ἡ ἐκτύπωσις τοῦ περιοδικοῦ ἤρχισεν ἤδη, ἐλπίζεται δὲ ἐντὸς βραχέος χρονικοῦ διαστήματος νὰ ἐκδοθῇ ὁ πρῶτος τόμος.

— Ἐπίσης ἡ ἐταιρεία τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν ἀπεφάσισε τὴν ἐκδοσιν ἐπετηρίδος, ἡ ἐκτύπωσις τῆς ὁποίας θέλει ἀρχίσει λίαν προσεχῶς ἐξασφαλισθείσης τελείως τῆς ἐκδόσεως.

ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΑΛΕΝΤΑ

Εἰς τὴν Διευθύνσιν τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονοῦ

A n n a r i d e l' Institut d' Estudis Catalans Vol. IV—Part. I, II MCMXV—XX. Seccio Històrico—Arqueològica—Barcelona.

B a n e s c u N. Les Premiers temoignages Byzantins sur les Romains du Bas—Danube—Weinar 1922.

B e e s N i k e s A. (Βέης). Die Inschriftenaufzeichnung des Kodex Sinaiticus graecus 508 (976) und die Maria—Spiläotissa—Klosterkirche bei Sille (Lykaonien). Berlin—Wilmersdorf 1922.

Βογιατζίδου Ι. Κ. Νεοελληνικὴ Ἀνεκδότα 1812—1831 Ἑγγράφα τῆς ἱστορίας τῆς νήσου Ἀνδρου ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος. Ἐν Ἀθήναις 1923.

C z e b e G y u l a, iLambros Lp. P. Σελίδες ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ Αὐστρίᾳ μακεδονικοῦ ἐλληνισμοῦ. [Lopok a magyarországiés ausztriai makedón görögség történetéből]. Rekeri székhoglatlò az athéni «Nemzéli és Kapodistirias egyetem» en 1912 febr. 26-án. Athén, 1912. Nr. 46 I.—Erschienen in «Történeti Szemle» Historische Revue]3[1914]S. 588 bis 592.—Budapest.

Δουβουγιώτου Κωνστ. Περὶ διδασκόντων καὶ διδασκομένων κατὰ τὸν Μίγαν Βασίλειον.—Λόγος εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐκφωνηθεὶς κατ' ἐπιτολὴν τῆς Συγκλήτου. Ἐν Ἀθήναις.

» Θεοδόσιος Ζυγομαλάς. Ἐν Ἀθήναις.

Κύρια Δ. Καμπάνη Α. Ἡ Αἴγυπτος τῶν Φαραῶ. Κέρον 1923. Βιβλιοπωλεῖον Σταυριανοῦ.

L l u e h. A. R u b i o I. La Grecia Catalana des de 9377 a 1379. [Anuari de l' Institut d' Estudis Catalans, vol. VI Barcelona 1920.

» Necrologia [Anuari de l' Institut d' Estudis Catalans, Barcelona 1922].

- Μπαλίνου Δημητρίου Σίμου, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σόφου, Ἰόνου καὶ Μήλου Ἀλεξάνδρος Λυκοῦργος [1827—1875]. Ἐν Ἀθήναις τύποις «Φοῖνικος» 1923.
- Ἡ πολιτεία κατὰ τοὺς χρόνους τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν Ἱερασολύμεις τύποις Ἱ. Κοινὸς τοῦ Π. Τάφου 1922.
 - Ἐρνέστος Ρενάν. Ἐν Ἀθήναις τύποις «Φοῖνικος» 1923.
 - Ὑπόμνημα ἐπὶ τῆ ὑποψηφιότητι διὰ τὴν ἰδραν τῆς Πατρολογίας.

Ὁρλάνδου Ἀναστ. Κ. Ἡ Παλιόπαναγιά [Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Μαλαβοῦ» ἐτος Γ'. ἀριθ. 22] Ἀθήναι 1923

- Τρεῖς ἀνέκδοτοι βυζαντινοὶ ναοὶ τῶν περιχώρων τῆς Ἀρτίας. Ἀθήναι 1922.
- Ἡ Μονὴ Βαρνάβου. Ἐκδόσις τῆς ἐν Ἀθήναις Δωρικῆς Ἀδελφότητος. Ἀθήναι 1922.

Καιζῆ Ἀντωνίου Χ. Εἰς Ἀρσινόη: κειμήλια. Ἀθήναι 1923.

- Ὑπόμνημα τῶν Ἐπιστημονικῶν Ἐργασιῶν. Ἀθήναι τύποις Σακελλάριου 1923.

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(ΣΛ σημαίνει κώδικα τῆς βιβλιοθήκης Σπυροδωνος Λόμπρου)

Ἀβραάμ ἄγιος (ΣΛ) σ. 296	Ἀντωνίου Κωνσταντίνος σ. 95
Ἀγαθονίκου ναός, σ. 26	Ἀπανθίσματα Διογένους Λαερτίου σ. 36
Ἀγκυριανοὶ σ. 26	Ἀπανθίσματα Ἱεροδότου σ. 363
Ἀγωγὸς Κύλιντος σ. 19	Ἀπανθίσματα Πλουτάρχου σ. 363
Ἀδαμαντίου Α' σ. 72 ἐ.	Ἀπόξευγμα σ. 18
Ἀδριανὸς σ. 9	Ἀποκάλυψις Θεοτόκου (ΣΛ) σ. 91 καὶ 26
Ἀζωτοὶ σ. 10	Ἀπολλώνιος Ἰωνεὺς σ. 21 καὶ 26
Ἀθανάσιος Δημητριάδης (ΣΛ) σ. 300	Ἀραβαντινὸς Π. σ. 353
Ἀθωνιάς ἀκαδημία (ΣΛ) σ. 295	Ἀργυρὸς Ἰσαάκ σ. 209 ἐ.
Ἀιγεὺς σ. 5	Ἄρειος σ. 10
Ἀινίγματα σ. 202 ἐ.	Ἀριάδνη σ. 5
Ἄκατος σ. 23	Ἀριστέου ἐπιστολή σ. 46 ἐ.
Ἀκρίτας Διογενῆς σ. 270	Ἀρχάδιος σ. 9
Ἀλανίτζιν σ. 28	Ἀρμαμέντο σ. 8
Ἀλεξανδρόπουλλος σ. 312 καὶ 357	Ἀρμενόπουλος (ΣΛ) σ. 289
Ἀλεξάνδρου Ἰωάννης (ΣΛ) σ. 411	Ἀροδαφνοῦσα σ. 281 ἐ.
Ἀλέξανδρος Ρωσσίας σ. 228	Ἀρσένιος Μονεμβασίας (ΣΛ) σ. 288
Ἀλέξιος Ἱερὺς σ. 92	Ἀρτάβα σ. 7
Ἀλέξιος πρωτοστράτωρ σ. 268	Ἄριεμις σ. 6
Ἀλῆ παυᾶ ἔγγραφο σ. 99	Ἀρτζιπέλαγος σ. 5
Ἀληπασιάς σ. 352 ἐ.	Ἀρτζιχάλια σ. 7 καὶ 8
Ἀμάστρων σ. 15	Ἀρχεῖα σ. 113 ἐ.
Ἀμοιροῦτζης Γ'. σ. 274	Ἄσματα δημῶδη δεκατρία σ. 343
Ἀναστασία μεγαλομάρτυς (ΣΛ) σ. 292	Ἀσπάρου στέρνα σ. 19
Ἀναστάσιος σ. 26	Ἀτσαγιόλης δούξ σ. 274
Ἀναστάσιος Σιναίτης σ. 360	Ἀτιαλειάτης Μιχαήλ σ. 272
Ἀνδραβίδος ἀνασκαφαὶ σ. 201	
Ἀνδρομέδα σ. 22	
Ἀνδρονίκου χρυσόβουλλον σ. 342	Βαγιαζίτ ἡμερομηνία σ. 98
Ἀνθιμος Ἀμασειας σ. 232 ἐ.	Βαλέτιος Ἰωάννης (ΣΛ) σ. 299
Ἀνθιμος Ἱερασολύμων (ΣΛ) σ. 299	Βάρδας σ. 17
Ἀντωνίδης Πετράκης (ΣΛ) σ. 299	Βασιλόπουλος Μπαλᾶνος (ΣΛ) σ. 91
Ἀντώνιος (ΣΛ) σ. 287	Βασιλεῖος ἢ Βασιλικὸς σ. 275

Βασίλειος Καισαρείας (ΣΑ) σ. 87
 Βασίλειος μεγάλου σ. 203 ε.
 Βέης Ν. σ. 357
 Βελερεφόντης σ. 13
 Βελιούριος σ. 6
 Βενιαμίν (ΣΑ) σ. 412
 Βερύνα σ. 20
 Βιβλιογράφοι σ. 92 ε.
 Βιγλέντια σ. 19
 Βίγλιος σ. 16
 Βογιατζίδης Γ. σ. 318
 Βολίδης Θ. σ. 319
 Βουδαπέστης ἀρχεῖον σ. 117 ε.
 Βουδαπέστης ἐκκλησία σ. 119 ε.
 Βουδαπέστης σχολεῖον σ. 136 ε.
 Βουλισμᾶς Π σ. 71 ε.
 Βροντολόγιον (ΣΑ) σ. 289
 Βυζας σ. 10

Γαβριήλ σ. 14
 Γαβριήλ Ἀφρίστης (ΣΑ) σ. 299
 Γαληνός σ. 12
 Γάσπαρις (ΣΑ) σ. 413
 Γασιρία σ. 27
 Γεννάδιος Κων/πόλεως (ΑΣ) σ. 88
 Γερανδόπουλος (ΣΑ) σ. 290
 Γεράσιμος Ἀβελᾶς (ΑΣ) σ. 287
 Γεράσιμος ἡγούμενος σ. 387
 Γερμανός Παφῶν σ. 312
 Γερονικόν (ΑΣ) σ. 286
 Γεωργανόγλου (ΣΑ) σ. 294
 Γιαννόπουλος Ν σ. 357
 Γιονίδης Ἰωάν. (ΣΑ) σ. 299
 Γκίκας Ἰωάννης (ΣΑ) σ. 404
 Γοργάνα σ. 5
 Γουναρόπουλος Κ σ. 356
 Γρηγοῦρας Νικηφόρος σ. 270
 Γρηγόριος διδάσκαλος (ΣΑ) σ. 414
 Γρηγόριος Ε σ. 389 ε.
 Γρηγόριος θαυματουργός (ΣΑ) σ. 87
 Γρηγόριος Θεολόγος (ΣΑ) σ. 400
 Γρηγόριος Νύσσης (ΣΑ) σ. 88
 Γρηγόριος πατριάρχης (ΣΑ) σ. 299

Γρουπάρης Γεώργιος (ΣΑ) σ. 405
 Γυνή παρὰ Βυζαντινοῖς σ. 258 ε.

Δάλλας Μ. σ. 78 ε.
 Δαμασκηνός Ἰωάννης σ. 95
 Δαμασκηνός Στουδίτης (ΣΑ) σ. 400
 Δαπόντες Καισάρης (ΣΑ) σ. 403
 Δεσποτάπουλος σ. 312
 Δεστούνης Γαβριήλ σ. 30 ε.
 Δημητριάδης (ΣΑ) σ. 298
 Διαμαντόπουλος Α σ. 316
 Διγενῆς Ἀκρίτας σ. 270
 Διονύσιος Ἀλεξανδρείας (ΣΑ) σ. 82
 Διονύσιος διδάσκαλος (ΣΑ) σ. 300
 Διονύσιος Πλαταμῶνος (ΣΑ) σ. 407
 Διονύσιος σ. 395
 Δόμεστος σ. 24
 Δοσίθεος Δροϊνοπόλεως (ΣΑ) σ. 291
 Δουκάκης (ΣΑ) σ. 299
 Δούκας Κωνσταντίνος (ΣΑ) σ. 101
 Δρακόπουλος Ἰωάννης σ. 93
 Δωρόθεος Ζητονίου (ΣΑ) σ. 299

Εἰκοσιφοιν/σσης μονή σ. 306 ε.
 Ἐλένη ἀγία σ. 7
 Ἐλευθέριος ἀσκηρῆτις σ. 17
 Ἐμμανουήλ γραμματικὸς (ΣΑ) σ. 300
 Ἐπανάστασις Ἠπείρου σ. 65 ε.
 Ἐπανάστασις 1854 σ. 419
 Ἐπιγραφαὶ Κερκύρας σ. 70
 Ἐπιστολάριον (ΣΑ) σ. 401 ε.
 Ἐπιφάνιος Κύπρου (ΣΑ) σ. 287
 Ἐρρανος λέξιων [ΣΑ] σ. 296
 Ἐρευνα ἐν βιβλ. καὶ ἀρχείοις σ. 309 ε.
 Εὐγενικός Ἰωάννης σ. 208 ε.
 Εὐδοκία σ. 269
 Εὐθύμιος μοναχός (ΣΑ) σ. 86
 Εὐστράτιος ἱερεὺς (ΣΑ) σ. 291
 Εὐτύχιος σ. 23
 Εὐφημίας ναὸς σ. 28
 Ἐφραίμ σ. 12

Ζεφλέντης Π. σ. 109
 Ζήνων σ. 5. 12
 Ζευξίππου λουτρόν σ. 8
 Ζώης Α. σ. 358
 Ζωναράς Γ. (ΑΣ) σ. 87

Ἰλίου ἄμαξα σ. 10 15
 Ἡρόκλειος σ. 9. 24
 Ἡρακλῆς σ. 10
 Ἡροδότεια ἀπανθίσματα σ. 363

Θεοδόσιος μέγας σ. 6
 Θεοδόσιος μικρὸς σ. 9
 Θεοδοσίου πλάστον γουσαδόουλλον σ. 329 ε.
 Θεόδωρος βιβλιογράφος (ΣΑ) σ. 296
 Θεόδωρος πρόδρομος σ. 261 ε.
 Θεσσαλονίκη σ. 303 ε.
 Θεοτόκος σ. 13
 Θεοφάνης ἡγούμενος (ΣΑ) σ. 293
 Θεόφιλος σ. 18
 Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας (ΣΑ) σ. 88
 Θεοφίλος διάκονος σ. 312

Ἰατροσόφιον (ΣΑ) σ. 288
 Ἰβήρες σ. 36 ε.
 Ἰγνάτιος Βλαχίας (ΣΑ) σ. 403
 Ignatio Ghiklī σ. 70
 Ἰσραήλ (ΣΑ) σ. 403. 411
 Ἰησοῦς Ναυῆ σ. 13
 Ἰκόνιον σ. 22
 Ἰλιάς (ΣΑ) σ. 295
 Ἰουλιανή σ. 6
 Ἰουλιανός σ. 275
 Ἰουλιανός Δημέτριος (ΣΑ) σ. 401
 Ἰουστινιανός σ.
 Ἰουστινιανός τύραννος σ. 20
 Ἰουστίνος Θραξ σ. 7
 Ἰωαννίκιος (ΣΑ) σ. 410
 Ἰωακείμ ἱερομόναχος σ. 96
 Ἰωάννης ἐκ Σιατίστης σ. 94
 Ἰωάννου προδρόμου μονή σ. 97

Ἰωάσαφ Κόκκας σ. 274
 Ἰωσήφ καθηγούμενος (ΣΑ) σ. 292

Καῖσαρ σ. 21
 Καλαβριανός Νικόλαος σ. 97
 Κολλιγίης Γεώργιος (ΣΑ) σ. 300. 311
 Καλλιμάχη Σεβαστή (ΣΑ) σ. 404
 Καλλίνικος σ. 314
 Κάλλιστος Νικηφόρος (ΣΑ) σ. 294
 Καλλίστρατος σ. 11
 Καμπούρογλου Γρ. σ. 328
 Καραμάσης Νικόλαος (ΣΑ) σ. 299. 300
 Κατάλοιπα ἀκατάγραφα σ. 352 ε.
 Κατακουζηνή Ἐλένη σ. 285
 Κεδρηνός Γεώργιος σ. 55
 Κεφαλληνίας ἀρχεῖα σ. 416
 Κομνηνὴ Ἄννα σ. 272 ε.
 Κομνηνός Ἀνδρόνικος σ. 272
 Κομνηνός Δαυὶδ σ. 285
 Κομνηνός Ἰωάννης σ. 264
 Κομνηνός Μανουήλ σ. 268
 Κομνηνοῦ Ἀλεξίου νεκραὶ σ. 321 ε.
 Κοντάρια σ. 19
 Κορέσιος Γεώργιος (ΑΣ) σ. 83
 Κοσμάς ἱερομόναχος σ. 94
 Κρῆσπος σ. 24
 Κριτίου ἐπιστολαὶ (ΣΑ) σ. 401. 405
 Κρυπτογραφικά σ. 343
 Κυθωνιῶν ὁμολογία (ΣΑ) σ. 403
 Κύριλλος σ. 360
 Κύριλλος ἱερομόναχος (ΣΑ) σ. 286
 Κύριλλος Λούκαρις (ΑΣ) σ. 90
 Κυρίλλου Λουκάρειος ὑπογραφή (ΣΑ) σ. 410
 Κώδικες ἐν οἷς κρυπτογραφικά σ. 345
 Κωδινός Γεώργιος σ. 3
 Κωνσταντίνος μέγας σ. 6. 7
 Κωνσταντίνος τυφλός σ. 16
 Κωνσταντίνος Σικελός σ. 220
 Κωνσταντινούπολις σ. 11

Λαερτίου Διογένους ἀπανθίσματα σ. 363

Ἀνλεμάν Ἰωάννα σ. 282
 Ἀμπρός Π. σ. 311
 Ἀύραριος Κωνσταντῖνος σ. 220
 Ἀυῖος πατριάρχης σ. 8
 Δεβίδου οἰογενεῖας ἔγγραφοι σ. 389ε
 Δεόντος σαταῦ χρησμοὶ (ΣΑ) σ. 293
 Δέων Ἰσαυρος σ. 23
 Δέων Μακῆς σ. 7
 Δέων σατὰς (ΣΑ) σ. 80
 Διγίνος Νικόλαος σ. 96
 Δουζιναῖος Πέτρος σ. 282
 Δουκίσσας σ. 417

 Μιγδαλῆς σ. 16
 Μιγκανα σ. 28
 Μιχαῖριος Αἰγύπτιος (ΑΣ) σ. 90
 Μιχαῖριος Ἄρτης (ΣΑ) σ. 404
 Μιχαῖριος Πάτριος (ΣΑ) σ. 402
 Μιχαῖριος Προικονήσου σ. 383
 Μικεδόνιος σ. 10
 Μικρεμβολίτης Εὐστάθιος σ. 304
 Μινακ σ. 25
 Μίνος Ἀλέξανδρος [ΣΑ] σ. 409
 Μινουῆλος ἱεροδιάκονος [ΣΑ] σ. 87
 Μινουῆλ Παρφυρογέννητος σ. 218
 Μαξιμῖνος σ. 6
 Μιργουῖνος Μάξιμος [ΣΑ] σ. 90
 Μαρκιανός σ. 23
 Μάρκος Ἄγγλος σ. 273
 Ματζουκίη σ. 264
 Ματθαῖος πνευματικός (ΣΑ) σ. 286
 Μαυρίαιος τ. 6. 15. 23
 Μαυρογένης Ἰωάννης σ. 222ε (ΣΑ)
 σ. 103
 Μαυροκορδαῖτος Α (ΣΑ) σ. 293. 390.
 101
 Μαυρομμάτης Ι σ. 93
 Μαυρομμάτης Κ σ. 94
 Μοχμαρῆς Λιόντας σ. 282ε
 Μεθόδιος Πατάρων [ΣΑ] σ. 293
 Μεθόμινης κατοίκων ἀναφορὰ [ΣΑ] σ.
 102
 Μεσσήνης [ΣΑ] ἐκκλησία σ. 359
 Μελιον σ. 26

Μισαῆλ διδάσκαλος [ΣΑ] σ. 404
 Μιχαῆλ ἱερομόναχος σ. 94
 Μόδιον σ. 14. 25
 Μουρούζης Ἰωάννης [ΣΑ] σ. 300. 412
 Μύχιος ἅγιος σ. 27

 Νεαγαί Ἀλεξίου Κομνηνοῦ σ. 331 ε.
 Νεῖλος ἅγιος (ΣΑ) σ. 287
 Νεόφυτος ἱεροδιάκονος [ΣΑ] σ. 294
 Νεστόριος σ. 23
 Νικηφόρος διδάσκαλος [ΣΑ] σ. 300
 Νικολαΐδης Εὐστάθιος [ΣΑ] σ. 299
 Νικηφόρος Κων]πόλεως [ΣΑ] σ. 88
 Νικόλαος νοτάρτιος [ΣΑ] σ. 300
 Νομοκάνων [ΣΑ] σ. 289

Ξανθόπουλος Στέφανος σ. 245 ε.
 Ξηρόλοφος σ. 13 16.
 Ξουρής σ. 356

 Ὀδηγός Ἀνστασίου Σιναΐτου σ. 360
 Ὀδυσσεύς σ. 20
 Ὀλυμπιάδος καὶ Διογένους διάλογος
 [ΣΑ] σ. 302
 Ὀλύμπιος Κ σ. 74 ε.
 Οἰκονόμου Κ σ. 74 ε.
 Ὀμήρου βίος σ. 256 ε.
 Ὀνόριος σ. 13
 Οὐαλεντιανός σ. 14
 Οὐρβίχιος σ. 28
 Οὐσπένσκης Θεόδωρος σ. 350
 Οὐψάλης κωδῆξ 8 σ. 303
 Ὄφρικιάλοι σ. 252

Πάγκαλλος Μιχαῆλος [ΣΑ] σ. 300
 Παγκράτιος σ. 99
 Παλαιολόγος Ἀνδρόνικος σ. 269
 Παλαιολόγος Κωνσταντῖνος σ. 269
 Παλαιολόγου Ἀνδρόνικου ἐπιστολὴ τ.
 328 ε.

Παλαιόπαππας σ. 415
 Παλαμῶς [ΣΑ] σ. 299
 Παλλίδιον τ. 12
 Παπαγεωργίου Ἀπόστολος σ. 65
 Παπαγεωργίου Σπ. σ. 352
 Παρθένιος Χαλκηδόνος [ΣΑ] σ. 403 ε.
 Παρημῖαι σ. 140 ε.
 Πάτριαι τ. 203 ε.
 Πελεκάνος Θεόδωρος σ. 92
 Περασεύς σ. 22
 Πέστης Ἰλ. Ἐκκλησία σ. 357 ε.
 Πετρίδης Ἰωάννης [ΣΑ] σ. 300
 Πέτρος Ἀλεξανδρείας [ΣΑ] σ. 87
 Πίνακες ἐπιτεκτιπῶν Ὀλυμπίας σ. 71 ε.
 Πλουσιαδηνός Ἰωάννης σ. 97
 Πλουτάρχεια ἀποκρίσματα σ. 363
 Πολίτης Φ. σ. 318
 Πολύκαμος ἱερομόναχος σ. 390
 Πορτα χρυσή σ. 8
 Παυλγεῖα σ. 5
 Πρωδρομάου μονή σ. 333
 Προκλῶς πατριάρχης σ. 17
 Προσαλέντης [ΣΑ] σ. 413
 Πτολεμαίου ὀφηγιστὴς σ. 56 ε.
 Πτωχοπροδρομῶς σ. 261 ε.
 Πωρικολογος σ. 253

Ραφαῆλ Λαρίσης [ΣΑ] σ. 299
 Ραφτοπολεμῆς Μητροφάνης σ. 93
 Ρωμανιά κτίσεις τ. 28
 Ρωμαιοὶ Μιχαῆλ σ. 95

Σάββας ἅγιος σ. 22
 Σαβέλλιος σ. 11
 Σαμαὶὸν Α [ΣΑ] σ. 412
 Σεισμολογίον [ΣΑ] σ. 289
 Σεκοῦδος σ. 5
 Σεπῆρος τ. 8
 Σερμανίδεω σ. 40 ε.
 Σερνδέρβη ἔγγραφο σ. 383

Σκιαθου ἱστορία [ΣΑ] σ. 299
 Σκιαῖς Α σ. 105 ε. 116
 Σκοπελιτῶν ἀναφορὰ [ΣΑ] σ. 402
 Σκυλίτσης Ἰωάννης [ΣΑ] σ. 293
 Σμυρνῖον σ. 24
 Σολομών σ. 9
 Σουγδευρῆς Γεώργιος [ΣΑ] σ. 291
 Σούτσος Ἰωάννης [ΣΑ] σ. 404
 Σοφία ἁγία σ. 6. 25
 Σοφῶν λιμὴν σ. 17
 Σοφοκλέους ἀπόσπασμα σ. 118
 Σπυριδάκης Ἀθ. σ. 354
 Σταυρίαν σ. 17
 Στέφανος ἰλλούστριος [ΣΑ] σ. 287
 Στρατήγι σ. 16
 Στρεῶν ἅγιος σ. 8
 Συνέσιος [ΣΑ] σ. 294
 Συνόδιος τ. 11
 Σφραγίδες σ. 415
 Σωτηρίου σ. 320

Ταῦρος σ. 13
 Τέρβελις σ. 10
 Τετράβιον σ. 15
 Τετραευάγγελον [ΣΑ] σ. 82. 83. 84.
 295

Τζάνες Μαρῖνος σ. 219ε
 Τζιμισκὴ Ἰωάννου νόμισμα σ. 350
 Τζιουρτζ Ρ. σ. 300
 Τζουμέρκα σ. 58ε
 Τήνος σ. 72ε
 Τιβέριος τ. 6
 Τιμόθεος Ἀλεξανδρείας [ΣΑ] σ. 38
 Τοπωνυμῖαι Πελοποννήσου σ. 78ε
 Τούρκων ἔθνος σ. 53ε
 Τραϊανός σ. 9
 Τριμπελλας Ἰωάννης σ. 95
 Τριπεξαύντιος Γεώργιος σ. 304
 Τύποι ἐγγράφων [ΣΑ] σ. 409

Ὑφομῆθειον σ. 27

Φαῦστα σ. 24	Χοσρόης σ. 21
Φιλαδέλφιον σ. 13	Κουρμούρης [ΣΑ] σ. 401
Φιλῆς [ΣΑ] σ. 288	Χρησιμοὶ Λέοντος σ. 252ε
Φιλιππικός σ. 17	Χρυσάφιος σ. 16
Φραντζῆς Γεώργ. ας σ. 30ε	Χρυσόβουλλα ἀνέκδοτα σ. 329ε
Φωκᾶ ἐκκλησία σ. 8	Χρυσόβουλλα πλαστά σ. 328ε
Φωκᾶ Νικηφόρου πλατὸν χρυσόβουλλον σ. 333	Χρυσόροφον σ. 9
Φωκᾶς σ. 6	
Φωτιάδης Λάμπρος (ΣΑ) σ. 294	Ψαλτήριον [ΣΑ] σ. 292
	Ψαμαθεὺς σ. 27
	Ψάχος Κ. σ. 349
Χάρισος σ. 16	Ψελλὸς Μιχαήλ σ. 283ε
Κατζῆ-Σεχρέτης σ. 353	Ψευδοδωρόθεος [ΣΑ] σ. 292

ΓΙΙΝΑΞ

τῶν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ δημοσιευθέντων ἢ ὡς δεδημοσιευμένων
θεωρηθέντων καταλοίπων τοῦ Λάμπρου.

1. Ἐδημοσιεύθησαν τὰ ἀκόλουθα κατάλοιπα:

ΞΑ'	σ.	268	ΡΙΒ'	σ.	348
ΞΒ'	σ.	389	ΡΚΗ	σ.	232
ΞΖ'	σ.	343	ΡΑΔ	σ.	3
ΞΗ'	σ.	328	ΡΕΖ'	σ.	202
ΞΘ'	σ.	40	ΡΕΗ	σ.	321
Π'	σ.	360	ΡΙΗΗ'	σ.	222
ΠΒ'	σ.	58	ΡΗΕ'	σ.	113
ΠΓ'	σ.	78	ΡΗΘ	σ.	30
ΠΔ'	σ.	71	Σ	σ.	34
ΠΕ'	σ.	72	ΣΑ	σ.	74
ΠΗ'	σ.	70	ΣΒ	σ.	65
Η'	σ.	140	ΣΓ	σ.	245
ΗΘ'	σ.	38	ΣΔ	σ.	390

Ἐκ δὲ τῶν συμμίκτων τὰ ἀκόλουθα:

32	σ.	92	58	σ.	301
38	σ.	92	73	σ.	303
39	σ.	416	78	σ.	303
41	σ.	312	85	σ.	419
44	σ.	418	88	σ.	416
45	σ.	100	89	σ.	304
47	σ.	101	98	σ.	416
50	σ.	97	99	σ.	416
54	σ.	99			

2. Ἐθεωρήθησαν ὡς δεδημοσιευμένα τὰ ἀκόλουθα

ΞΣτ'	σ.	218	ΡΜΑ'	σ.	218
ΡΑ'	σ.	255	ΡΜΑ'	σ.	219
ΡΕ'	σ.	256	ΡΞΒ'	σ.	220
ΡΖ'	σ.	53	ΡΞΓ'	σ.	242
ΡΗ'	σ.	362	ΡΞΕ'	σ.	220
ΡΘ'	σ.	56	ΡΟΑ'	σ.	221
ΡΚΕ'	σ.	387	ΡΟΖ'	σ.	52
ΡΚΣτ'	σ.	36			

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΙΖ' ΤΟΜΟΥ

	Σελ.
Περί ἀγαλμάτων, στηλῶν καὶ θεαμάτων τῆς Κων)πόλεως	3
Δοκίμιον βιογραφίας τοῦ Γεωργίου Φραντζῆ	30
Διήγησις περὶ τῶν Ἰβήρων πῶς ἦλθαν εἰς Θρογγυσίαν	36
Ἐγκώμιον εἰς τὸν αὐτοκράτορα	38
Σιμωνίδεια	40
Περί τοῦ ἔθνους τῶν Τούρκων	53
Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΘ' κατάλοιπον	56
Σημειώματα ποικίλα ἐκ Τζουμέρκων	68
Ἡ ἐπανάστασις ἐν Ἡπείρῳ	66
Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΠΗ' κατάλοιπον	70
Τὰ ὑπ' ἀριθμὸν ΠΔ' καὶ ΠΕ' κατάλοιπα	71
Ἐπιστολὴ Κ. Ὀλυμπίου πρὸς Κ. Οἰκονόμον	74
Διὰ κατὰ γεωγρῆν τοπωνυμίας τῆς Πελοποννήσου	78
Ἐρευναι ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις καὶ ἀρχείοις Ρώμῃ, Βενετίας, Βου- δαπέστης καὶ Βιέννης	113 καὶ 308
Παροιμίαι	140
Διόγμματα	202
Τὰ ὑπ' ἀριθμὸν ΞΣτ' ΡΜΑ' ΡΜΑ' ΡΞΒ' ΡΞΕ' καὶ ΡΟΑ' κατάλοιπα	218
Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΗΗ' κατάλοιπον	222
Ἐγγράφα πατριαρχικά	232
Στεφάνου Ξανθοπούλου ποιήματα	245
Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΟΖ' κατάλοιπον	252
Τὰ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΔ' καὶ ΡΕ' κατάλοιπα	255
Ἡ γυνὴ παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς	258
Νεαφαί Ἀλεξίου Κομνηνοῦ	321
Πλαστὰ χρυσοβούλλα	328
Χρυσόβουλλον Ἀνδρονίκου	342
Κρυπτογραφικά	343
Δεκατρία δημόδη ὄσματα μετὰ μουσικῶν σημείων	348
Νόμισμα Ἰωάννου Τζιμισκῆ	350
Κατάλοιπα μὴ καταγραφέντα	352
Πλουτάρχεια ἀποσθίματα	363
Γερασίου καθηγουμένου Πέτρου καὶ Παύλου διαθήκη	387
Ἐγγράφα οἰκογενείας Δεβίδου	389
Διάκεξις Σπ. Λάμπρου	394
Κατάλογος τῶν κωδικῶν τῶν ἐν Ἀθήναις βιβλιοθηκῶν πλὴν τῆς ἑθν.	
κῆρ. Δ' Κώδικες τῆς βιβλιοθήκης Σπ. Λάμπρου	Σελ. 286 καὶ 400

<i>Σύμμικτα</i>	Σελ.
Βιβλιογράφοι	93
Κατάλογος τῶν ἐπὶ μεμβράνης χειρογράφων τῆς παρὰ τὰς Σέρρας ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἰωάννου Προδρόμου	97
Ἐγγραφα τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀλῆ πιασῆ	99
Ἡμερομηνία Βαγιαζήτ	100
Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀνδραβίδεσσι	101
Κώδιξ Οὐράλης 8 φύλ. 208α	103
9 τόμοι ἀνθολογηθέντες ματαίως διὰ Θεσσαλονίκην καὶ Πάτρας Μαρκιανῆς cod CCCCLi membr. in folio saec. XIII Photii Bibliotheca	104
Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης ἑλληνες φύλακες	106
Τραπεζοῦντιος Γεώργιος	104
Ἐσταθίου τοῦ Μακροβολίτου τῶν κατ' Ὑσμίνην καὶ Ὑσμινίαν λόγοι ια'	104
Κατάλογος τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἱερᾶς μονῆς Εἰκουσιφοινίσσης εὑρισκομένων βιβλίων εἰς μεμβράνην, χειρόγραφα, χαρτὶ καὶ εἰς τύπον	106
Αἴτησις Π. Λάμπρου πρὸς τὸν Ὀθῶνα	111
Ἡ ὑπὸ τὸν Π. Πατρῶν μυστικὴ συνέλευσις ἐν Αἰγῶνι	112
Σφραγιδὲς ἑλλῶν αὐτοκρατόρων Κωνσταντινουπόλεως	115
Παλαιόκαππας	115
Ἀνακοίνωσις Α. Σκιαῦ	116
Σημειώματα ἐκ τοῦ ἀρχείου Κεφαλληνίας	116
Ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Σοφοκλέους	118
Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1854	119
Εἰκονιστογραφία	122
Ἐγκαιρία	122

Βιβλιοκρισίαι.

Π. Ζερλέντη, Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων μέ- ρος δεῦτερον	109
Ν. Καλλινίκου Ὁ χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ	114
Σπ. Π. Λάμπρου Παλαιολόγια καὶ Πελοποννησιακὰ τόμος α'	115

Εἰκόνες ἐν τῷ κειμένῳ

Πανομοιότυπον ὑπογραφῶν πατριαρχικοῦ ἐγγράφου	238
Πανομοιότυπον ὑπογραφῆς Ἀνθίμου Κωνσταντινουπόλεως	240
Εἰδήσεις	109, 117 καὶ 423
Ἀνδρέας Ν. Σκιαῦ	104
Βιβλία σταλέντα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ν. Ἑλληνομνήμωνος	421
Πίναξ ἀλφαβητικῶς κυρίων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων	426
Πίναξ τῶν ἐν τῷ τόμῳ ταύτῳ δημοσιευθέντων ἢ ὡς δεδημοσιευμένων θεωρηθέντων καταλοίπων τοῦ Λάμπρου	432